

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2021/125

Karar Sayısı : 2023/213

Karar Tarihi : 7/12/2023

R.G.Tarih-Sayı : 5/6/2024-32567

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 135 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin bazı maddelerinin iptali ve yürürlüğünün durdurulması talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME KURALLARI

İptali talep edilen 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK);

A. 2. maddesi şöyledir:

“MADDE 2- 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.”

B. 49. maddesinin;

1. (b) bendiyle 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 4. maddesinin:

a. “ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına” ibaresinin madde metninden çıkarıldığı (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Teşkilat

MADDE 4- (1) Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde gösterilen İdari Teşkilat, doğrudan TBMM Başkanına ve Genel Sekretere bağlı birimler ile Yasama ve Denetim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerden meydana gelir.”

b. Yürürlükten kaldırılan (7) numaralı fıkrası şöyledir:

“(7) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına aşağıdaki hizmet birimleri bağlıdır:

a) Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı

b) Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı

c) İdari ve Mali İşler Başkanlığı”

2. (d) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 15. maddesinin yürürlükten kaldırılan (ğ) bendi şöyledir:

“Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

MADDE 15- (1) Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığının görevleri şunlardır:

ğ) Kurtuluş Savaşı Müzesinde (Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası) tüm müzecilik hizmetlerini yerine getirmek, Müzenin ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak veya yaptırmak ve bu amaçla faaliyetlerde bulunmak, ilgili kuruluşlarla kültürel alanlarda iş birliği yapmak, Müzenin onarım, restorasyon, teşhir ve müzecilikle ilgili diğer teknik hizmetlerini, gerektiğinde Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı başkanlıklarla birlikte yürütmek.”

3. (e) bendiyle 6253 sayılı Kanun’un yürürlükten kaldırılan 17., 18., ve 19. maddeleri şöyledir:

“Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı

MADDE 17 – (1) Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Saray, müze, köşk ve kasırların yerli ve yabancı ziyaretçilere açık tutulması konusunda tüm tedbirleri almak ve tüm müzecilik hizmetlerini yerine getirmek.

b) Saray, müze, köşk ve kasırların koruma, güvenlik ve temizlik hizmetlerini yürütmek.

c) Saray, müze, köşk ve kasırların onarım ve restorasyonu gereken mekân ve eserlerini tespit ederek onarım ve restorasyon hizmetlerinin gerçekleştirilmesini ilgili birimden talep etmek.

ç) Saray, müze, köşk ve kasırların ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak, yaptırmak ve bu amaçla faaliyetlerde bulunmak, tanıtıma ilişkin gerekli yayın, doküman ve malzemeyi hazırlamak, hazırlatmak, temin etmek ve dağıtmak, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri ile kültürel alanlarda iş birliği yapmak.

d) Tarihî arşiv ve kütüphaneleri düzenlemek ve hizmete sunmak.

e) Tarihî mekânları kültürel ve sanatsal etkinliklere tahsis etmek ve gerektiğinde etkinliklerin organizasyonunu yapmak.

f) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tarihî objelerin kayıtlarını tutmak ve zimmet sorumlularına ait devir-teslim işlemlerini ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek, tarihî mekân ve objeler hakkında araştırma yaparak mekânların tefrişini sağlamak, objelerin sergilenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek ve objelerin bakım, onarım ve restorasyonlarına, ilgili birimlerle eş güdüm içinde katkıda bulunmak.

g) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tüm taşınmazların kayıtlarını tutmak, iş ve işlemlerini ilgili mevzuat çerçevesinde yerine getirmek.

ğ) Verilecek benzeri görevleri yapmak.

“Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı

MADDE 18 – (1) Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin envanterindeki tarihî mekân ve objelerin yaşatılmasına yönelik tüm teknik faaliyetleri yürütmek.

b) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tüm tarihî mekânların bakımı ve restorasyonu konularında gerekli tedbirleri almak ve uygulamak; restorasyon, rölöve ve yeniden tasarım projelerini hazırlamak ve yürütmek; bu doğrultuda araştırma, inceleme, tespit, değerlendirme ve planlamaya yönelik hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

c) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bahçelerini düzenlemek ve bahçelerin bakım, temizlik ve peyzajlarıyla ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

ç) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin hizmetlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyulan yeni binaların yapımı ile mevcut yapıların bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.

d) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bilişim, haberleşme, bilgi işlem ve bilgi güvenliği ile ilgili her türlü iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

e) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin tüm yapı ve mekânlarının aydınlatma ve ısıtma işleri ile diğer tesisatın kurulum, bakım ve onarım işlerini yapmak veya yaptırmak.

f) Verilecek benzeri görevleri yapmak.”

“İdari ve Mali İşler Başkanlığı

MADDE 19 – (1) İdari ve Mali İşler Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin kiralama, yapım ve satın alma işleri ile bu birimlerin taşınır mal, malzeme ve demirbaşlarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

b) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki personelle ilgili işlemleri ve bu birimlerin muhasebe işlemlerini, TBMM Başkanlığınca belirlenen çerçevede yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yerine getirmek.

ç) İnsan Kaynakları Başkanlığı ile eş güdümlü içinde eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

d) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yerine getirmek.

e) Bütçeye ilişkin iş ve işlemleri yapmak.

f) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tarihî fabrikaların korunması, yaşatılması, bakım ve işletilmesine yönelik faaliyetleri yürütmek.

g) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin taşıma, ulaşım ve benzeri hizmetlerini yerine getirmek.

ğ) Saray, müze, köşk ve kasırlar ile TBMM'nin ihtiyacı olan perdelik, döşemelik kumaş, halı ile çini ve porselen üretimine ilişkin faaliyetleri yürütmek.

h) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin bünyesindeki tüm sosyal tesis, kafeterya ve satış reyonlarının sevk ve idaresini yapmak, tabldot hizmetlerini ve lojman tahsis işlemlerini yerine getirmek.

ı) Geleneksel el sanatlarının sürdürülmesine yönelik faaliyette bulunmak.

i) Verilecek benzeri görevleri yapmak.”

4. (ğ) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 29. maddesinin;

a. Yürürlükten kaldırılan (4) numaralı fıkrası şöyledir:

“(4) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ve bu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı başkanlıkların Başkanlığına atanabilmek için en az on iki yıl kamu ve/veya özel sektörde çalışmış olmak, Başkan Yardımcılığına atanabilmek için askerlikte geçen süreler dâhil en az on yıl kamu ve/veya özel sektörde çalışmış olmak zorunludur. Bu fıkra da belirtilen süreler hesaplanırken altı yılı aşmamak kaydıyla yüksek lisans ve doktora geçen sürelerin tamamı dikkate alınır. Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı, Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı ile Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığına Başkan olarak atanabilmek için müzecilik, restorasyon ve tarih gibi alanlarda çalışmış veya bu alanlarda tecrübe sahibi olmak koşulu aranır.”

b. (6) numaralı fıkrasının yürürlükten kaldırılan (d) bendi şöyledir:

“d) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı başkanlıkların başkan ve başkan yardımcıları”

c. (6) numaralı fıkrasının “ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter yardımcıları” ibaresinin madde metninden çıkarıldığı (b) bendi şöyledir:

“(6) İdari Teşkilatın kadrolarına aşağıda sayılanlar ile TBMM Başkanlığı tarafından açılan sınavlar sonucuna göre yapılacak atamalar dışında açıktan veya naklen atama yapılamaz:

...

b) İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter yardımcıları”

ç. (7) ve (8) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılan üçüncü cümleleri şöyledir:

“(7) Altıncı fıkra da sayılanlar hariç olmak üzere memuriyete ilk defa İdari Teşkilat kadrolarında başlayacak olanlar, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan sınavda başarılı olanlar arasından sınavla seçilir. Bu şekilde atanacaklarda aranacak özel şartlar ve sınavlar ile atamaya ilişkin usul ve esaslar Başkanlık Divanınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir. Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde bakım, onarım ve restorasyon işlerinde zanaatkâr olarak çalıştırılacaklarda ilgili kurumlar tarafından verilen çıraklık, kalfalık ve ustalık belgeleri aranır, ayrıca sınav şartı aranmaz.”

“(8) İdari Teşkilatta, toplam kadro sayısının yüzde yirmisini geçmemek üzere, 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (B) (... fıkrasına göre sınavla alınmak suretiyle sözleşmeli (...)) personel çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacaklarda aranacak nitelikler, yapılacak sınavın şekli ve konuları ile bunların çalışma usul ve esasları Başkanlık Divanınca belirlenir. Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde bu fıkra da belirtilen sınırlamaya tabi

olmaksızın 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasına göre restorasyon işlerinde en fazla 400 personel çalıştırılabilir.”

d. “bildirilmek üzere Başbakanlığa” ibaresinin metinden çıkarıldığı (9) numaralı fıkrası şöyledir:

“(9) İdari Teşkilat kadrolarındaki herhangi bir personelin (bu Kanunun 31 ve 32 nci maddesi kapsamında bulunan personel hariç) diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmasına ihtiyaç duyulması ve Başkanlık Divanınca bu konuda karar alınması hâlinde; atamaya ilişkin talep TBMM Başkanlığınca, Devlet Personel Başkanlığına bildirilmek üzere Başbakanlığa gönderilir. Devlet Personel Başkanlığı personelin atanacağı kurum ve kuruluş ile kadro görevini tespit eder. İlgili kurum ve kuruluşlar atama işlemlerini genel hükümlere göre yaparlar. Ancak bu personelin ataması Ankara’daki kamu kurum ve kuruluşlarından veya talep etmeleri hâlinde talep ettikleri ildeki kamu kurum ve kuruluşlarından birine yapılır.”

5. (1) bendiyle 6253 sayılı Kanun’un yürürlükten kaldırılan 35. ve 36. maddeleri şöyledir:

“MADDE 35- (1) TBMM’ye bağlı saray, köşk, kasır, müze ve fabrikalardan sağlanan her türlü gelir ile bunların bakım ve onarımı için yapılan şartlı bağışlar ve yardımlar TBMM adına bir kamu bankasında açılacak hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlar nemalandırılabilir. Hesapta toplanan tutardan doğrudan hiçbir harcama yapılamaz. Hesapta biriken tutardan gerekli görülen miktar Strateji Geliştirme Başkanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye özel gelir kaydedilir. Özel gelir kaydedilen bu tutar TBMM’ye bağlı saray, köşk, kasır, müze ve fabrikaların bakım, onarım, muhafaza ve işletilmesinde kullanılmak üzere TBMM bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine özel ödenek kaydedilir. Kaydedilen özel ödeneklerden kullanılmayan kısımlar ertesi yıla devren gelir ve özel ödenek kaydedilir. Gelirleri özel ödenek kaydedilen işletmeler kurumlar vergisinden muaftır.”

“MADDE 36- (1) TBMM Başkanlığının sorumluluğundaki tarihî bina ve objelerin onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal ve hizmet alımları ile münhasıran özel ihtisas gerektiren konularda TBMM Başkanınca mütalaa ve hukuki hizmet satın alma işleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın Başkanlık Divanınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.”

6. (i) bendiyle 6253 sayılı Kanun’un geçici 12. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen geçici 13. maddesi şöyledir:

“GEÇİCİ MADDE 13- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/49 md.)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlere tahsis edilen her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanları; bunların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerine göre bünyesinde düzenlendiği kamu kurum ve kuruluşuna ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan tahsis edilmiş olanlar ile fiilen kullanılanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerine göre nezdinde düzenlendiği kamu kurum ve kuruluşuna tahsis edilmiş sayılır.

(2) Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ile buna bağlı birimlerde Başkan unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona

erer. Bunlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatında durumlarına uygun kadrolara bir ay içinde atanırlar.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlerdeki kadro veya pozisyonlarda görev yapan personel, Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatının diğer birimlerinde durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara bir ay içinde atanırlar.

(4) Bu madde uyarınca atanan personelin yeni kadrolarına atandıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı olarak yapılan ödemeler, avukatlık vekalet ücreti, fazla çalışma ücreti, tayın bedeli ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); atandıkları yeni kadrolara ilişkin olarak yapılan ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atananlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri giderme ve sorunları çözme yetkisi, Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlerin ve/veya bunların görevlerinin ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerine göre bünyesinde yeniden düzenlendiği ilgili kurumun üst yöneticisine aittir.”

C. 51. maddesinin;

1. (a) bendiyle 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10. maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen birinci cümlesi şöyledir:

“(Değişik birinci cümle: 2/7/2018 – KHK-703/51 md.) Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin idare ve kontrolünde bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunması, kendileri tarafından yerine getirilir. Bu korunmanın sağlanmasında, gerektiğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının teknik yardımı ve işbirliği sağlanır.”

2. (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'un ek 6. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 7. ve ek 8. maddeleri şöyledir:

“Ek Madde 7- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/51 md.)

Cumhurbaşkanlığına bağlı saray, köşk, kasır ve müzelerden sağlanan her türlü gelir ile bunların bakım ve onarımı için yapılan şartlı bağışlar ve yardımlar Cumhurbaşkanlığı adına bir kamu bankasında açılacak hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlar nemalandırılabilir. Hesapta toplanan tutardan doğrudan hiçbir harcama yapılamaz. Hesapta biriken tutardan gerekli görülen miktar bütçeye özel gelir kaydedilir. Özel gelir kaydedilen bu tutar Cumhurbaşkanlığına bağlı saray, köşk, kasır ve müzelerin bakım, onarım, muhafaza ve işletilmesinde kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine özel ödenek kaydedilir. Kaydedilen özel ödeneklerden kullanılmayan kısımlar ertesi yıla devren gelir ve özel ödenek kaydedilir. Gelirleri özel ödenek kaydedilen işletmeler kurumlar vergisinden muaftır.

Ek Madde 8- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/51 md.)

Cumhurbaşkanlığının sorumluluğundaki tarihî bina ve objelerin onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal ve hizmet alımları ile münhasıran özel ihtisas gerektiren konularda Cumhurbaşkanlığınca mütalaa ve hukuki hizmet satın alma işleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.”

Ç. 61. maddesinin;

1. (b) bendiyle 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un “*Kimsesiz cesetler*” şeklinde başlığı değiştirilen 17. maddesinin yürürlükten kaldırılan birinci fıkrası şöyledir:

“Kimsesiz cesetler

Madde 17 – (Değişik: 19/2/2003-4810/16 md.)

“Morg İhtisas Dairesi, mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklar tarafından gönderilen cesetler ve ceset kısımları ile canlılara ait doku ve biyolojik materyal üzerinde her türlü incelemeleri yapar ve sonucunu bir rapor ile tespit eder.”

2. (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesi şöyledir:

“Adalet Bakanlığı hesabına burslu öğrenci okutma ve yurt dışında eğitim:

Madde 32– (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/61 md.)

Adalet Bakanlığı hesabına Adli Tıp Kurumuna adli tabip ve uzman yetiştirmek üzere, yurt içinde ve yurt dışında burs verilmek suretiyle yükseköğrenim yaptırılanlar Adli Tıp Kurumundaki uzmanlık ve ihtisas imtihanlarına tabi tutulmadan asistanlık (araştırma görevlisi) kadrolarına atanırlar. Bu personel 35 inci maddedeki mecburi hizmet yükümlülüğüne tâbidir.”

3. (f) bendi şöyledir:

“f) 1 ila 16 ncı maddeleri, 18 ila 26 ncı maddeleri, 36 ncı maddesi, 37 nci maddesi, geçici 1 ila geçici 4 üncü maddeleri ve geçici 6 ncı ve geçici 7 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

D. 62. maddesinin (c) bendi şöyledir:

“MADDE 62 – 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu'nun;

...

c) 1 ila 14 üncü maddeleri, 16 ila 22. maddeleri, 24 ila 26. maddeleri, ek 1 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları ve geçici 1 ila geçici 7 inci maddeleri ve eki (I) sayılı cetvel yürürlükten kaldırılmıştır.”

E. 24/3/1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kanunu'nun 1 ila 4., 6 ila 8., 11 ila 13., geçici 1. ve geçici 2. maddelerini yürürlükten kaldıran 63. maddesi şöyledir:

“MADDE 63 – 24/3/1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun adı “Atatürk Orman Çiftliği Kanunu” şeklinde değiştirilmiş, 1 ila 4 üncü maddeleri, 6 ila 8 inci maddeleri, 11 ila 13 üncü, geçici 1 inci ve geçici 2 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmış

ve 5 inci maddesinde yer alan “Maliye ve Tarım Bakanlıklarınca birlikte tesbit edilerek Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.”

F. 64. maddesinin (b) bendi şöyledir:

“MADDE 64 – 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanununun;

...

b) 1 ila 6 ncı maddeleri, 7 nci maddesinin birinci ila altıncı fıkraları, 8 inci maddesinin birinci fıkrası, 9 uncu maddesi, 20 nci maddesi, 21 inci maddesi, geçici 1 inci ve geçici 2 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

G. 65. maddesinin;

1. (a) bendi şöyledir:

“MADDE 65 – 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanununun;

a) Adı “Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.”

2. (b) bendiyle 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun’un değiştirilen 1. ve 2. maddeleri şöyledir:

“Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

(1) Bu Kanunun amacı; Çanakkale deniz ve kara savaşlarının meydana geldiği Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanının tarihi, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin hususları düzenlemektir.”

“Tanımlar

MADDE 2 – (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

b) Başkanlık: Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığını,

c) Tarihi Alan: Ekli harita ve koordinat listesinde sınırları belirtilen ve bu Kanunla Başkanlığa tahsis edilen Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanını,

ç) Tarihi Alan planları: Bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan, Tarihi Alanın korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması, koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi, bölgenin sağlıklılaştırılması, yenilenmesi, açık alan sistemi yaya dolaşımı, taşıt ulaşımı ve altyapı tesislerinin tasarım esasları ile bölge halkının sosyal ve ekonomik yapısının iyileştirilmesi konularında hedefler, stratejiler ve kararları belirleyen ve Bakanlıkça onaylanan her tür ve ölçekteki planları,

d) (Ek:11/3/2021-7297/9 md.) Alan kılavuzu: Başkanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Başkanlıkça düzenlenen kurs ve sınav sonucunda başarılı olan ve yetkilendirilen, ziyaretçilere Tarihi Alan ve Çanakkale Savaşları ile ilgili bilgi veren gerçek kişiyi,

ifade eder.”

3. (c) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un “Bu Kanuna göre” ibaresinin madde metninden çıkarıldığı 3. maddesi şöyledir:

“Genel esaslar

MADDE 3 – (1) Bu Kanuna göre Tarihi Alanın korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde uyulacak esaslar şunlardır:

a) Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerleri, harp tarihi esaslarına ve çevreye uyumlu olarak korunur ve geliştirilir. Tarihi Alanda, tarihi alan planlarında öngörülenler dışında, yeni yapı ve tesis yapılamaz.

b) Tarihi Alandaki 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yönelik yapılacak plan, proje, uygulama, iş ve işlemler, doğal sitlerin yeniden değerlendirilmesi hariç, Bakanlıkça kurulacak “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu” kararları uyarınca ve bu kararlar doğrultusunda hazırlanacak tarihi alan planları esaslarına göre yürütülür. Tarihi alan planları yürürlüğe konulana kadar uyulacak esaslar Bakanlıkça belirlenir.

c) Tarihi Alandaki kıyılarda; tarihi alan planlarında belirlenmiş düzenlemeler ve müzeler dışında yapı ve tesis yapılamaz, belediyelerce mücavir alan tesis edilemez, kömür ve akaryakıt depoları, tersane, sanayi ve benzeri tesisler kurulamaz, her türlü maden, taş, kum, çakıl, mermer, kireç ocakları ve benzerleri açılmaz, entegre tesislere yer verilemez.

ç) 26/5/1973 tarihli ve 7/6477 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile milli park olarak tefrik edilen ve bu Kanunla Tarihi Alan olarak belirlenen alanın milli park vasfı kaldırılmıştır. Bu Alanın korunması ve yönetilmesi bu Kanun hükümlerine tabidir. Tarihi Alan sınırları içindeki köy yerleşim alanları ve belediye sınırları dışındaki Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, ormanlık alanlar dâhil tahsisli olanların tahsisleri kaldırılarak bu Kanunda belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılmak üzere bedelsiz olarak Başkanlığa tahsis edilmiş sayılır. Tarihi Alanda zilyetlik, imar veya ihya yoluyla toprak kazanılamaz. Tarihi Alanda 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uygulanmaz. Tarihi Alanın sınırları her ne sebeple olursa olsun daraltılamaz.

d) Tarihi Alandaki ormanların bakımı, korunması, yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelesi 6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülür. Tarihi Alandaki yabani ağaçlık alanların bakımı ve korunması ile yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelede 6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Orman ve Su İşleri Bakanlığınca destek ve iş birliği sağlanır. Tarihi Alan için özel yangın söndürme planı yapılır ve uygulanır.

e) Tarihi Alan içinde birinci derece arkeolojik sit dışındaki özel mülkiyete konu olan tarım alanlarında, tarım ve hayvancılık konularında, geliştirilmiş tekniklerin uygulanması ve özel ağaçlandırmalar teşvik edilir. Bu amaçların gerçekleştirilmesinde ve Tarihi Alanda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevleri kapsamında yapılacak benzer uygulamalarda adı geçen Bakanlıkça destek ve iş birliği sağlanır. Bu alanlarda yapı ve tesis kurma esasları, tarihi alan planında belirtilir.

f) Köy yerleşim alanlarının imar planları, tarihi alan planı esas alınmak kaydıyla imar mevzuatına göre, Başkanlığın uygun görüşü alınarak yapılır.

g) İmar mevzuatına göre, Eceabat'ın belediye sınırları ile mücavir alanlara ilişkin imar planının hazırlanması ve revizyonu, bu Kanun ve tarihi alan planına aykırı olmamak üzere Başkanlığın uygun görüşü alınarak yapılır.

ğ) Tarihi Alanın her tür ve ölçekte planlarının hazırlanması, yenilenmesi ve değiştirilmesi işlemleri Başkanlıkça yürütülür ve Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girer.”

4. (ç) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un ekleme ve değişiklik yapılan 10. maddesi şöyledir:

“MADDE 10 – (1) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

(2) Başkanlığın gelirleri şunlardır:

a) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

b) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

c) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.)

ç) Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar (Ek cümle: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.) **Bu oran Cumhurbaşkanınca iki katna kadar artırılabilir.**

d) (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/65 md.) **Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirler.”**

5. (d) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un ibare değişiklikleri yapılan 11. maddesi şöyledir:

“Muafiyet ve indirimler

MADDE 11 – (1) Başkanlık, bu Kanunda ve **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde** sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve katılım payından, düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden muaftır. Ancak, yargı harçlarının Başkanlığın haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.

(2) Başkanlığa yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

(3) Başkanlığın bu Kanunda ve **Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde** sayılan görevleriyle ilgili yaptığı faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

(4) Başkanlığın, **Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve**

çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme görevlerine ilişkin mal, hizmet, danışmanlık hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklama hükümleri hariç olmak üzere 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir. Bu istisna Başkanlığın Tarihi Alana ilişkin faaliyetleri içinde olmayan, Başkanlığın idari ihtiyaçları ile ilgili mal, hizmet alımları ve yapım işlerini kapsamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(5) Başkanlık, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(6) **Tarihi Alanda** yapılacak mevzi ve siperlerin restorasyonuna ilişkin işlerde 6831 sayılı Kanundaki izinler aranmaz.”

6. (e) bendi şöyledir:

“e) 4 ila 6 ncı maddeleri, 7 nci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü ila onikinci fıkraları, 9 uncu maddesi, 10 uncu maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrasının (a) ila (c) bentleri ve (e) ila (ğ) bentleri, üçüncü ila beşinci fıkraları ve 13 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ğ. 67. maddesinin (b) bendi şöyledir:

“MADDE 67 – 8/6/1984 tarihli ve 234 Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

...

b) 1 ila 15 inci maddeleri, 16 ncı maddesinin birinci ila altıncı fıkraları, sekizinci fıkrası, 17 nci maddesi, 18 inci maddesi, geçici 1 ila geçici 5 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

H. 68. maddesinin (ç) bendi şöyledir:

“MADDE 68 – 10/6/1949 tarihli ve 5441 Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun'un;

...

ç) 1 ila 4 üncü maddeleri, 12 nci maddesi, 15 inci maddesi, 20 ila 22 nci maddeleri, 24 üncü maddesi, ek 7 nci maddesi ve geçici geçici 1 ila geçici 5 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

I. 80. maddesinin (d) bendi şöyledir:

“MADDE 80 – 4/4/1988 tarihli ve 320 Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

...

d) 1 ila 5 inci maddeleri, 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ila (i) bentleri ve (n) ila (p) bentleri, 7 ila 24 üncü maddeleri, 26 ila 32 nci maddeleri, 34 üncü maddesinin birinci ila üçüncü fıkraları ile beşinci fıkrası, 35 inci maddesinin üçüncü ila beşinci fıkraları, 40 ıncı maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları, 42 inci maddesi, 45 ila 47 nci maddeleri, 49 uncu

maddesi, 54 üncü maddesi, 55 inci maddesi, geçici 1 ila geçici 6 ncı maddeleri ile eki cetvel yürürlükten kaldırılmıştır.”

İ. 82. maddesinin (c) bendi şöyledir:

“MADDE 82 – 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kuruluşu Hakkında Kanun’un;

...

c) 1 ila 3 üncü maddeleri, 5 inci maddesi, 6 ncı maddesi, 20 ila 22 nci maddeleri, 24 üncü, 26 ncı, ek 1 inci, geçici 1 inci ve geçici 2 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

J. 90. maddesinin (a) ve (b) bentleri şöyledir:

“MADDE 90 – 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un;

a) 2 nci maddesinin ikinci ila altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Bayiliklerin nerede kurulacağını ve sayısını tespit etmek, bayi müracaatlarını değerlendirerek uygun görülen kişilerle sözleşme işlemlerini yapmak ve ruhsatlarını düzenlemek, bayi listelerini sürekli izleyerek bayi sayılarındaki değişiklikleri takip ve tespit etmek, bayilik teşkilatının mevzuata uygun ve düzenli şekilde işlemesi için gerekli olan ve yönetmelikte öngörülecek veya Teşkilat Başkanı tarafından istenecek denetim ve kontrolleri yapmak görev ve yetkileri, 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında Teşkilat Başkanlığınca kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebilir veya mal ve hizmet satın alma yoluna gidilebilir.”

b) 1 inci maddesi, 3 üncü maddesi, 4 üncü maddesi, ek 2 nci maddesi ve geçici 1 ila geçici 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

K. 97. maddesi şöyledir:

“MADDE 97 – 13/8/1993 tarihli ve 497 sayılı Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.”

L. 98. maddesinin;

1. (b) bendiyle 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un değiştirilen 2. maddesi şöyledir:

“Madde 2 – (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/98 md.)

TÜBİTAK, öğrenim ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek amacıyla 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun hükümlerine tabi olmaksızın burslar verir.”

2. (c) bendiyle 278 sayılı Kanun’un değiştirilen 4. maddesi şöyledir:

“Madde 4 – (Mülga: 21/10/1987- KHK - 294/11 md.; Yeniden düzenleme: 18/8/1993-KHK-498/4 md.; Değişik: 31/7/2008 - 5798/2 md.) (Değişik: 2/7/2018 – KHK-703/98 md.)

Yönetim Kurulu, TÜBİTAK ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ihtilafların hukuki anlaşma veya sözleşme değişikliği ile neticelendirilmesinde karar vermeye; tutarı beşbin Türk Lirasına kadar (beşbin Türk Lirası dahil) olmak üzere, maddi veya hukuki nedenlerle kovuşturulmasında, yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçmeye, bir hakkın tanınmasına, menfaatin terkinine, uygun ödemeye karar vermeye yetkilidir.”

3. (ç) bendiyle 278 sayılı Kanun’un değişiklik yapılan 15. maddesi şöyledir:

“Madde 15 – **Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri, Gelir ve Kurumlar vergileri ile bu vergiler yerine kaim olacak diğer vergilerden, Kurumun her türlü tesis, bina ve arazisi, bina ve arazi vergilerinden muaftır.**”

4. (d) bendiyle 278 sayılı Kanun’un ibare değişiklikleri yapılan 16. ve 17. maddeleri şöyledir:

“Madde 16 – (Mülga: 21/10/1987 - KHK-294/11 md.; Yeniden düzenleme: 31/7/2008-5798/8 md.)

Kurum tarafından yürütülen dış destekli projelere ilişkin faturalı olarak veya ön ödeme alınması suretiyle tahsil edilen tutarlar, Kurum bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar ile Kurum tarafından desteklenen araştırma ve geliştirme projeleri ile diğer projeler için tahsis edilen kaynaklardan Kurumun uygun göreceği projelere ilişkin tutarlar, Kurum bütçesine gider kaydedilmek suretiyle proje yürütücüsü kamu kurum ve kuruluşları (bu Kanununun 2 nci maddesinin (c) bendi gereği kurulan merkez ve enstitüler dâhil) ile gerçek ve tüzel kişilerin hesaplarına aktarılır. Bu şekilde kaynak aktarılan proje yürütücüsününün 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ve bu idarelerde görevli kişilerden olması halinde, aktarılan tutarlar ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

Kurum tarafından desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın yüzde 75’ini geçmemek kaydıyla proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden proje teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu ödeme, bir kişinin aynı anda birden fazla projede yürütücü olarak görevli olması durumunda en fazla iki, araştırmacı ve diğer personel olması durumunda ise en fazla dört proje için yapılır ve buna ilişkin esas ve usuller **Yönetim Kurulu** tarafından belirlenir. Bu projelerde görev alan diğer proje personeline ve hizmetinden yararlanılacak diğer kişilere proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden ücret ödenir.

Kurum tarafından desteklenen projeler ile Kurum tarafından yürütülen dış destekli projeler için ön ödeme yapılabilir.

Kurum tarafından desteklenen projeler ile Kurum tarafından yürütülen dış destekli projelerde, üzerinde proje yürütülen ve söz konusu projenin asli unsurunu teşkil eden taşıtlar hakkında 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 uncu ve 10 uncu maddeleri uygulanmaz.

Kurumun görevlerini yerine getirebilmesi amacıyla desteklenen proje ve faaliyetler için öngörülen yılları bütçe ödeneklerinin ilgili tertiplerinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydedilir.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre aktarılacak tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve bu madde kapsamında yapılacak ön ödemelere ilişkin esas ve usuller ile Kurumun bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde uygulanacak esas ve usuller, Maliye Bakanlığının görüşü doğrultusunda Kurum tarafından belirlenir.”

“Madde 17 – (Değişik birinci fıkra: 31/7/2008-5798/9 md.) Kurumun Başkanı, danışmanları, araştırmacıları, yöneticileri ve her türlü personeli özel hukuk hükümlerine tabi olup bu kimseler hakkında 3/7/1939 tarihli ve 3659 sayılı Kanun ile açıkça hüküm konulmadıkça bunun yerine geçecek kanun hükümleri uygulanmaz.

*(Değişik ikinci fıkra: 31/7/2008-5798/9 md.) Kurum ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olunmaksızın, toplu iş sözleşmesi kapsamında bulunanlar dışındaki Kurum personeline ödenecek aylık net ücret, toplu iş sözleşmesi kapsamındaki personele ödenen ve **Yönetim Kurulu** tarafından referans olarak belirlenen göreve karşılık gelen pozisyona yapılan ödemelerin iki katını; bu Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca Kurumda görevlendirilen kişilere yapılacak aylık net ödeme ise toplu iş sözleşmesi kapsamındaki personele ödenen ve **Yönetim Kurulu** tarafından referans olarak belirlenen göreve karşılık gelen pozisyona yapılan ödemeleri geçmemek üzere **Yönetim Kurulu** tarafından belirlenir. Kurumda görevlendirilecek hakem, izleyici, panelist, kurul ve komite üyeleri ile benzeri kişilere yapılacak net ödeme tutarı ise 40.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı ve bir ayda yapılacak toplam net ödeme için 60.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın **Yönetim Kurulunca** belirlenir ve doğrudan ilgililerine ödenir. **Yönetim Kurulu** bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye, ücretin bir kısmını performansa bağlamaya yetkilidir.*

(Ek fıkra: 21/10/1987- KHK 294/9 md.) Ancak, sözleşmeli olarak çalışan personel toplu iş sözleşmesi kapsamına alınmaz ve bunlara toplu iş sözleşmeleri ile hiçbir menfaat sağlanamaz.”

5. (f) bendi şöyledir:

“f) 1 inci maddesi, 3 üncü maddesi, 5 inci maddesi, 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, 8 ila 10 uncu maddeleri, 18 inci maddesi, 19 uncu maddesi, 21 inci maddesi, 22 nci maddesi, ek 1 inci, ek 2 nci, ek 4 üncü maddeleri, geçici 1 ve geçici 2 nci maddeleri, geçici 7 nci, geçici 8 inci, geçici 10 ila 12 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

M. 102. maddesinin (d) bendi şöyledir:

“MADDE 102 – 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununun;

...

d) 35 inci maddesi, 36 nci maddesinin birinci fıkrası, aynı maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 37 ila 42 nci maddeleri, 43 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları, 44 üncü maddesi, 45 inci maddesi, 46 nci maddesinin üçüncü fıkrası, 47 ila 51 inci maddeleri, 52. maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (f), (g) ve (h) bentleri, 53 ila 71 inci maddeleri, 73 üncü maddesi, 74 üncü maddesi, geçici 1 ila geçici 4 üncü maddeleri ile ekli (I) ve (II) sayılı cetveller yürürlükten kaldırılmıştır.”

N. 103. maddesi şöyledir:

“MADDE 103 – 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun;

a) Adı “Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 1 inci ila 12 nci maddeleri ve eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvelleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

O. 104. maddesi şöyledir:

“MADDE 104 – 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun;

a) Adı “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 27 nci maddesinde yer alan “Bu Kanun kapsamında” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

c) Mülga geçici 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Başkanlıkta bu Kanunun mülga 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında fiilen en az 5 yıldır çalışanlar, 30 gün içerisinde başvurmaları halinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanırlar. Bu şekilde ataması yapılanlardan bir yıl içerisinde tez ve yeterlik sınavında başarılı olamayan ve YDS’den asgari (B) düzeyinde puan aldığını belgelendiremeyenler atandıkları unvanları kaybeder ve Başkanlıkta öğrenim durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.

(2) Birinci fıkra hükmü, Başkanlıkta bu Kanunun mülga 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında istihdam edilmekte iken, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 41 inci maddesi çerçevesinde genel idari hizmetler sınıfında uzman kadrosuna ataması yapılmış ve halen Başkanlıkta çalışmakta olan personel hakkında da uygulanır.

ç) 1 ila 26. maddeleri, 28. maddesinin birinci ila dördüncü fıkraları ile altıncı ve yedinci fıkraları, 29 uncu maddesi, geçici 1 inci ve geçici 2 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ö. 105. maddesi şöyledir:

“MADDE 105 – 30/5/1973 tarihli ve 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.”

P. 106. maddesi şöyledir:

“MADDE 106 – 16/8/1983 tarihli ve 77 sayılı Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin Kanun Hükümünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.”

R. 107. maddesi şöyledir:

“MADDE 107 – 23/3/1950 tarihli ve 5632 sayılı Milli Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.”

S. 117. maddesi şöyledir:

“MADDE 117 – 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Merkezi Kurulması Hakkında Kanununun;

a) Adı “Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 15 inci maddesinin başlığı “Ar-ge projeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

MADDE 18- Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünün yaptığı faaliyetlerden elde ettiği gelirler dolayısıyla kurumlar vergisi açısından iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz. Enstitüye makbuz karşılığında yapılan nakdî bağış ve yardımlar, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

Enstitünün faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi ve harçlardan ve katılma payından, bu kapsamda düzenlenen kağıtlarla ilgili olarak damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden muaftır. Enstitü tarafından açılan dava ve icra takiplerinde teminat aranmaz.

Enstitünün görevlerinin ifasına ilişkin olarak; binek araçları hariç ithal edilen her türlü makine-teçhizat, kimyasallar, ürün ve bunların yedek parçaları ile yayının yurda girişi ve her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretleri katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, gümrük vergisinden, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden ve ücretten istisna olup bunlar için ithalat sınırlaması uygulanmaz.

Enstitü, ihtiyaç duyduğu hizmetleri hizmet satın alma sözleşmeleri ile yaptırabilir. Enstitü yapacağı araştırma ve incelemeler için hiçbir ilmühaber, ruhsatname veya imtiyaz almak zorunda değildir.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Enstitüye yaptıracağı Ar-Ge projeleri kapsamında alınan patentlerin kullanımı Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait olup bunlardan ücret alınmaz.”

c) 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1-Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsünün yaptığı faaliyetlerden elde ettiği gelirler dolayısıyla kurumlar vergisi açısından iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

Enstitüye makbuz karşılığında yapılan nakdî bağış ve yardımlar, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

Enstitünün faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi ve harçlardan ve katılma payından, bu kapsamda düzenlenen kağıtlarla ilgili olarak damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden muaftır. Enstitü tarafından açılan dava ve icra takiplerinde teminat aranmaz.

Enstitünün görevlerinin ifasına ilişkin olarak, binek araçları hariç ithal edilen her türlü makine-teçhizat, kimyasallar, ürün ve bunların yedek parçaları ile yayının yurda girişi ve her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretleri katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, gümrük vergisinden, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden ve ücretten istisna olup bunlar için ithalat sınırlaması uygulanmaz.

Enstitü, ihtiyaç duyduğu hizmetleri hizmet satın alma sözleşmeleri ile yaptırabilir. Enstitü yapacağı araştırma ve incelemeler için hiçbir ilmi haber, ruhsatname veya imtiyaz almak zorunda değildir.

Enstitünün görevleri kapsamında desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin tutarlar, Enstitü bütçesine gider kaydedilmek suretiyle Ar-Ge projelerinin yürütüldüğü idarelere aktarılabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan kamu görevlilerine aylık (20.000) gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara kadar ücret ödenebilir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılara diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın burs verilebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enstitü tarafından belirlenir. Bu kapsamda Enstitü personeline ödeme yapılamaz.

Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri için Enstitü dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alınabilir. Bu kapsamda Enstitüye aktarılan tutarlar, Enstitü bütçesine gelir kaydedilmeksizin ilgili Ar-Ge projesi adına açılacak özel hesaplarda izlenebilir.

Enstitünün mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez ve rehnedilemez.”

d) Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsünün 2018 yılı harcamaları 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıluncaya kadar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.”

e) 1 ila 14 üncü maddeleri, 15 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları, 17 nci maddesi, 19 uncu maddesi, 20 nci maddesi ve geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ş. 119. maddesi şöyledir:

“9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununun;

a) Adı “Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri Ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

Madde 15- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu;

a) Münhasıran yolcu taşımak amacıyla kullanılan araçlar ve binek araçları hariç her türlü aracın, Türkiye'ye sokulmasında her çeşit ithalat sınırlamalarından, gümrük vergisi ile özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, harç, fon ve zamlardan, her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretlerinden ve ithal esnasında alınan diğer bütün vergi, harç ve ücretlerden,

b) Her türlü tesislerinin yapımı ve işletilmesinden dolayı belediyeye ödenmesi gereken her türlü vergi, harç, harcamalara katılma paylarından ve benzeri yükümlülüklerden,

c) Taraf olduğu dava, icra ve benzeri takiplerde 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda sayılan yargı harçlarından,

ç) İhaleleri, ilanları, mukaveleleri ve başka evrak ve belgeleri Devlete ve belediyelere ait her türlü harçlardan,

d) Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayınlar ile bağış yoluyla yurt dışından gelen aynı cins malzemeler gümrük vergisi ile buna bağlı vergi, resim, fon, pay ve harçlar dâhil olmak üzere her türlü vergi ve harçtan,

e) Kurumun her türlü tesis, bina ve arazisi, bina ve arazi vergilerinden,

f) Kuruma yapılacak her türlü bağışlar, yardımlar ve vasiyetler vergi, resim, pay ve harçlardan, muaftır.

Araştırma, geliştirme, teknoloji ve yenilik projeleri için gerekli olan ve yurt dışından temini zorunlu bulunan malların temini ile ilgili olarak, Bakan onayı alınarak teminat alınmaksızın yüklenme tutarına kadar bütçe dışı ön ödeme yapılabilir.”

c) Ek 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, endüstriyel tasarım, faydalı model ve teknik bilgi gibi her türlü fikrî ürün üzerindeki haklar Kuruma aittir. Kurumun taraf olduğu sözleşmelere dayanarak yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkması muhtemel fikrî ürünler üzerindeki haklar sözleşmeyle düzenlenir. Kurum, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabilir. Kuruma ait fikrî hakların ekonomik olarak değerlendirilmesi sonucunda elde edilecek gelirin en fazla yüzde ellisi yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fikrî ürün sahibine verilir.

EK MADDE 3- Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez ve rehnedilemez.

EK MADDE 4- Kurumda geçici olarak görevlendirilen mesleğe özel yarışma sınavıyla alınanlar ile teknik hizmetler sınıfına dâhil personelle ve 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki sınırlamalara tabi olmaksızın öğretim üyelerine, Cumhurbaşkanınca asgari ücretin üç katını aşmamak üzere ilave ücret ödenebilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen personelden Kurumun asli görevlerine ilişkin uzmanlığına ihtiyaç duyulan öğretim üyeleri, mesleğe özel yarışma sınavıyla alınanlar ile teknik hizmetler sınıfına dâhil personelden Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı tarafından Kurumda görevlendirilenlere ödenecek ilave ücretlerden damga vergisi hariç hiçbir kesinti yapılmaz.

Kurum tarafından desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan proje yürütücüsü, araştırmacı ve diğer personelle asgari ücretin net tutarının dört katına kadar yılda en fazla üç kere Cumhurbaşkanınca proje teşvik ikramiyesi ödenebilir. Teşvik ikramiyesi ödemelerinden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Kurum tarafından desteklenen projeler ile Kurum tarafından yürütülen dış destekli proje harcamaları için Kurumun uygun bulması durumunda ön ödeme yapılabilir. Desteklenen proje ve faaliyetler için öngörülen yılları bütçe ödeneklerinin ilgili tertiplerinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydedilir. Kurumda görevlendirilecek hakem, kurul ve komite üyeleri ile benzeri kişilere yapılacak net ödeme tutarı ise asgari ücretin net tutarının üç katını geçmemek üzere, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanınca belirlenir ve doğrudan ilgililerine ödenir. Kurumun önerisi ile Bakan bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye, ücretin bir kısmını performansa bağlamaya yetkilidir. Bu maddeye göre aktarılacak tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve bu madde kapsamında yapılacak ön ödemelere ilişkin usul ve esaslar ile Kurumun bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile desteklenecek projelerin ilanına, değerlendirilmesine, seçimine ve teşvik ödemesine esas olacak performans ölçütü, ödeme miktarı ile diğer hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir.

EK MADDE 5- Türkiye Atom Enerjisi Kurumunda istihdam edilmek üzere Türkiye Atom Enerjisi Kurumu adına ve hesabına 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede yüksek lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler Atom Enerjisi Uzman Yardımcısı kadrolarına; doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler ise, Atom Enerjisi Uzmanı kadrolarına atanır.

EK MADDE 6- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında istihdam edilmek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ve hesabına 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede yüksek lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcısı kadrolarına; doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler ise, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı kadrolarına atanır.

EK MADDE 7- Nükleer sektörün ihtiyaç duyacağı insan kaynağının geliştirilmesine yönelik eğitim ve öğretim programlarının açılmasında ve içeriğinin belirlenmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından görüş alır.

EK MADDE 8- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Yürütme Kurulu başkanı ve üyelerine kamu iktisadi teşebbüslerindeki yönetim kurulu başkan ve üyeleri için belirlenen ücret tutarında yürütme kurulu ücreti ödenir.”

ç) 1 ilâ 14 üncü maddeleri, 16 ila 19 uncu maddeleri, ek 1 inci maddesi ve geçici 1 ila 4 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

T. 121. maddesinin;

1. (d) bendiyle 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un 14. maddesine eklenen fıkralar şöyledir:

“3. (Ek fıkra: 2/7/2018- KHK/703/121 md.) 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunda Milli Savunma Bakanına verilmiş olan yetkiler Başkanlık tarafından yürütülen projelerdeki iş ve işlemler için Başkana aittir.

4. (Ek fıkra: 2/7/2018- KHK/703/121 md.) Başkanlık personeli için 29/6/2004 tarihli ve 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu uyarınca düzenlenen Kişi Güvenlik Belgesi aranmaz.

5. (Ek fıkra: 2/7/2018- KHK/703/121 md.) Başkanlık iş ve işlemlerinde Savunma Sanayii Müsteşarlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlı olduğu dönemde haiz olduğu muafiyet ve istisna hükümlerinin uygulamasına devam olunur.”

2. (e) bendi şöyledir:

“e) 2 nci ila 8 inci maddeleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrası, 18 inci maddesi ve geçici 1 ila geçici 9 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.”

3. (f) bendiyle 3238 sayılı Kanun’a eklenen geçici 10. madde şöyledir:

“Geçici Madde 10- (Ek: 2/7/2018- KHK/703/121 md.)

Bu maddenin yayımlandığı tarihte Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcılarının kadro unvanı Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısı şeklinde değiştirilmiştir. Halen anılan kadrolarda bulunanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısı kadrolarına atanmış sayılır.

Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısına, sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısı için ilgili mevzuat hükümlerinde kadrosuna bağlı olarak öngörülmiş mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamındaki ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde yapılır. Bu ödemelerden vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanlar bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Bunlar, emeklilik hakları bakımından da sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısına denk kabul edilir.

Diğer mevzuatta Savunma Sanayii Müsteşarına ve Müsteşar Yardımcılarına yapılan atıflar Savunma Sanayii Başkanına ve Başkan Yardımcılarına yapılmış sayılır.”

U. 125. maddesi şöyledir:

“MADDE 125- 25/6/1958 tarihli ve 7163 sayılı Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.”

Ü. 206. maddesi şöyledir:

“MADDE 206- 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı *Biyogüvenlik Kanununun*;

a) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu ve 10 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) *Mevzuatta Biyogüvenlik Kuruluna yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.*”

V. 207. maddesinin;

1. (a) bendi şöyledir:

“MADDE 207- 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı *Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun*;

“a) 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.”

2. (c) bendiyle 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun’un ek 1. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 2. maddesi şöyledir:

“EK MADDE 2- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/207 md.)

(1) Mevzuatta Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kuruluna yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.”

Y. 210. maddesinin;

1. (b) bendiyle 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 21. maddesinin yürürlükten kaldırılan (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkraları şöyledir:

“(2) Konsey, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında aşağıda belirtilen üyelerden oluşur:

a) Bakanlık İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü, Çalışma Genel Müdürü, İş Teftiş Kurulu Başkanı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından bir genel müdür.

b) Bilim, Sanayi ve Teknoloji, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Kalkınma, Millî Eğitim ile Sağlık bakanlıklarından ilgili birer genel müdür.

c) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından bir yürütme kurulu üyesi, Devlet Personel Başkanlığından bir başkan yardımcısı.

ç) İşveren, işçi ve kamu görevlileri sendikaları üst kuruluşlarının en fazla üyeye sahip ilk üçünden, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan, Türk Tabipleri Birliğinden, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden konuyla ilgili veya görevli birer yönetim kurulu üyesi.

d) İhtiyaç duyulması hâlinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün teklifi ve Konseyin kararı ile belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaliyet gösteren kurum veya kuruluşlardan en fazla iki temsilci.

“(3) İkinci fıkranın (d) bendi kapsamında belirlenen Konsey üyeleri, iki yıl için seçilir ve üst üste iki olağan toplantıya katılmaz ise ilgili kurum veya kuruluşun üyeliği sona erer.”

“(4) Konseyin sekretaryası, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne yürütülür.”

“(5) Konsey, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği hâlinde başkanın oyu kararı belirler. Çekimser oy kullanılamaz.”

“(6) Konsey yılda iki defa olağan toplanır. Başkanın veya üyelerin üçte birinin teklifi ile olağanüstü olarak da toplanabilir.”

“(7) Konseyin çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir.”

2. (c) bendiyle 6331 sayılı Kanun’un 37. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 1. maddesi şöyledir:

“EK MADDE 1 – (Ek: 2/7/2018-KHK-703/210 md.)

(1) Mevzuatta Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyine yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.”

Z. Geçici 5. maddesi şöyledir

“Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün devri

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kapatılan Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün teşkilatı, ilgili yılı bütçe ödenekleri, bütçedeki ödeneklerin tahakkuka bağlanma yetkisi, her türlü araç ve gereci, her türlü taşınır ve taşınmazlarıyla birlikte mal varlığı, her türlü alacak ve hakları ile borç ve yükümlülükleri, belge ve evrakı Yükseköğretim Kuruluna devredilmiş sayılır. Yükseköğretim Kurulu, bunları belirleyeceği bir yükseköğretim kurumuna üç ay içinde devreder.

(2) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü personelinden akademik kadroda bulunanlar hakkında, durumlarına uygun akademik unvanlı kadrolara atanmak üzere tespit edeceği yükseköğretim kurumlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde atama teklifi yapar ve bu teklifi izleyen bir ay içinde atama işlemleri tamamlanır. Bu fıkra kapsamında yükseköğretim kurumlarına ataması yapılan akademik personelin kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek genel kadro usulü hakkında ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesine ekli cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu fıkra kapsamında bulunanların mali ve sosyal hakları, atama işlemleri tamamlanıncaya kadar atanmadan önce tabi oldukları hükümlere göre ödenir.

(3) Devlet Personel Başkanlığı, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü personelinden idari kadrolarda bulunanlar hakkında, kazanılmış hak aylık ve derecelerine uygun bir kadroya atanmak üzere, tespit edeceği kurum ve kuruluşlara bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde atama teklifi yapar ve bu teklifi izleyen bir ay içinde atama işlemleri tamamlanır. Bu fıkra kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına ataması yapılan idari personelin kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek genel kadro ve usulüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin eki cetvellerin ilgili kamu kurum ve kuruluşuna ait bölümüne eklenmiş sayılır. Bu fıkra kapsamında bulunanların mali ve sosyal hakları, atama işlemleri tamamlanıncaya kadar atanmadan önce tabi oldukları hükümlere göre ödenir.

(4) Kapatılan Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla öğrenim görmekte olan öğrenciler, Yükseköğretim Kurulu tarafından iki ay içinde öğrenim gördükleri alanla ilgili bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilir. Bu şekilde yerleştirilen öğrenciler, mezun oluncaya kadar Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne ödemeleri gereken ücretleri ilgili üniversiteye ödemeye devam ederler.

(5) Birinci, ikinci ve dördüncü fıkraların uygulanması ile ilgili olarak usul ve esasları belirlemeye, uygulamayı yönlendirmeye, her türlü tedbiri almaya ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Yükseköğretim Kurulu görevli ve yetkilidir. Anılan görev ve yetki, üçüncü fıkra bakımından Devlet Personel Başkanlığına aittir.”

AA. Geçici 6. maddesi şöyledir:

“TÜBİTAK başkan yardımcıları

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte TÜBİTAK başkan yardımcılığı ile Bilim Kurulu üyelerinin görevleri sona erer.”

BB. Geçici 12. maddesi şöyledir:

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Adalet Akademisinde; Başkan, Başkan Yardımcıları, Daire Başkanları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri, Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcılığı, mülga 4954 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca görevlendirilen hâkim ve savcılar ile diğer personelin görevleri sona erer. Başkan ve Başkan Yardımcılığı kadrosunda bulunanlardan kamu kurum ve kuruluşlarından atanmışlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde hiçbir işleme gerek olmaksızın kadrolarının bulunduğu yerlerde göreve başlarlar. Kadrosu Akademide bulunan hâkim ve savcılar, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından; diğer personel ise Adalet Bakanlığı tarafından görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren on beş gün içinde durumlarına uygun kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanırlar. Geçici olarak görevlendirilen hâkim ve savcılar ile diğer personel, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde hiçbir işleme gerek olmaksızın kadrolarının bulunduğu yerlerde göreve başlarlar.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce adli veya idari yargıda hâkim ve savcı adaylığına atanmışlardan meslek öncesi eğitimlerini tamamlayan adayların yazılı ve sözlü sınavlarının yapılması hariç; Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi organları oluşturuluncaya kadar Akademi tarafından yapılması gereken görev ve hizmetler, Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan Başkanlık, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul kararları ile yönetmeliklerin bu yönde yeni bir karar alınuncaya veya düzenleme yapıluncaya kadar bu kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(4) Bu Kanun Hükmünde Kararnameye kapatılan Türkiye Adalet Akademisine ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, her türlü borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın Adalet Bakanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup bu Kanun Hükmünde Kararnameye ile kapatılan Akademiye tahsis edilmiş taşınmazlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere Adalet Bakanlığına tahsis edilmiş sayılır.

(5) *Bu Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Akademi tarafından yapılmış olan sözleşmelere, Adalet Bakanlığı halef olur. Akademinin leh ve aleyhine açılmış davalar ve icra takiplerinde Adalet Bakanlığı kendiliğinden taraf sıfatını kazanır.*

(6) *7066 sayılı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Adalet Akademisine tahsis edilen ödeneklerin kullanılmayan kısmı bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın Adalet Bakanlığına devredilmiş sayılır. Akademinin elinde bulunan nakit ve benzeri değerler aynı tarih itibarıyla genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Adalet Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.*

(7) *Bu Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce adli veya idari yargıda hakim ve savcı adaylığına atananlardan meslek öncesi eğitimlerini tamamlayan adayların yazılı ve sözlü sınavları, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri, Hukuk ve Mevzuat ile Personel genel müdürleri ve Eğitim Dairesi Başkanından oluşan sınav kurulu tarafından yapılır. Sözlü sınavda Kurula; Adalet Bakanının uygun gördüğü kurul üyesi başkanlık eder.*

(8) *Yedinci fıkra uyarınca yapılacak yazılı ve sözlü sınavlarla ilgili iş ve işlemler Bakanlık Personel Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.*

(9) *Türkiye Adalet Akademisinin kapatılması ve Adalet Bakanlığının teşkilatlanması sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğer geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlara ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Adalet Bakanı yetkilidir.”*

II. ESASIN İNCELENMESİ

1. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportörler Fatih ŞAHİN ve Gülbin AYNUR tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu KHK kuralları ile dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. KHK'ların Yargısal Denetimi ile 6771 Sayılı Kanun'la Yapılan Anayasa Değişikliğinin Yargısal Denetime Etkileri Hakkında Genel Açıklama

2. Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) daha önceki hükümet sisteminde yer alan Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisi verebileceğini hükme bağlayan ve KHK'ların hukuksal rejimini düzenleyen Anayasa'nın 91. maddesi 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 9/7/2018 tarihinde yürürlüğe giren 16. maddesiyle yürürlükten kaldırılmış böylece KHK çıkarılabilme imkânına anayasal olarak son verilmiştir.

3. Buna karşılık 6771 sayılı Kanun'la Anayasa'ya eklenen geçici 21. maddenin (F) fıkrasının birinci cümlesinde “*Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararname, tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür.*” denilmek suretiyle Anayasa'nın 91. maddesinin yürürlükten kaldırılma tarihine kadar çıkarılmış ve yürürlükte bulunan KHK'ların geçerliliklerini sürdürmeye devam edeceği hükme bağlanmıştır.

4. Anılan fıkranın ikinci cümlesinde ise “*Yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararname hakkında 152 nci ve 153 üncü maddelerin uygulanmasına devam olunur.*” hükmüne yer verilmiştir. Söz konusu cümlede Anayasa'nın KHK'ların iptal davası yoluyla Anayasa'ya aykırılığının ileri sürülebilmesine ilişkin 150. ve 151. maddelerine açıkça yer verilmemiş ise de anılan hüküm yorumlayan Anayasa Mahkemesi iptal davası yönünden de olağan KHK'lara ilişkin yargısal

denetim yetkisinin devam ettiğini kabul etmiştir (AYM, E.2018/114, K.2018/91, 25/9/2018, §§ 8, 9).

5. Anayasa'nın 148. maddesinin birinci fıkrasının 6771 sayılı Kanun'la değiştirilmeden önceki hâlinde, Anayasa Mahkemesinin KHK'ların Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyeceği hükme bağlanmış ve 2017 yılında yapılan söz konusu Anayasa değişikliği ile KHK rejimine son verilmeden önce Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın mülga 91. maddesini ölçü norm olarak bu madde uyarınca KHK'ları yetki kanununa dayanıp dayanmadığı, yetki kanununun kapsamında olup olmadığı ve yasak alan içinde kalıp kalmadığı hususlarında denetime tabi tutmuştur. Anayasa'nın geçici 21. maddesinin (F) fıkrasının ikinci cümlesinde KHK'larla ilgili denetim yetkisinin devamı öngörülmekle birlikte söz konusu denetimde mülga normların ölçü norm olarak dikkate alınıp alınamayacağı hususunda bir hükme yer verilmemiştir.

6. Bu bağlamda mülga normların niteliklerini dikkate alan Anayasa Mahkemesi mevcut KHK'ların Anayasa'ya uygunluk denetiminde Anayasa'nın mülga 91. maddesinin ölçü norm olarak dikkate alınmaya devam edilmesi gerektiğine karar vermiştir. Kararda içerik bakımından Anayasa'ya uygunluk denetiminde Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkesi gereğince kural olarak denetimin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan normların ölçü norm olarak dikkate alınacağı ancak anayasa yargısı denetimine tabi bir norm, oluşturulduğu süreçte geçerli olan *yetki* kuralları esas alınarak vücut bulduğundan bu unsura ilişkin denetimin -yürürlükten kalkmış olsa dahi- o tarihteki kurallar esas alınarak yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Geçerliliğini sürdüren ve yetki unsuru bakımından da anayasal denetime tabi olan KHK'ların çıkarılması sırasındaki anayasal yetkinin kaynağını ilga edilmiş olsa da Anayasa'nın 91. maddesinin teşkil ettiği bu itibarla KHK çıkarma yetkisinin Anayasa'ya uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı yönünden yapılacak denetimin ancak söz konusu anayasal yetkinin tanımlandığı konu yönünden kapsam ve sınırlarının çizildiği normun ölçü alınması suretiyle gerçekleştirilecek bir inceleme ile mümkün olabileceği belirtilmiştir (AYM, E.2018/122, K.2020/14, 19/2/2020, §§ 11, 12). Bu itibarla mevcut KHK'ların Anayasa'nın mülga 91. maddesine uygunluğunun denetlenmesi gerekir.

7. Anayasa'nın mülga 91. maddesinde düzenlenen KHK'lar işlevsel yönden yasama işlemi niteliğinde olduğundan bu kuralların yargısal denetimlerini yapma görev ve yetkisi Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Anılan maddede KHK'ların Anayasa'ya şekil ve esas bakımından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte olup Anayasa'ya uygunluk denetiminin kapsamına KHK'nın yetki kanunu kapsamında olup olmadığı hususu da girmektedir. Çünkü Anayasa'nın mülga 91. maddesinde Bakanlar Kuruluna ancak yetki kanununda belirtilen sınırlar içinde KHK çıkarma yetkisinin verilmesi öngörülmüştür. Söz konusu yetkinin dışına çıkılması, KHK'yı Anayasa'ya aykırı duruma getirir. Dolayısıyla yargısal denetimde KHK'nın yetki kanunu kapsamında olup olmadığı sorununun da çözülmesi gerekir.

8. Dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan alan olağanüstü hâl KHK'larından farklı olarak olağan dönemlerdeki KHK'ların bir yetki kanununa dayanması zorunludur. Bu nedenle KHK'lar ile dayandıkları yetki kanunu arasında çok sıkı bir bağ vardır. KHK'nın yetki kanunu ile olan bağı KHK'yı aynen ya da değiştirerek kabul eden kanun ile kesilir. KHK'nın Anayasa'ya uygun bir yetki kanununa dayanması Anayasa'ya uygunluğunun ön koşuludur. Bir yetki kanununa dayanmadan çıkarılan veya dayandığı yetki kanunu iptal edilen KHK'ların içeriği Anayasa'ya aykırılık oluşturmasa bile bunların Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

9. KHK'ların Anayasa'ya uygunluk denetimi kanunların denetiminden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde "*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.*" denilmektedir. Bu nedenle kanunların denetiminde, bunların yalnızca Anayasa'ya uygun olup olmadığı tespit edilir. KHK'lar

ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki kanununa hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadır.

10. Anayasa'nın mülga 91. maddesinde kimi konuların KHK'larla düzenlenmesi yasaklanmıştır. Anılan maddenin birinci fıkrasında "...sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnemelerle düzenlenemez." denilmiştir. Keza Anayasa'nın mülga 163. maddesinde de Bakanlar Kuruluna KHK ile bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemeyeceği belirtilmiştir. Bu kurallar uyarınca TBMM, Bakanlar Kuruluna ancak KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alana girmeyen konularda KHK çıkarma yetkisi verebilir.

11. Bu itibarla Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılırken konu, amaç, kapsam ve ilkeler yönünden dayandıkları yetki kanununa uygun olmadığı ya da yasak alana giren bir konuda düzenleme yaptığı tespit edilen bir KHK kuralının Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca iptali gerekecektir. Belirtmek gerekir ki KHK kuralının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden denetimi yapılırken yukarıda belirtilen hususlar bakımından öncelik sonralık ilişkisi bulunmamaktadır. Belirtilen hususlardan herhangi biri yönünden aykırılığın tespit edilmesi KHK kuralını Anayasa'ya aykırı kılacaktır.

12. Anayasa'nın herhangi bir maddesinde kanunla düzenleneceği öngörülen bir konunun Anayasa'nın mülga 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgisi bulunmadıkça ya da Anayasa'nın mülga 163. maddesinde olduğu gibi KHK çıkarılamayacağı açıkça belirtilmedikçe KHK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

13. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (3) numaralı fıkrasında "*Mahkemenin, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnemelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya aykırılığı hususunda ileri sürülen gerekçelere dayanma zorunluluğu yoktur. Mahkeme, taleple bağlı kalmak şartıyla başka gerekçeyle de Anayasaya aykırılık kararı verebilir.*" denilmiştir. Buna göre Mahkeme iptal ve itiraz davalarında yapacağı incelemede taleple bağlı bulunmaktadır. Dava dilekçesinde KHK'nın tümü ile bazı maddelerinin iptali talep edilmiştir. Bunun dışında KHK kurallarının her birinin ayrı ayrı Anayasa'ya aykırılığını ileri süren bir talebe yer verilmemiştir. Buna göre ayrıca dava konusu kurallar dışında KHK tümü yönünden incelenmiş; KHK'da düzenlenen her bir kurala ilişkin ayrıca bir inceleme yapılmamıştır. Dolayısıyla KHK'nın tümü yönünden ulaşılabilecek sonucun her bir KHK kuralı yönünden yapılacak inceleme neticesi verilecek kararın sonuçlarını doğurmayacağı vurgulanması gerekir.

14. Öte yandan, yargısal denetimde bir KHK'nın mülga 91. maddedeki ölçütler yönünden Anayasa'ya uygun bulunması onun anayasallık denetiminin tamamlanması için yeterli değildir. Başka bir ifadeyle mülga 91. maddedeki ölçütler yönünden Anayasa'ya uygun bulunan KHK'ların aynı denetimde içerik itibarıyla da Anayasa'ya uygun olup olmadığının ayrıca saptanması gerekir. İleri sürülen gerekçeyle bağlı olmayan Anayasa Mahkemesinin kuralı içerik yönünden denetlemesi için bu hususta bir Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunulmuş olması da zorunlu değildir (aynı yöndeki değerlendirme için bkz. AYM, E.2020/1, K.2020/63, 22/10/2020, § 35).

B. KHK'nın 2. Maddesiyle 4954 Sayılı Kanun'un Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. Genel Açıklama

15. 6771 sayılı Kanun’la Anayasa’nın bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişikliklerle yeni bir hükümet sistemine geçilmiş ve buna bağlı olarak Cumhurbaşkanı’nın görev ve yetkileri yeniden düzenlenmiştir.

16. Anayasa’nın 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olduğu ifade edilmekteyken maddede yapılan değişiklikte Başbakan ve bakanlardan oluşan Bakanlar Kurulu kaldırılarak yürütme yetkisi ve görevi tek başına Cumhurbaşkanı’na verilmiştir. Anayasa’da Bakanlar Kuruluna verilen görev ve yetkilere ilişkin maddelerde de aynı doğrultuda değişiklik yapılarak daha önce Bakanlar Kuruluna ait olan görev ve yetkilerin Cumhurbaşkanı tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür.

17. Cumhurbaşkanı’nın görev ve yetkilerini yeniden düzenleyen Anayasa’nın 104. maddesinin birinci fıkrasında yürütme yetkisinin Cumhurbaşkanı’na ait olduğu ifade edildikten sonra on yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (CBK) çıkarma hususunda Cumhurbaşkanı’na genel bir yetki verilmiştir. Ayrıca Anayasa’nın 104. maddesinin dokuzuncu fıkrasında üst kademe kamu yöneticilerinin atanmalarına ilişkin usul ve esasların; 106. maddesinin on birinci fıkrasında bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasının; 108. maddesinin dördüncü fıkrasında Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işlerinin; 118. maddesinin altıncı fıkrasında da Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevlerinin CBK’larla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

18. Anayasa’nın 123. maddesinin üçüncü fıkrasında kamu tüzel kişiliğinin ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulması öngörülmekteyken fıkrada yapılan değişiklikte CBK ile de kamu tüzel kişiliğinin kurulması imkânı getirilmiştir.

19. 6771 sayılı Kanun’la Anayasa’da yapılan değişiklik kapsamında ayrıca askerî yargı kaldırılarak askerî yargı mercileri kapatılmıştır. Anılan Kanun’un 16. maddesiyle Anayasa’nın askerî yargıyı düzenleyen 145. maddesi ile Askerî Yargıtayı ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesini düzenleyen 156. ve 157. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

20. Askerî yargının kaldırılmasıyla Anayasa Mahkemesinin üye yapısı da değişmiş, Anayasa’nın 146. maddesinin birinci fıkrasında Anayasa Mahkemesinin on yedi üyeden kurulacağı hüküm altına alınmakta iken 6771 sayılı Kanun’un 16. maddesiyle anılan fıkrada yapılan değişiklikte üye sayısı on beşe düşürülmüştür. CBK’ların hukuk sistemine girmesini öngören ilgili Anayasa değişikliklerine koşut olarak Anayasa’nın Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerini düzenleyen 148. maddesinin birinci fıkrasında da değişikliğe gidilerek CBK’ların şekil ve esas bakımından Anayasa’ya uygunluğunun denetim görev ve yetkisi de Anayasa Mahkemesine verilmiştir.

21. 6771 sayılı Kanun’un 17. maddesiyle Anayasa’ya eklenen geçici 21. maddenin (B) fıkrasında Anayasa’da yapılan değişikliklerin gerektirdiği kanuni düzenlemelerin TBMM tarafından en geç altı ay içinde yapılması, CBK’yla düzenleneceği belirtilen değişikliklerin ise Cumhurbaşkanı’nın göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenmesi öngörülmüştür.

22. Bu kapsamda 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu’nun “*Amaç ve Kapsam*” başlıklı 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre 6771 sayılı Kanun’la Anayasa’da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacıyla belli konularda aynı maddenin (2) numaralı

fıkrasında belirtilen kapsam dâhilinde çeşitli kanun ve KHK'larda değişiklik yapılması hususunda Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisi verilmiştir.

23. Anılan Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının; (a) bendinde kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi, (b) bendinde kanunlar ve KHK'larda yer alan tüzük, Bakanlar Kurulu, İcra Vekilleri Heyeti, İcra Vekilleri Heyeti kararı, Bakanlar Kurulu kararı, Bakanlar Kurulu yönetmeliği, hükûmet, başbakan, başvekil, başbakanlık, başvekâlet, sıkıyönetim, nizamname, kanun tasarısı gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesi, (c) bendinde mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesi, (ç) bendinde uygulama imkânı kalmayan kanun ve KHK'ların yürürlükten kaldırılması, (d) bendinde ise kanun ve KHK'larda yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri, personeli ve teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması ve üst kademe kamu yöneticilerinin atanmaları ile görevlerine son verilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması, Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususlara dair hükümlerin düzenlenmesi ile bu bent kapsamındaki ilgili hükümlerin değiştirilmesi veya yürürlükten kaldırılması için çeşitli kanun ve KHK'larda değişiklik yapılması hususunda düzenlemelerde bulunulmak üzere KHK çıkarılması öngörülmüştür.

24. Yetki Kanunu'nun genel gerekçesinde, Anayasa'da yapılan değişiklikle parlamenter hükûmet sistemi yerine Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiğinden yeni hükûmet sistemine geçiş için yapılan değişikliklerin ilgili kanunlarda bazı düzenlemelerin yapılmasını gerekli hâle getirdiği belirtilmiş, bu kapsamda çıkarılacak KHK ile Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin gerektirdiği düzenlemelerin yapılmasının öngörüldüğü ifade edilmiştir.

25. Bu çerçevede, Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve KHK'larda değişiklik yapılması için dava konusu 703 sayılı KHK çıkarılmıştır.

26. KHK'nın genel gerekçesinde, Anayasa'da gerçekleştirilen yeni hükûmet sistemine geçiş için ilgili kanunlarda birtakım düzenlemelerin yapılmasının zorunlu hâle geldiği ifade edilerek bu KHK ile;

- Yeni hükûmet sisteminde uygulaması kalmayacak olan tüzük, Bakanlar Kurulu, Başbakan, Başbakanlık, kanun tasarısı gibi ibarelerin kanun ve KHK metinlerinden çıkarılması,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının kurulması, teşkilatlanması ve üst düzey kamu görevlilerinin atanması hususları CBK ile düzenleneceğinden bu konulara ilişkin kanun ve KHK'larda yer alan hükümlerin yürürlükten kaldırılması,

- Başbakanlığın kapatılması ile personel ve varlıklarının tasfiyesinin düzenlenmesi,

gibi yeni sistemin işleyişinde zorunlu olan hususlarda Anayasa'ya ve getirdiği yeni hükûmet sistemine terim yönünden ve teknik olarak uyumun sağlanması amacıyla çeşitli kanun ve KHK'larda değişiklik yapılmasının amaçlandığı belirtilmiştir.

2. İptal Talebinin Gerekçesi

27. Dava dilekçesinde özetle; Yetki Kanunu ile Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacına yönelik olarak Bakanlar Kuruluna KHK ile düzenleme yapma yetkisi tanındığı, dava konusu kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacının bulunmadığı bu nedenle Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek kuralın Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

28. 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu'nda Türkiye Adalet Akademisinin kuruluşu, görevleri, organları ve personeline ilişkin hususlar düzenlenmekte iken anılan Kanun dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

29. Yürürlükten kaldırılan Kanun'da, Akademide ders verecek öğretim elemanlarının alacağı ücret ve Akademide görev yapacak personelin mali haklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır. Bu bağlamda Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 22. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde Akademide görev yapan öğretim elemanlarına aynı Kanun'un 38. maddesi hükümlerine göre ders ücreti ödenmesi öngörülmüş, 23. maddesinin dördüncü fıkrasında da Akademide görevlendirilen personelin aylık, ek gösterge, tazminat ve diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarının kendi kurum, kuruluş ve kurullarınca ödeneceği düzenlenmiştir.

30. Anayasa'nın mülga 91. maddesinin birinci fıkrasında, sıkıyönetim ve olağanüstü hâller saklı kalmak üzere Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin KHK'larla düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Buna göre anılan hak ve ödevlerle ilgili bir kuralın KHK ile düzenlenmesi veya yürürlükten kaldırılması mümkün değildir.

31. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.*" denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Anayasa'nın anılan maddesinde güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı ayni haklar ve fikrî hakların yanı sıra icrası kabil olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (*Mahmut Duran ve diğerleri*, B. No: 2014/11441, 1/2/2017, § 60).

32. Anayasa Mahkemesinin norm denetimi ve bireysel başvuruya ilişkin kararlarında da kişilere ödenmesi öngörülen ücret, maaş, yaşlılık aylığı, emeklilik ikramiyesi ve kıdem tazminatı gibi ödemeler mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilmektedir (norm denetimine konu karar için bkz. AYM, E.2019/50, K. 2019/96, 25/12/2019, § 13; bireysel başvuruya konu kararlar için bkz. *Ayten Yeğenoğlu*, B. No: 2015/1685, 23/5/2018, § 32; *Naci Altınbulduk*, B. No: 2017/38608, 11/12/2019, § 19; *Muzaffer Peker*, B. No: 2016/7192, 7/11/2019, § 30).

33. Buna göre Akademide ders verecek öğretim elemanlarının ders ücretine ve personelin mali haklarına yönelik düzenlemeler Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemelerin yer aldığı 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralın da mülkiyet hakkına müdahalede bulunduğu açıktır.

34. Bu itibarla kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

35. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

C. KHK'nın 49. Maddesinin;

-(b) Bendiyle 6253 Kanun'un 4. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına" İbaresinin Madde Metninden Çıkarılmasının ve (7) Numaralı Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(d) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 15. Maddesinin (ğ) Bendinin Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(e) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 17., 18., ve 19. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(ğ) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 29. Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(ğ) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 29. Maddesinin (6) Numaralı Fıkrasının (d) Bendinin Yürürlükten Kaldırılmasının ve (b) Bendinde Yer Alan “ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter yardımcıları” İbaresinin Madde Metninden Çıkarılmasının,

-(ğ) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 29. Maddesinin (7) ve (8) Numaralı Fıkralarının Üçüncü Cümleleri ile (9) Numaralı Fıkrasında Yer Alan “bildirilmek üzere Başbakanlığa” ibaresinin Madde Metninden Çıkarılmasının,

-(ı) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'un 35. ve 36. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(i) Bendiyle 6253 Sayılı Kanun'a Eklenen Geçici 13. Maddenin,

İncelenmesi

1. İptal Taleplerinin Gerekçesi

36. Dava dilekçesinde özetle; kuralların Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, saltanatın kaldırılarak padişahlık saraylarının mülkiyetinin millete geçirilmesinin aynı zamanda Cumhuriyet'in temeli olan ulusal egemenlik ilkesini de temsil ettiği, bu değerlerin korunması görevini ulus adına ulusal egemenliğin somutlaşma mekânı olan TBMM'nin üstlenmesinin devletin Cumhuriyet olma niteliğine vurgu yaparak onu sembolize ettiği, dava konusu kurallarla millî sarayların TBMM bünyesinden alınarak Cumhurbaşkanlığına bağlanmasının bu sembolik değer yok sayılması anlamına geldiği, bu durumun devletin Cumhuriyet olma niteliğine aykırılık oluşturduğu belirtilerek kuralların Anayasa'nın 1., 6. ve mülga 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

37. 6253 sayılı Kanun TBMM idari teşkilatının kuruluşunu, görev ve yetkilerini düzenlemektedir.

38. Kanun'un 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (h) bendinde, “*TBMM yönetiminde bulunan saray, köşk ve kasırlar ile bunlara bağlı taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının tespitini, tasnifini, periyodik bakımını, muhafazasını, restorasyonunu ve tanıtımını yapmak.*” TBMM idari teşkilatının görevleri arasında sayılmış ve bu görevleri yerine getirmek üzere TBMM idari teşkilatında Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı birimi oluşturulmuştur.

39. 703 sayılı KHK ile TBMM'nin millî saraylarla ilgili görev ve yetkileri kaldırılmıştır. Buna koşut olarak dava konusu kurallarla 6253 sayılı Kanun'un TBMM'nin millî saraylarla ilgili görev ve yetkilerini yerine getiren hizmet birimi olan Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığını düzenleyen hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

40. Bu çerçevede dava konusu kurallarla;

Esas Sayısı : 2021/125

Karar Sayısı : 2023/213

- Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı kadrosu kaldırılmış, adı geçen Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimler olan Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı, Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı ile İdari ve Mali İşler Başkanlığı da lağvedilmiştir.

- Adı geçen Başkanlıkların görevlerini düzenleyen 6253 sayılı Kanun'un 17., 18. ve 19. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığı ile Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerin başkanlıklarına atanma kriterlerini düzenleyen hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

- Millî Saraylarla ilgili restorasyon ve onarımların 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmayacağına yönelik hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.

- Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına bağlı birimlerde çalışacak kişilere yönelik düzenlemeler yürürlükten kaldırılmıştır.

- Kanun'un 15. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ğ) bendinde Kurtuluş Savaşı Müzesinde tüm müzecilik hizmetlerini yerine getirmek, Müzenin ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak veya yaptırmak ve bu amaçla faaliyetlerde bulunmak, ilgili kuruluşlarla kültürel alanlarda iş birliği yapmak, Müzenin onarım, restorasyon, teşhir ve müzecilikle ilgili diğer teknik hizmetlerini gerektiğinde Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı başkanlıklarla birlikte yürütmek Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığının görevleri arasında sayılmaktayken dava konusu kuralla anılan bent yürürlükten kaldırılmıştır.

- Kanun'un 35. maddesinde TBMM'ye bağlı saray, köşk, kasır, müze ve fabrikalardan sağlanan her türlü gelir ile bunların bakım ve onarımı için yapılan şartlı bağışlar ve yardımların muhasebeleştirilmesi ve harcanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla anılan madde yürürlükten kaldırılmıştır.

41. Kanun'a dava konusu kuralla eklenen geçici 13. maddenin (1) numaralı fıkrasında maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlere tahsis edilen her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülüklerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla CBK hükümlerine göre bünyesinde düzenlendiği kamu kurum ve kuruluşuna ilgili CBK'nın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın devredilmiş sayılacağı belirtilmiş ve buna ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Maddenin (2) ve (3) numaralı fıkralarında Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ile buna bağlı birimlerde başkan ünvanlı kadrolarda bulunanlar ile diğer personelin görevlerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona ereceği, söz konusu personelin TBMM idari teşkilatında durumlarına uygun kadrolara bir ay içinde atanacakları ifade edilmiştir. Maddenin (4) numaralı fıkrasında bu madde uyarınca atanan personelin özlük ve mali hakları düzenlenmiş, (5) numaralı fıkrasında da maddenin uygulanmasına ilişkin hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri giderme ve sorunları çözme yetkisinin Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlerin ve/veya bunların görevlerinin ilgili CBK hükümlerine göre bünyesinde yeniden düzenlendiği ilgili kurumun üst yöneticisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

42. Daha önce de ifade edildiği üzere 703 sayılı KHK'nın dayanağı olan 7142 sayılı Kanun'un "*Amaç ve Kapsam*" başlıklı 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre 6771 sayılı Kanun'la Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacıyla aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında belirtilen kapsam dâhilinde çeşitli kanun ve KHK'larda değişiklik yapılması hususunda Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisi verilmiştir.

43. Anılan Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının; (a) bendinde kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi için çeşitli kanun ve KHK'larda değişiklik yapılması hususunda düzenlemelerde bulunmak üzere KHK çıkarılması öngörülmüştür. Bu açıdan bakıldığında TBMM'nin millî saraylarla ilgili görev ve yetkilerini yerine getiren hizmet birimi olan Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığını düzenleyen hükümleri yürürlükten kaldıran kuralların 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca "*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*" kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

44. Ancak söz konusu kuralın Yetki Kanunu kapsamında olduğunun söylenebilmesi için aynı zamanda *Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacına* da yönelik olması gerekmektedir (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. AYM, E.2018/115, K.2020/81, 30/12/2020, § 21).

45. Yukarıda ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere 6771 sayılı Kanun'la Anayasa'nın bazı maddelerinde değişiklik yapılarak yeni bir hükümet sistemine geçilmiş ve buna bağlı olarak Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda Cumhurbaşkanı'na yürütme yetkisine ilişkin konularda, üst kademe kamu yöneticilerinin atanmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde, bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasına ilişkin hususlarda CBK ile düzenleme yapma yetkisi tanınmıştır. Ayrıca kamu tüzel kişiliğinin CBK ile de kurulması mümkün kılınmıştır.

46. Bu açıdan bakıldığında 6253 sayılı Kanun'un TBMM'nin millî saraylarla ilgili görev ve yetkilerini yerine getiren hizmet birimi olan Millî Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığını düzenleyen hükümlerini yürürlükten kaldıran kuralların bir önceki başlık altında sayılan 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişikliklerle ilgisi kurulamamıştır. Başka bir ifadeyle dava konusu kuralların 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacı kapsamında olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla ilgisi bulunmayan kural Yetki Kanunu kapsamında değildir.

47. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

Kurallar Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 1. ve 6. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

Ç. KHK'nın 51. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 2863 Sayılı Kanun'un 10. Maddesinin İkinci Fıkrasının Değiştirilen Birinci Cümlesinin İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekeşi

48. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, kuralla Cumhurbaşkanlığı ve TBMM'nin idare ve kontrolündeki kültür ve tabiat varlıklarının koruma kurallarının yetki alanından çıkarıldığı, düzenlemenin kamu yararı amacıyla değil bu varlıklar üzerinde koruma kurulu denetimi olmadan tasarrufta bulunulabilmesi amacıyla ihdas edildiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 63. ve mülga 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

49. 2863 sayılı Kanun'un 10. maddesi koruma altına alınması gereken kültür ve tabiat varlıklarının korunmasıyla ilgili yetkili olan birimleri ve koruma yöntemlerine ilişkin hususları düzenlemektedir.

50. Maddenin birinci fıkrasında kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak görevinin Kültür ve Turizm Bakanlığına ait olduğu belirtilmiştir. Maddenin devamı fıkralarında da kamu kurum ve kuruluşlarının kontrolünde bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

51. Maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde TBMM'nin idare ve kontrolünde bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunmasının kendileri tarafından yerine getirileceği hükmü yer almakta iken anılan cümle dava konusu kuralla "*Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin idare ve kontrolünde bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunması, kendileri tarafından yerine getirilir.*" şeklinde değiştirilmiştir.

52. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca "*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*" kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kuralın 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişikliklerle ilgisi kurulamamıştır. Dolayısıyla kural 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacı taşımadığından Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca verilen KHK çıkarma yetkisinin amaç ve kapsamı içinde değerlendirilmemektedir.

53. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 63. maddesi yönünden ayrıca incelenmemiştir.

2. (c) Bendiyle 2863 Sayılı Kanun'a Eklenen;

a. Ek 7. Maddenin İncelenmesi

i. İptal Talebinin Gerekçesi

54. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

ii. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

55. 2863 sayılı Kanun'a dava konusu kuralla eklenen ek 7. maddede Cumhurbaşkanlığına bağlı saray, köşk, kasır ve müzelerden sağlanan her türlü gelir ile bunların bakım ve onarımı için yapılan şartlı bağışlar ve yardımların muhasebeleştirilmesi ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

56. Maddenin birinci cümlesinde Cumhurbaşkanlığına bağlı saray, köşk, kasır ve müzelerden sağlanan her türlü gelir ile bunların bakım ve onarımı için yapılan şartlı bağışların Cumhurbaşkanlığı adına bir kamu bankasında açılacak hesaba yatırılacağı belirtilmiş, ikinci ve üçüncü cümlelerinde bu hesapta toplanan tutarların nemalandırılabilceği, hesapta toplanan tutardan doğrudan hiçbir harcama yapılamayacağı ifade edilmiştir.

57. Maddenin dördüncü, beşinci ve altıncı cümlelerinde hesapta biriken tutarların muhasebeleştirilmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Anılan cümlelere göre, hesapta biriken tutardan gerekli görülen miktar bütçeye özel gelir kaydedilecektir. Özel gelir kaydedilen bu tutar Cumhurbaşkanlığına bağlı saray, köşk, kasır ve müzelerin bakım, onarım, muhafaza ve işletilmesinde kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine özel ödenek kaydedilecek, kaydedilen özel ödeneklerden kullanılmayan kısımlar ertesi yıla devren gelir ve özel ödenek kaydedilecektir.

58. Maddenin yedinci cümlesinde ise gelirleri özel ödenek kaydedilen işletmeler kurumlar vergisinden muaf tutulmuştur.

59. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmektedir. Kural, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine ilişkin de değildir.

60. Bu itibarla Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının özel gelirlerini düzenleyen ve bu gelirlerin genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilerek harcanmasını öngören kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

61. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

b. Ek 8. Maddenin İncelenmesi

i. İptal Talebinin Gerekçesi

62. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, Cumhurbaşkanlığının kendi sorumluluk alanındaki tarihî bina ve objelerin onarım, restorasyon ve çevre düzenlemeleri konusunda yapacağı tüm mal ve hizmet alımlarının dava konusu kuralla 4734 sayılı Kanun kapsamından çıkarılarak ihalelerin hangi esaslara göre yapılacağına yine Cumhurbaşkanınca belirlenmesinin keyfilğe sebebiyet vereceği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2. ve mülga 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

ii. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

63. 2863 sayılı Kanun'a dava konusu kuralla eklenen ek 8. maddede Cumhurbaşkanlığının sorumluluğundaki tarihî bina ve objelerin onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal ve hizmet alımları ile münhasıran özel ihtisas gerektiren konularda Cumhurbaşkanlığınca mütalaa ve hukuki hizmet satın alma işlerinin 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirileceği hüküm altına alınmıştır.

64. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye ilişkin gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

65. Bu itibarla Millî sarayların Cumhurbaşkanlığına devredilmesine koşut olarak, devredilen tarihî bina ve objelerin onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal ve hizmet

alımları ile münhasıran özel ihtisas gerektiren konularda Cumhurbaşkanlığına mütalaa ve hukuki hizmet satın alma işlerinin 4734 sayılı Kanun kapsamı dışına çıkarılmasını öngören kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

66. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 2. maddesi yönünden ayrıca incelenmemiştir.

D. KHK'nın 61. Maddesinin;

1. (b) Bendiyle;

a. 2659 Sayılı Kanun'un 17. Maddesinin "Morg İhtisas Dairesinin Görevleri" Şeklindeki Başlığının "Kimsesiz cesetler" Olarak Değiştirilmesinin İncelenmesi

67. 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığı "Morg İhtisas Dairesinin Görevleri" şeklinde iken dava konusu kuralla "Kimsesiz Cesetler" şeklinde değiştirilmiştir.

68. Anayasa Mahkemesinin norm denetimi yetkisinin kapsamına Anayasa değişikliği, kanun, KHK, CBK ve TBMM İçtüzüğü adı verilen normlar (kurallar) girmektedir. Söz konusu düzenlemeler, Anayasa'nın yetkili kıldığı organlar tarafından yazılı bir şekilde ve bu adlar altında tespit edilmiş bulunan genel, sürekli ve soyut hukuk normlarıdır. Norm ise insan davranışını yönlendirmek amacıyla belirli bir şeyin yapılmasını yasaklayan ya da belirli bir şeyin yapılmasına izin veya yetki veren ve cebirle desteklenmiş irade açıklamalarıdır. Dolayısıyla hukuk normları daima emir, yasak, izin veya yetki içeren önermelerden oluşur. İnsan davranışını yönlendirmeyi hedeflemeyen yani emir vermeyen, yasak koymayan, izin veya yetki vermeyen bir önerme, normatif nitelikte olmadığından hukuk kuralı sayılmaz.

69. Bu itibarla madde başlıkları da başlı başına bir yargı ifade etmediğinden denetlenebilir norm niteliğinde değildir. Anılan niteliği sebebiyle madde başlıklarının iptal davasına konu edilmesi mümkün değildir.

70. Açıklanan nedenlerle Kanun'un 17. maddesinin "Morg İhtisas Dairesinin Görevleri" şeklindeki başlığının "Kimsesiz Cesetler" olarak değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

b. 2659 Sayılı Kanun'un 17. Maddesinin Birinci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

i. İptal Talebinin Gerekçesi

71. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

ii. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

(1) Kuralın Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

72. Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasında Adli Tıp Kurumuna bağlı Morg İhtisas Dairesinin görevleri düzenlenmekte iken anılan fıkra dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

73. Kuralın Yetki Kanunu'nun (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca “*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*” kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

74. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine göre oluşturulan idari teşkilat yapısına geçiş sürecinde 703 sayılı KHK ile bazı kamu kurum ve kuruluşları ile bakanlıkların kuruluş kanunları ya da kuruluş kanunlarında yer alan teşkilat, görev ve yetki ile bunlarla bağlantılı diğer hususları düzenleyen hükümler yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte bakanlıkların teşkilat yapısı (1) numaralı CBK'da; bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların teşkilatı da (4) numaralı CBK'da yeniden düzenlenmiştir. Nitekim Morg İhtisas Dairesinin de içinde yer aldığı Adli Tıp Kurumu 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (4) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde yeniden düzenlenmiştir.

75. Dolayısıyla, Morg İhtisas Dairesinin görevlerini düzenleyen hükmün yürürlükten kaldırılmasının idari teşkilatın Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde yeniden yapılandırılmasıyla ilgisi bulunduğu kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı bulunmadığı söylenemez.

76. Kural, Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

77. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

(2) Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

78. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kurallar ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden de incelenmiştir.

79. Anayasa'nın 2. maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesi gereği kanunlar ve KHK'lar kamu yararı amacıyla çıkarılır. Anayasa Mahkemesinin içtihadına göre kamu yararı genel bir ifadeyle bireysel, özel çıkarılardan ayrı ve bunlara üstün olan toplumsal yararı ifade etmektedir. KHK'nın amaç ögesi bakımından Anayasa'ya uygun sayılabilmesi için çıkarılmasında kamu yararı dışında bir amacın gözetilmemiş olması gerekir. KHK'nın kamu yararı dışında bir amaçla çıkarılmış olduğu açıkça anlaşılabiliriyorsa amaç unsuru bakımından Anayasa'ya aykırılık söz konusu olabilecektir.

80. Anayasa'ya uygunluk denetiminde kuralın öngörülmesindeki kamu yararı anlayışının isabetli olup olmadığı değil incelenen kuralın kamu yararı dışında belli bireylerin ya da grupların çıkarları gözetilerek yasalaştırılmış olup olmadığı incelenir. Diğer bir anlatımla bir kuralın Anayasa'ya aykırılık sorunu çözümlenirken kamu yararı konusunda Anayasa Mahkemesinin yapacağı inceleme yalnızca kuralın kamu yararı amacıyla çıkarılıp çıkarılmadığının denetimiyle sınırlıdır.

81. Bir önceki başlık altında ifade edildiği üzere Morg İhtisas Dairesinin görevlerini düzenleyen hükmün yürürlükten kaldırılmasının Anayasa değişikliklerine uyum sağlamak üzere bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde yeniden yapılandırılmasıyla doğrudan ilgisi bulunmaktadır. Bu itibarla Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla ihdas edilen kuralın kamu yararı dışında bir amaç gözettiği söylenemez. Bu nedenle kuralda hukuk devleti ilkesine aykırı bir yön bulunmamaktadır.

82. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

2. (d) Bendiyle 2659 Sayılı Kanun'un Değiştirilen 32. Maddesinin İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

83. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, yurt içinde ve yurt dışında burs verilmek suretiyle yükseköğrenim yaptırılanların Adli Tıp Kurumundaki uzmanlık ve ihtisas imtihanlarına tabi tutulmadan asistanlık kadrolarına atanmasına imkân tanınmasının kamu hizmetine girme hakkı kapsamında olduğundan kuralla yasak alanda düzenleme yapıldığı, içerik yönünden ise kamu görevlilerinin atanmalarının Anayasa'da kanunla düzenlenmesi öngörülen konulardan olduğu hâlde bu hususta KHK ile düzenleme yapıldığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın mülga 91. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

84. 2659 sayılı Kanun'un dava konusu kuralla değişik 32. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde Adalet Bakanlığı hesabına Adli Tıp Kurumuna adli tabip ve uzman yetiştirmek üzere yurt içinde ve yurt dışında burs verilmek suretiyle yükseköğrenim yaptırılanların Adli Tıp Kurumundaki uzmanlık ve ihtisas imtihanlarına tabi tutulmadan asistanlık (araştırma görevlisi) kadrolarına atanacakları belirtilmiş, ikinci cümlesinde de bu personelin Kanun'un 35. maddesindeki mecburi hizmet yükümlülüğüne tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

85. Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın "*Siyasî Haklar ve Ödevler*" başlıklı Dördüncü Bölüm'ünde yer alan "*Hizmete girme*" başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında her vatandaşın kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kurala bağlanmıştır. Buna göre Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan ve 70. maddesinde güvence altına alınan kamu hizmetine girme hakkına ilişkin olarak KHK ile düzenleme yapılması mümkün değildir.

86. Kural yurt içi veya yurt dışında burs verilmek suretiyle yükseköğrenim yaptırılanların uzmanlık ve ihtisas imtihanlarına tabi tutulmadan doğrudan asistanlık kadrolarına atanmalarına imkân tanımaktadır. Kuralda burs verilecek kişilerin daha önce kamu görevlisi olup olmayacağına ilişkin herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Bu nedenle Adalet Bakanlığı hesabına burslu olarak yükseköğrenim yaptırılanlar kural uyarınca imtihana tabi tutulmadan kamu hizmetine girebilecektir.

87. Dolayısıyla kural kamu hizmetlerine girme hakkına dair bir düzenleme niteliği taşıdığından Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kalmaktadır.

88. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

89. Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 128. maddesi yönünden ayrıca incelenmemiştir.

3. (f) Bendiyle 2659 Sayılı Kanun'un 1 ila 16., 18 ila 26., 36., 37., Geçici 1 ila Geçici 4., Geçici 6. ve Geçici 7. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

90. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

91. 2659 sayılı Kanun'da Adli Tıp Kurumunun kuruluş ve görevleri ile teşkilat yapısı düzenlenmektedir. Dava konusu kuralla Kanun'un 1 ila 16., 18 ila 26., 36., 37., geçici 1 ila geçici 4., geçici 6. ve geçici 7. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

92. 2659 sayılı Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 26. maddesinde Adli Tıp Kurumu Başkanı, başkan yardımcıları, adli tıp ihtisas kurulları başkan ve üyelerinin, Adalet Bakanının inhası üzerine uzman elemanlar veya üniversitelerin ilgili fakülte öğretim üyeleri veya yardımcılığı arasında müşterek kararnameyle atanacağı, Adli Tıp Kurumu 1. Hukuk Müşaviri, hukuk müşavirleri, adli tıp ihtisas dairesi başkanları, adli tıp grup başkanları, adli tıp şube müdürleri, şube müdürleri, adli tıp uzmanları, uzmanlar, trafik uzmanları, sosyal hizmet uzmanları, raportörler, mühendisler, kimyagerler, fizikçiler, programcılar, psikologlar, pedagoglar, antropologlar, astronomlar, asistanlar, eczacılar, biyologlar, diş hekimleri, balistik, adli belge inceleme ve silah muayene uzmanlarının da Adli Tıp Kurumu Başkanının teklifi üzerine Adalet Bakanlığınca atanacağı belirtilmiştir.

93. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

94. Bu itibarla Adli Tıp Kurumu Başkanı, başkan yardımcılığı ve diğer personelin atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

95. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

E. KHK'nın 62. Maddesinin (c) Bendiyle 5902 Sayılı Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 22., 24 ila 26. Maddelerinin, Ek 1. Maddesinin (1), (2) ve (3) Numaralı Fıkralarının ve Geçici 1 ila Geçici 7. Maddelerinin ve Eki (I) Sayılı Cetvel'in Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

96. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

97. 5902 sayılı Kanun'da Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kuruluşu, teşkilat yapısı ve görevlerine ilişkin hususlar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla anılan Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 22., 24 ila 26. maddeleri, ek 1. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları, geçici 1 ila geçici 7. maddeleri ve eki (I) Sayılı Cetvel'i yürürlükten kaldırılmıştır.

98. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 20. maddesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, Başkan Yardımcısı, Daire Başkanı ve I. Hukuk Müşaviri kadrolarına atanabilmek için, bu kadrolara atanacaklarda aranan genel şartlara ek olarak; en az dört yıllık

yükseköğretim kurumlarından mezun olmak, kamu sektöründe veya özel sektörde atanacağı görev alanıyla ilgili en az beş yıllık iş tecrübesine sahip olmak gerektiği hüküm altına alınmıştır.

99. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

100. Bu itibarla Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, Başkan Yardımcısı, Daire Başkanı ve I. Hukuk Müşavirinin atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

101. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

F. KHK'nın 63. Maddesiyle 5659 Sayılı Kanun'un 1 ila 4., 6 ila 8., 11 ila 13., Geçici 1. ve Geçici 2. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

102. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

103. 5659 sayılı Kanun'da yer alan Atatürk Orman Çiftliği'nin (AOÇ) kuruluşu ve teşkilatına ilişkin hususlar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla Kanun'un 1 ila 4., 6 ila 8., 11 ila 13., geçici 1. ve geçici 2. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

104. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 13. maddesinde AOÇ'de çalışan ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olmayan sürekli işçilerin işten doğma hastalıkları hâlinde bunların iki ay müddetle ücretleri yarım verilmek ve tedavi giderleri ve yol paraları idare tarafından ödenmek suretiyle tedavi ettirileceği hükme bağlanmıştır.

105. KHK'nın 2. maddesiyle 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

106. Bu itibarla AOÇ'de 4857 sayılı Kanun'a tabi olmayan sürekli işçilerin mali haklarına yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunduğu açıktır. Bu nedenle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

107. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

G. KHK'nın 64. Maddesinin (b) Bendiyle 4301 Sayılı Kanun'un 1 ila 6. Maddelerinin, 7. Maddesinin Birinci ila Altıncı Fıkralarının, 8. Maddesinin Birinci Fıkrasının, 9., 20., 21., Geçici 1. ve Geçici 2. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

108. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

109. 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İşyurtları Kurumunun kuruluşu ve teşkilatına ilişkin hususlar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla Kanun'un 1 ila 6. maddeleri, 7. maddesinin birinci ila altıncı fıkraları, 8. maddesinin birinci fıkrası, 9., 20., 21. maddeleri ile geçici 1. ve geçici 2. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

110. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 4. maddesinde, işçilerin çalıştırılması ve ücretlerinin belirlenmesi konusunda İşyurtları Yüksek Kurulunun yetkili olduğu ifade edilmiştir.

111. KHK'nın 2. maddesiyle 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

112. Bu itibarla işyurtlarında çalışacak işçilerin ücretlerinin belirlenmesine yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır. Bu nedenle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

113. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Ğ. KHK'nın 65. Maddesinin (a), (b), (c), (ç), (d) ve (e) Bentleriyle 6546 Sayılı Kanun'da Yapılan Değişikliklerin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

114. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. (a) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un Adının Değiştirilmesi

115. 6546 sayılı Kanun'un adı "*Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun*" iken dava konusu kuralla "*Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun*" şeklinde değiştirilmiştir.

116. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

117. Açıklanan nedenlerle 6546 sayılı Kanun'un adının "*Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun*" şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

b. (b) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un Değiştirilen 1. ve 2. Maddeleri

i. Kuralların Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

118. 6546 sayılı Kanun'un 1. maddesi “*Bu Kanunun amacı; Çanakkale deniz ve kara savaşlarının meydana geldiği Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanının tarihi, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması ve yönetimini sağlamak üzere Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının kurulması ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.*” şeklinde iken dava konusu kuralla “*Bu Kanunun amacı; Çanakkale deniz ve kara savaşlarının meydana geldiği Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanının tarihi, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin hususları düzenlemektir.*” şeklinde değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle maddenin Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının (Başkanlık) kuruluşu, görev ve yetkilerini düzenleyen hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

119. Başkanlığın teşkilat ve görevlerinin Kanun'dan çıkarılmasına koşut olarak Kanun'un 2. maddesinde yer alan tanımlarda da değişikliğe gidilmiş Başkanlığın teşkilatına ilişkin tanımlar kaldırılarak anılan kısım yeniden düzenlenmiştir.

120. Yeni hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte anılan Başkanlığın kuruluşu, görevleri ve teşkilat yapısı (4) numaralı CBK'nın 93 ila 103. maddelerinde yeniden düzenlenmiştir.

121. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

122. Kuralların 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca “*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*” kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak kural kapsamında 6546 sayılı Kanun'da yer alan Başkanlığın kuruluşu, görev ve yetkilerini düzenleyen hükümlerin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı taşımadığı söylenemez.

123. Bu itibarla kurallar Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

124. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralların İçerik Yönünden İncelenmesi

125. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kurallar ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

126. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kurallar bakımından da geçerlidir.

127. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

c. (c) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un 3. Maddesinde Yer Alan “Bu Kanuna göre...” İbaresinin Madde Metninden Çıkarılması

i. Kuralın Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

128. 6546 sayılı Kanun'un Tarihî Alanın korunmasına ilişkin esasları düzenleyen 3. maddesinin “*Bu Kanuna göre Tarihi Alanın korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde uyulacak esaslar şunlardır:*” bölümünde yer alan “*Bu Kanuna göre...*” ibaresi dava konusu kuralla madde metninden çıkarılmıştır.

129. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde Başkanlığın görev ve yetkileri CBK ile de düzenlenebileceğinden Kanun'un 3. maddesinde yer alan “*Bu Kanuna göre...*” ibaresinin dava konusu kuralla madde metninden çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihî Alan Başkanlığının kuruluşu, teşkilat yapısı, görev ve yetkileri 6546 sayılı Kanun'da düzenlenmekte iken bu hükümler 703 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış ve adı geçen Başkanlığın kuruluş, görev ve yetkileri (4) numaralı CBK'da düzenlenmiştir. Dolayısıyla, Tarihî Alanın korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin hususlar da CBK ile düzenlenebilecektir.

130. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

131. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca “*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*” kapsamında olduğu ve Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla ihdas edildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla kural Yetki Kanunu kapsamındadır.

132. Kural Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

133. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

134. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

135. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

136. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ç. (ç) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un 10. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının;

i. (ç) Bendine Eklenen Cümle

137. 6546 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde “*Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar*” Başkanlığın gelirleri arasında sayılmakta iken dava konusu kuralla anılan bende “*Bu oran Cumhurbaşkanınca iki katına kadar artırılabilir.*” cümlesi eklenmiştir. Kuralla Cumhurbaşkanı'na, Başkanlığın gelirleri arasında sayılan; Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının

bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak payları iki katına kadar artırma yetkisi tanınmaktadır.

138. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (d) bendi uyarınca "...Cumhurbaşkanının yürütme yetkisine ilişkin hususlara dair hükümlerin düzenlenmesi..." kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kuralın 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişikliklerle ilgisi kurulamamıştır. Dolayısıyla kural 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacı taşımadığından Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca verilen KHK çıkarma yetkisinin amaç ve kapsamı içinde değerlendirilmemektedir.

139. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

ii. Değiştirilen (d) Bendi

140. 6546 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (d) bendinde "*Tarihi Alan işletme ve faaliyet gelirleri*" Başkanlık gelirleri arasında sayılmakta iken dava konusu kuralla anılan bent "*Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirler.*" şeklinde değiştirilmiştir. "*Tarihi Alan işletme ve faaliyet gelirleri*" de (4) numaralı CBK'nın 102. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde yeniden düzenlenerek Başkanlığın gelirleri arasında sayılmıştır.

141. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

142. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine ve yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir.

143. Bu itibarla Başkanlığın gelirlerine yönelik düzenleme öngören kural 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konularla ilgili olmadığından Yetki Kanunu kapsamında değildir.

144. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

d. (d) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un 11. Maddesinin; (1) ve (3) Numaralı Fıkralarına "Bu Kanunda" İbarelerinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen "ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde" İbareleri ile (4) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ila (f) bentlerinde sayılan" ibaresinin "Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme" Şeklinde Değiştirilmesinin ve (6) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında" İbaresinin "Tarihi Alanda" Şeklinde Değiştirilmesi

145. 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinde Başkanlığa tanınan muafiyet ve indirimler düzenlenmiştir.

146. Maddenin (1) numaralı fıkrasında Başkanlığın “*Bu kanunda*” sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve katılım payından, düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden muaf olduğu yargı harçlarının Başkanlığın haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verileceği hüküm altına alınmakta iken dava konusu kuralla “*Bu kanunda*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde*” ibaresi eklenmiştir. Böylece Başkanlık yalnızca Kanun’da sayılan faaliyetlerinden değil CBK’da sayılan faaliyetlerinden dolayı da belirtilen harç ve vergilerden muaf olacaktır.

147. Maddenin (3) numaralı fıkrasında Başkanlığın “*Bu Kanunda*” sayılan görevleriyle ilgili yaptığı faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağı düzenlenmekte iken dava konusu kuralla “*Bu kanunda*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde*” ibaresi eklenmiştir. Böylece Başkanlık yalnızca Kanun’da sayılan faaliyetlerinden değil CBK’da sayılan faaliyetlerinden dolayı da iktisadi işletme sayılamayacaktır.

148. 6546 sayılı Kanun’un 11. maddesinin (4) numaralı fıkrasında ise Başkanlığın “*bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ila (f) bentlerinde sayılan*” görevlerine ilişkin mal, hizmet, danışmanlık hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklama hükümleri hariç olmak üzere 4734 sayılı Kanun’a tabi olmadığı hüküm altına alınmakta iken fıkrada yer alan “*bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ila (f) bentlerinde sayılan*” ibaresi dava konusu kuralla “*Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme*” şeklinde değiştirilmiştir.

149. 6546 sayılı Kanun’un 11. maddesinin (6) numaralı fıkrasında ise “*Bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında*” yapılacak mevzi ve siperlerin restorasyonuna ilişkin işlerde 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu’ndaki izinlerin aranmayacağı hüküm altına alınmakta iken fıkrada yer alan “*Bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında*” ibaresi dava konusu kuralla “*Tarihi alanda*” şeklinde değiştirilmiştir. Kanun’un mülga 4. maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendinde “*Tarihi Alanda restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapmak, yaptırmak*” Başkanlığın görevleri arasında sayılmakta idi. Dolayısıyla daha önce Kanun’un 4. maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında *Tarihi Alanda restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapmak* 6831 sayılı Kanun’a tabi değilken yapılan değişiklikle birlikte Tarihi Alanda yapılacak mevzi ve siperlerin restorasyonuna ilişkin işlerde 6831 sayılı Kanun’daki izinlerin aranmaması söz konusu olacaktır.

150. KHK’nın 51. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun’a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

151. Kurallarda, 7142 sayılı Kanun’da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı’nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede

kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kurallar, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine ilişkin de değildir.

152. Bu itibarla Gelibolu Tarihî Alan Başkanlığına birtakım muafiyetler getirilmesini öngören kurallar 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ile (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

153. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

e. (e) Bendiyle 6546 Sayılı Kanun'un 4 ile 6. Maddeleri, 7. Maddesinin (1), (2) ve (4) ile (12) Numaralı Fıkraları, 9. Maddesi, 10. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrası, (2) Numaralı Fıkrasının (a) ile (c) Bentleri ve (e) ile (ğ) Bentleri, (3) ile (5) Numaralı Fıkraları ve 13. Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması

154. Kanun'un; 4 ile 6. maddeleri, 7. maddesinin (1), (2) ve (4) ile (12) numaralı fıkraları, 9. maddesi, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrası, (2) numaralı fıkrasının (a) ile (c) bentleri ve (e) ile (ğ) bentleri, (3) ile (5) numaralı fıkraları ve 13. maddesi dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

155. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 4. maddesinde Gelibolu Tarihi Alan Başkanının, en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olan, mesleki açıdan yeterli bilgi ve deneyime sahip mesleği ile ilgili olarak kamuda veya özel sektörde en az beş yıl çalışmış olanlar arasından müşterek kararname ile atanacağı belirtilmektedir.

156. Gelibolu Tarihî Alan Başkanlığına atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

157. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

H. KHK'nın 67. Maddesinin (b) Bendiyle 234 Sayılı KHK'nın 1 ile 15. Maddelerinin, 16. Maddesinin Birinci ile Altıncı Fıkralarının, Sekizinci Fıkrasının, 17., 18., Geçici 1 ile Geçici 5. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmalarının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gereçesi

158. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

159. 8/6/1984 tarihli ve 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne Dair Bazı Düzenlemeler Hakkında KHK'da yer alan Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün kuruluş ve teşkilatı ile görevlerine ilişkin hususlar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla anılan

KHK'nın 1 ila 15. maddeleri, 16. maddesinin birinci ila altıncı fıkraları ile sekizinci fıkrası, 17. ve 18. maddeleri ile geçici 1 ila geçici 5. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

160. 234 sayılı KHK'nın dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan geçici 2. maddesinde Genel Müdürlükte çalışmakta iken kadro ve görev unvanları değişenlerin veya kaldırılanların yeni bir kadroya atanıncaya kadar durumlarına uygun işlerde görevlendirileceği ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü haklarının yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulacağı belirtilmiştir.

161. KHK'nın 2. maddesiyle 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

162. Genel Müdürlükte görev yapanların mali haklarına yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

163. Bu itibarla kural Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

164. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

I. KHK'nın 68. Maddesinin (ç) Bendiyle 5441 Sayılı Kanun'un 1 ila 4. Maddelerinin, 12., 15., 20 ila 22., 24., Ek 7. ve Geçici 1 ila Geçici 5. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

165. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

166. 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanun'da Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün kuruluş ve teşkilatı ile görevlerine ilişkin hususlar düzenlenmekte iken dava konusu kuralla anılan Kanun'un 1 ila 4., 12., 15., 20 ila 22., 24., ek 7. ve geçici 1 ila geçici 5. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

167. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 4. maddesinde Devlet Tiyatroları Genel Müdürünün Kültür ve Turizm Bakanının teklifi üzerine yükseköğretim kurumlarının birinden mezun, özel veya kamu kuruluşlarında veya bunların her ikisinde en az 15 yıl hizmet görmüş, sahne hayatında başarılarıyla tanınmış sanatçılar, tiyatro yazarları, eleştirmenleri, temayüz etmiş tiyatro yönetmenleri ile üniversitelerde tiyatro sanatı dalında görev yapan öğretim elemanları arasından müşterek kararname ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun değişik 59. maddesi hükmüne göre atanacağı hükme bağlanmıştır.

168. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

169. Bu itibarla Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer

alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

170. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

İ. KHK'nın 80. Maddesinin (d) Bendiyle 320 Sayılı KHK'nın 1 ila 5. Maddelerinin, 6. Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ila (ı) Bentleri ve (n) ila (p) Bentlerinin, 7 ila 24., 26 ila 32. Maddelerinin, 34. Maddesinin Birinci ila Üçüncü Fıkraları ile Beşinci Fıkrasının, 35. Maddesinin Üçüncü ila Beşinci Fıkralarının, 40. Maddesinin Birinci ve Üçüncü Fıkralarının, 42., 45 ila 47., 49., 54., 55., Geçici 1 ila Geçici 6. Maddeleri ile Eki Cetvelin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

171. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

172. 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Millî Piyango Hakkında KHK'da Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün kuruluş ve teşkilatı ile görevleri düzenlenmekte iken dava konusu kuralla KHK'nın 1 ila 5. maddeleri, 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) ila (ı) bentleri ve (n) ila (p) bentleri, 7 ila 24., 26 ila 32. maddeleri, 34. maddesinin birinci ila üçüncü fıkraları ile beşinci fıkrası, 35. maddesinin üçüncü ila beşinci fıkraları, 40. maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları, 42., 45 ila 47., 49., 54., 55., geçici 1 ila geçici 6. maddeleri ile eki cetveli yürürlükten kaldırılmıştır.

173. 320 sayılı KHK'nın yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde Millî Piyango Yönetim Kurulu üyeliğine atanabilmek için en az lisans düzeyinde yüksek öğrenim görmüş olma şartı getirilmiştir.

174. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

175. Bu itibarla Millî Piyango Yönetim Kurulu üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

176. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

J. KHK'nın 82. Maddesinin (c) Bendiyle 1309 Sayılı Kanun'un 1 ila 3., 5., 6., 20 ila 22., 24., 26., Ek 1., Geçici 1 ve Geçici 2. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

177. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

178. 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun'da Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün kuruluş ve teşkilatı ile görevleri düzenlenmekte iken dava konusu kuralla anılan Kanun'un 1 ila 3., 5., 6., 20 ila 22., 24., 26., ek 1., geçici 1 ve geçici 2. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

179. Kanun'un yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürünün Kültür ve Turizm Bakanının teklifi üzerine, yükseköğretim kurumlarının birinden mezun özel veya kamu kuruluşlarından veya bunların her ikisinde en az 15 yıl hizmet görmüş, opera, bale, müzik alanlarından birinde başarılarıyla tanınmış sanatçılar, bu alanlarda eserler veren besteci veya yazarlar, temayüz etmiş opera veya bale yönetmenleri ile, üniversitelerde bu sanat dallarının birinde görev yapan öğretim elemanları arasından müşterek kararname ile 657 sayılı Kanun'un değişik 59. maddesi hükmüne göre görevlendirileceği belirtilmiştir.

180. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

181. Bu itibarla Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüne görevlendirme şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

182. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

K. KHK'nın 90. Maddesinin;

1. -(a) Bendiyle 7258 Sayılı Kanun'un 2. Maddesinin İkinci ila Altıncı Fıkralarının Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(b) Bendiyle 7258 Sayılı Kanun'un 1., 3., 4., Ek 2. ve Geçici 1 ila Geçici 3. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının,

İncelenmesi

a. İptal Taleplerinin Gerekçesi

183. Dava dilekçesinde, kuralların Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

184. 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinin ikinci ila altıncı fıkraları ile 1., 3., 4. ek 2. ve geçici 1 ila geçici 3. maddelerinde Spor Toto Teşkilat Başkanlığının kuruluşu, hizmet birimleri, personeli, gelirleri ve müşterek bahislere ilişkin hususlar düzenlenmekte iken anılan hükümler dava konusu kurallarla yürürlükten kaldırılmıştır.

185. Kanun'un 2. maddesinin dava konusu kurallarla yürürlükten kaldırılan altıncı fıkrasında Spor Toto Teşkilat Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Teşkilat Müdürlüğü görevlerine 65 yaşını dolduranların atamasının yapılamayacağı düzenlenmiştir.

186. Spor Toto Teşkilat Başkanlığına, Başkan Yardımcılığına ve Teşkilat Müdürlüğüne atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu

nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

187. Öte yandan Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 3. maddesinde müşterek bahis hâsılâtının iştirakçilerin kolon başına ödeyecekleri iştirak bedellerinin toplamından oluşacağı, bu hasılattan zaruri masraf karşılıkları çıktıktan sonra kalan bakiyenin hangi miktarlarının kazanan bilet sahipleri ile Spor Genel Müdürlüğüne ait olacağını bir yönetmelikle tespit olunacağı belirtilmiştir.

188. Müşterek bahis hasılatının bilet sahiplerine ait olacak miktara ilişkin hususların yönetmelikle belirlenmesini öngören hüküm Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içermektedir. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

189. Bu itibarla kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

190. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

2. (a) bendiyle 7258 Sayılı Kanun'un 2. Maddesinin Değiştirilen Yedinci Fıkrasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekeşi

191. Dava dilekçesinde, kuralların Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

192. Kanun'un 2. maddesinin yedinci fıkrasında Spor Toto Teşkilat Başkanı, başkan yardımcıları ve birim amirlerinin atanma usulleri düzenlenmekte iken dava konusu kuralla yapılan değişiklikle bayiliklerin nerede kurulacağını ve sayısını tespit etmek, bayi müracaatlarını değerlendirerek uygun görülen kişilerle sözleşme işlemlerini yapmak ve ruhsatlarını düzenlemek, bayi listelerini sürekli izleyerek bayi sayılarındaki değişiklikleri takip ve tespit etmek, bayilik teşkilatının mevzuata uygun ve düzenli şekilde işlemleri için gerekli olan ve yönetmelikte öngörülecek veya Teşkilat Başkanı tarafından istenecek denetim ve kontrolleri yapmak görev ve yetkilerinin 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun'un 3. maddesi kapsamında Teşkilat Başkanlığınca kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebileceği veya mal ve hizmet satın alma yoluna gidilebileceği hüküm altına alınmıştır.

193. Anayasa Mahkemesi önceki kararlarında ekonomik bir faaliyete izin verilmesini ifade eden ruhsat, lisans, imtiyaz ve tahsis gibi işlemlerin mülk teşkil ettiğini kabul ederek söz konusu hususları Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirmiştir (pek çok karar arasından bkz. *Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.* [GK], B. No: 2017/36186, 28/12/2022, § 76).

194. Bu itibarla Spor Toto Teşkilat Başkanlığının bayi müracaatlarını değerlendirerek uygun görülen kişilerle sözleşme işlemlerini yapma ve ruhsatlarını düzenlemeye yönelik görev ve

yetkilerinin kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebilmesini öngören hüküm Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına yönelik düzenleme niteliğindedir. Bu nedenle anılan hüküm KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

195. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

L. KHK'nın 97. Maddesiyle 497 Sayılı KHK'nın Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

196. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

197. 13/8/1993 tarihli ve 497 sayılı Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında KHK'da Türkiye Bilimler Akademisinin kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin hususlar düzenlenmekte iken anılan Kanun dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

198. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 13. maddesinde Akademi üyelerine ulusal ve uluslararası araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürebilmeleri için yılda, 657 sayılı Kanun'a göre en yüksek devlet memuru brüt aylığının yıllık tutarının üç katına kadar araştırma desteği sağlanabileceği belirtilmiştir.

199. KHK'nın 2. maddesiyle 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

200. Buna göre Akademi üyelerine araştırma desteği sağlanmasını öngören düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin de yer aldığı 497 sayılı KHK'nın yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

201. Bu itibarla kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

202. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

M. KHK'nın 98. Maddesinin (b), (c), (ç), (d) ve (f) Bentleriyle 278 Sayılı Kanun'da Yapılan Değişikliklerin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

203. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. (b) Bendiyle 278 sayılı Kanun'un Değiştirilen 2. Maddesi

204. Dava konusu kuralda, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun (TÜBİTAK) öğrenim ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek

onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek amacıyla 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun hükümlerine tabi olmaksızın burslar vereceği hüküm altına alınmıştır.

205. TÜBİTAK tarafından yüksek öğrenim öğrencilerine burs verilmesine ilişkin usul ve esasları belirleyen kural mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

206. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

b. (c) Bendiyle 278 Sayılı Kanun'un Değiştirilen 4. Maddesi

207. Dava konusu kuralda, TÜBİTAK Yönetim Kurulunun, Kurum ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ihtilafların hukuki anlaşma veya sözleşme değişikliği ile neticelendirilmesinde karar vermeye; tutarı beş bin Türk lirasına kadar (beş bin Türk lirası dâhil) olmak üzere maddi veya hukuki nedenlerle kovuşturulmasında yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçmeye, bir hakkın tanınmasına, menfaatin terkinine, uygun ödemeye karar vermeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

208. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca "*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*" kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kuralın 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikleriyle ilgisi kurulamamıştır. Dolayısıyla kuralın 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlama amacıyla ihdas edildiği söylenemez. Bu yönüyle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca verilen KHK çıkarma yetkisinin amaç ve kapsamı içinde yer almamaktadır.

209. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

c. (ç) Bendiyle 278 Sayılı Kanun'un 15. Maddesinde Yer Alan "9 uncu maddenin b, c, d fıkralarındaki Gelirler" İbaresinin "Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri" Şeklinde Değiştirilmesi

210. 278 sayılı Kanun'un 15. maddesi, "*9. maddenin b, c, d fıkralarındaki Gelirler, Gelir ve Kurumlar vergileri ile bu vergiler yerine kaim olacak diğer vergilerden, Kurumun her türlü tesis, bina ve arazisi, bina ve arazi vergilerinden muaftır.*" şeklinde iken KHK'nın 98. maddesinin birinci fıkrasının dava konusu (ç) bendiyle maddede yer alan "*9. maddenin b, c, d fıkralarındaki gelirler*" ibaresi "*Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri*" şeklinde değiştirilmiştir.

211. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

212. TÜBİTAK'ın Kuruma yapılacak her türlü yardımlara, bağış ve vasiyetlere, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirlerine vergi muafiyeti öngören kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir.

213. Kuralın kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

214. Bu itibarla TÜBİTAK'a birtakım muafiyetler öngören kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

215. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

ç. (d) Bendiyle 278 Sayılı Kanun'un 16. ve 17. Maddelerinde Yer Alan "Bilim Kurulu" İbarelerinin "Yönetim Kurulu" Şeklinde Değiştirilmesi

216. Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrasında Kurum tarafından desteklenen projelerde görev alanlara ödenecek proje teşvik ikramiyesi düzenlenmektedir. Fıkranın ikinci cümlesinde proje teşvik ödemesinin, bir kişinin aynı anda birden fazla projede yürütücü olarak görevli olması durumunda en fazla iki, araştırmacı ve diğer personel olması durumunda ise en fazla dört proje için yapılacağı ve buna ilişkin esas ve usullerin Bilim Kurulu tarafından belirleneceği hüküm altına alınmakta iken cümlede yer alan "Bilim Kurulu" ibaresi dava konusu kuralla "Yönetim Kurulu" şeklinde değiştirilmiştir.

217. Kanun'un 17. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde Kurumun ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbest olduğu belirtilmiştir. Fıkranın ikinci cümlesinde diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olunmaksızın, toplu iş sözleşmesi kapsamında bulunanlar dışındaki Kurum personeline ödenecek aylık net ücretin, toplu iş sözleşmesi kapsamındaki personele ödenen ve Bilim Kurulu tarafından referans olarak belirlenen göreve karşılık gelen pozisyona yapılan ödemelerin iki katını; bu Kanun'un 19. maddesi uyarınca Kurumda görevlendirilen kişilere yapılacak aylık net ödemenin ise toplu iş sözleşmesi kapsamındaki personele ödenen ve Bilim Kurulu tarafından referans olarak belirlenen göreve karşılık gelen pozisyona yapılan ödemeleri geçmemek üzere Bilim Kurulu tarafından belirleneceği ifade edilmiştir.

218. Fıkranın üçüncü cümlesinde kurumda görevlendirilecek hakem, izleyici, panelist, kurul ve komite üyeleri ile benzeri kişilere yapılacak net ödeme tutarının ise 40.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı ve bir ayda yapılacak toplam net ödeme için 60.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın Bilim Kurulunca belirleneceği ve doğrudan ilgililerine ödeneceği belirtilmiştir. Fıkranın dördüncü cümlesinde ise Bilim Kurulunun bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye, ücretin bir kısmını performansla bağlamaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Fıkarda yer alan "Bilim Kurulu" ibareleri dava konusu kuralla "Yönetim Kurulu" şeklinde değiştirilmiştir.

219. TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde görev alanlara ödenecek proje teşvik ikramiyesi ödenmesine ilişkin usul ve esasların ve Kurumda görevlendirilecek personelin mali haklarının Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesini öngören kurallar Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

220. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

d. (f) Bendiyle 278 Sayılı Kanun'un 1., 3. ve 5. Maddelerinin, 7. Maddesinin Birinci ve İkinci Fıkralarının, 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., Ek 1., Ek 2., Ek 4., Geçici 1., Geçici 2., Geçici 7., Geçici 8., Geçici 10 ila 12. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması

221. 278 sayılı Kanun'un 1., 3., 5., 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., ek 1., ek 2., ek 4., geçici 1., geçici 2., geçici 7., geçici 8., geçici 10., geçici 11., geçici 12. maddeleri ile 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında TÜBİTAK'ın kuruluş amacı, organları, Başkanlık teşkilatı, gelir kaynakları, sermayedarı olduğu şirketlerin denetimi, personel kadroları, Bilim Kurulunun mali hakları, araştırmacı ve danışman kadroları, fikrî hakları, yükseköğretim kurumlarıyla ilişkileri gibi hususlar düzenlenmekte iken anılan hükümler dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

222. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde Kurum Genel Sekreterinin, Kurumun idari ve mali işleri ile diğer destek hizmetlerinin yürütülmesiyle görevli olmak üzere memuriyete atanabilme genel şartlarına sahip, en az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş ve en az on yıl kamu görevi yapmış kişiler arasından Başkanın teklifi üzerine Bakan tarafından atanacağı belirtilmiştir.

223. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

224. TÜBİTAK Genel Sekreterliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

225. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

N. KHK'nın 102. Maddesinin (d) Bendiyle 5737 Sayılı Kanun'un 35. Maddesinin, 36. Maddesinin Birinci Fıkrası ile İkinci Fıkrasının Birinci Cümlesinin, 37 ila 42. Maddelerinin, 43. Maddesinin Birinci ve Üçüncü Fıkralarının, 44. ve 45. Maddelerinin, 46. Maddesinin Üçüncü Fıkrasının, 47 ila 51. Maddelerinin, 52. Maddesinin Birinci Fıkrasının (a), (b), (c), (f), (g) ve (h) Bentlerinin, 53 ila 71., 73., 74., Geçici 1 ila Geçici 4. Maddeleri ile Ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvellerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

226. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

227. 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nda Vakıflar Genel Müdürlüğünün kuruluş ve teşkilatı ile görev ve yetkileri düzenlenmekte iken dava konusu kuralla Kanun'un 35. maddesi, 36. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 37 ila 42. maddeleri, 43. maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları, 44. ve 45. maddeleri, 46. maddesinin üçüncü fıkrası, 47 ila 51. maddeleri, 52. maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (f), (g) ve (h) bentleri, 53 ila 71., 73., 74., geçici 1 ila geçici 4. maddeleri ile ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvelleri yürürlükten kaldırılmıştır.

228. Anılan Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 43. maddesinde Vakıflar Meclisine atanacak üyelerin 657 sayılı Kanun ile belirlenen devlet memuru olma şartlarını taşıması,

ortak kararnameyle atanacak üyelerden; en az üçünün kamu kurum ve kuruluşlarında on yıldan fazla süreyle görev yapmış olması gerektiği belirtilmiştir.

229. Vakıflar Meclisi üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içermektedir. Bu nedenle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

230. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

O. KHK'nın 103. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 6093 Sayılı Kanun'un Değiştirilen Adının İncelenmesi

231. 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Kanun'un adı "*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun*" şeklinde iken dava konusu kuralla "*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmiştir.

232. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

233. Açıklanan nedenlerle 6093 sayılı Kanun'un adının "*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmek gerekir.

2. (b) Bendiyle 6093 Sayılı Kanun'un 1 ila 12. Maddeleri ve Eki (I), (II), (III) ve (IV) Sayılı Cetvellerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

234. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

235. 6093 Sayılı Kanun'un 1. ila 12. maddeleri ve eki (I), (II), (III) ve (IV) Sayılı Cetvellerde Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının kuruluş ve teşkilatı ile görevlerine ilişkin hususlar düzenlenmekte iken söz konusu madde ve cetveller dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

236. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde Kurum bünyesindeki sürekli kurullardan olan Danışma Kurulu üyelerinden Kurum dışından katılanlara, yılda iki toplantıdan fazla olmamak üzere toplantı başına (5.000); Eser Sağlama Kuruluna Kurum dışından katılan üyelere de yılda altı toplantıdan fazla olmamak üzere toplantı başına (3.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarda huzur hakkı ödenmesi öngörülmüştür.

237. Danışma Kurulu üyelerine huzur hakkı ödenmesini öngören düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

238. Bu itibarla kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

239. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Ö. KHK'nın 104. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 5978 Sayılı Kanun'un Değiştirilen Adının İncelenmesi

240. 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanun'un adı "*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun*" iken dava konusu kuralla "*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmiştir.

241. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

242. Açıklanan nedenlerle 5978 sayılı Kanun'un adının "*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

2. (b) Bendiyle 5978 Sayılı Kanun'un 27. Maddesinde Yer Alan "Bu Kanun kapsamında..." İbaresinin Madde Metninden Çıkarılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

243. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

i. Kuralın Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

244. Kanun'un 27. maddesi "*Bu Kanun kapsamında Başkanlığa verilen görevlerden yurtdışında veya doğrudan yurtdışındaki faaliyetlere yönelik olarak kullanılmak üzere tefrik edilen ödeneklerden Bakan tarafından belirlenecek olan kısımlar Başkanlık bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktarılır. Aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve denetlenmesine ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Başkanlıkça müştereken belirlenir.*" şeklinde iken dava konusu kuralla maddede yer alan "*Bu Kanun kapsamında*" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

245. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinin "*Kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri[ne] ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması ... ile bu bent kapsamındaki ilgili hükümlerin değiştirilmesi veya yürürlükten kaldırılması...*" hükmü kapsamında olduğu anlaşılmaktadır

246. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (Başkanlık) görev ve yetkileri CBK ile de düzenlenebileceğinden Kanun'un 27. maddesinde yer alan "*Bu Kanun kapsamında*" ibaresinin madde metninden çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim Başkanlığın görev ve yetkileri 5978 sayılı Kanun'da düzenlenmekte iken bu hükümler aynı zamanda dava konusu olan 703 sayılı KHK'nın 104. maddesinin (ç) bendi ile yürürlükten kaldırılmış ve adı geçen Başkanlığın kuruluş, görev ve yetkileri (4) numaralı CBK'da

düzenlenmiştir. Dolayısıyla kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı taşımadığı söylenemez.

247. Bu itibarla kural, Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

248. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

249. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

250. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

251. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

3. (c) Bendiyle 5978 Sayılı Kanun'un Mülga Geçici 2. Maddesinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen Geçici 3. Maddesinin İncelenmesi

a. Anlam ve Kapsam

252. 5978 sayılı Kanun'a dava konusu kuralla eklenen geçici 3. maddede Başkanlıkta sözleşmeli uzman olarak görev yapanlarla genel idari hizmetler sınıfında uzman kadrosunda görev yapan personelin Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

253. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçmeden önce Başkanlıkta görev yapacak personelin nitelikleri ve özlük hakları 5978 sayılı Kanun'un mülga 21. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrasında Başkanlık personelinin 657 sayılı Kanun'a tabi olduğu belirtildikten sonra (2) numaralı fıkrasında Başkanlıkta; Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzman ve Uzman Yardımcılarının kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabileceği; (3) numaralı fıkrasında da Başkanlıkta 657 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümlerine bağlı kalmaksızın sözleşme ile yerli veya yabancı uzman istihdam edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

254. Dolayısıyla teşkilat yapısındaki değişiklikten önce Başkanlıkta Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı ve sözleşmeli uzman olmak üzere iki ayrı tür uzmanlık kadrosu bulunmaktadır.

255. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine göre oluşturulan idari teşkilat yapısına geçiş sürecinde 5978 sayılı Kanun'un Başkanlıktaki personel rejimini düzenleyen 21. maddesi 703 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış; yeni sisteme geçilmesiyle birlikte Başkanlık personel rejimi (4) numaralı CBK'nın 748. maddesinde yeniden düzenlenmiştir.

256. Dava konusu kuralla 5978 sayılı Kanun'a eklenen geçici 3. madde ile 5978 sayılı Kanun'un (mülga) 21. maddesi çerçevesinde Başkanlıkta sözleşmeli uzman kadrosunda görev

yapanlarla genel idari hizmetler sınıfında uzman kadrosunda görev yapanların Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanı kadrolarına atanmalarına imkân tanınmaktadır.

257. Geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Başkanlıkta bu Kanun'un (mülga) 21. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında fiilen en az 5 yıldır sözleşmeli uzman olarak görev yapan personelin 30 gün içerisinde başvuruları hâlinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanacakları belirtilmiş, bu şekilde ataması yapılanlardan bir yıl içerisinde tez ve yeterlik sınavında başarılı olamayan ve Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) asgari (B) düzeyinde puan aldığını belgelendiremeyenlerin atandıkları unvanları kaybedeceği ve Başkanlıkta öğrenim durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanacakları hüküm altına alınmıştır.

258. Maddenin (2) numaralı fıkrasında da Başkanlıkta bu Kanun'un mülga 21. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında sözleşmeli uzman olarak istihdam edilmekte iken 657 sayılı Kanun'un geçici 41. maddesi çerçevesinde genel idari hizmetler sınıfında uzman kadrosuna ataması yapılmış ve hâlen Başkanlıkta çalışmakta olan personel hakkında da (1) numaralı fıkranın uygulanacağı belirtilmiştir.

259. Kurala göre Başkanlıkta daha önce sözleşmeli uzman kadrosunda ya da genel idari hizmetler kadrosunda uzman olarak görev yapanların Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanı olarak atanabilmeleri için uzman kadrosunda fiilen en az 5 yıl çalışmış olmaları gerekmektedir. Belirtilen şartı taşıyan uzmanlar 30 gün içinde başvuruları hâlinde doğrudan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanacaktır. Bu şekilde ataması yapılanlar bir yıl içerisinde tez hazırlayacak ve yeterlik sınavına girecektir. Tez ve yeterlik sınavında başarılı olamayan ve YDS'den asgari (B) düzeyinde puan aldığını belgelendiremeyenler atandıkları unvanları kaybedecek ve Başkanlıkta öğrenim durumlarına uygun memur ünvanlı kadrolara atanacaklardır.

b. İptal Talebinin Gerekçesi

260. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, Anayasa'nın 70. maddesine göre kamu görevine atanmak için öncelikle o görevin gerektirdiği niteliklere sahip olmak gerektiği, dava konusu kuralda ise Başkanlıkta en az beş yıl fiilen uzman kadrosunda çalışanların başvuruları hâlinde doğrudan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanmalarının ancak bir yıl içinde tez ve yabancı dil yükümlülüklerini yerine getirmeleri şartına bağlandığı, söz konusu şartın yerine getirilmemesi durumunda bu kişilerin memur kadrolarına atanmalarının öngörüldüğü, görevin gerektirdiği niteliklere sahip olup olmadığına bakılmadan kişilerin bir göreve atanıp daha sonra gerekli niteliklere sahip olmadıkları gerekçesiyle daha düşük konumdaki memur kadrosuna atanmalarının istihdam politikasının temel mantığına aykırı olduğu, bu durumun kazanılmış hakları da ortadan kaldıracığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2. ve mülga 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

c. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

i. Kuralın Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

261. Başkanlıkta sözleşmeli uzman ya da sözleşmeli personel iken genel idari hizmetler sınıfında uzman kadrosuna geçen personelin Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna geçmelerine imkân tanıyan kuralın 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (d) bendinin "*Kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının ... personeli[ne] ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması ...*" hükmü

kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Başkanlığın yeni hükümet sisteminde yeniden yapılandırılması çerçevesinde geçiş sürecini düzenleyen kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı taşımadığı söylenemez.

262. Bu itibarla kural Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanan alanlarla ilgili herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

263. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

264. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 128. maddesi yönünden de incelenmiştir.

265. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

266. Kamu görevlileri ile kamu yönetimleri arasındaki hizmet ilişkileri kural tasarruflarla düzenlenmektedir. Kamu personeli belirli bir statüde, nesnel kurallara göre hizmet yürütmekte o statünün sağladığı aylık, ücret, atanma, yükselme, nakil gibi kimi öznel haklara sahip olmaktadır. Kamu görevlilerinin görev ve unvan değişikliklerinin koşulları, statü hukukunun gereği olarak kanunla ya da kanunun verdiği yetkiye dayanılarak KHK ile belirlenmektedir. Devlet, statüleri kanunlarla belirlenen ve bu statü kurallarına göre mesleğe alınan kamu görevlilerine atama, yükselme, aylık, ödül, nakil ve sınav gibi hak veya yükümlülükler getirebilir. Kişilerin ise bu statüye girip girmeme konusunda tercihte bulunma hakları vardır. Kamu görevlileri göreve başlarken içinde bulunduğu statüden kaynaklanan durumu bilerek kamu görevine başlamaktadır.

267. Daha önce de ifade edildiği gibi Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesinin temel gereklerinden birisi kazanılmış haklara saygı gösterilmesidir. Kazanılmış haklara saygı, hukuk güvenliği ilkesinin bir sonucudur.

268. Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdamına ilişkin usul ve esaslar 657 sayılı Kanun'un ek 41. maddesinde düzenlenmiştir. Maddede uzman yardımcısı olabilmek için maddede sayılan fakültelerden mezun olma ve yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olma şartı aranmıştır. Uzman yardımcılığına atananların uzman kadrosuna atanabilmesi için ise uzman yardımcısı olarak en az üç yıl çalışmak, istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda uzmanlık tezi hazırlamak ve yapılacak yeterlik sınavında başarılı olmak koşulları öngörülmüştür.

269. Anılan maddeye göre kamu kurum ve kuruluşlarında uzman olmak için kural olarak öncelikle belli bir süre uzman yardımcısı olarak çalışmak, sonrasında tez hazırlamak ve yapılacak sınavda başarılı olmak gerekmektedir.

270. Dava konusu kuralda ise Başkanlıkta görev yapan sözleşmeli uzmanlar ile genel idari hizmetler sınıfında görev yapan uzmanların Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına atanmalarında genel kuraldan farklı bir yol benimsenmiştir. Kurala göre adı geçen uzmanlar gerekli şartları taşımaları durumunda kendi istekleri üzerine doğrudan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına atanacak, atandıktan sonra bir yıl içinde hazırlayacakları uzmanlık tezi ve yeterlik sınavında başarılı olmaları ve YDS'den asgari (B) düzeyinde puan almaları durumunda uzman kadrosunda görev yapmaya devam edeceklerdir. Belirtilen şartları yerine getirmeyenler ise durumlarına uygun memur kadrosuna atanacaktır.

271. Görüldüğü üzere Başkanlıkta sözleşmeli uzman ya da genel idari hizmetler sınıfında uzman olarak görev yapanlar genel kuralın aksine önce Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına atanacak, atandıktan sonra tez hazırlayacak ve yeterlik sınavına girecektir.

272. Kamu kurum ve kuruluşlarının uzman kadrolarına atanma koşullarını düzenleyen bir Anayasa hükmü bulunmamaktadır. Bu konuda yetki tamamen kanun koyucuya aittir. Kanun koyucu bu yetkisini Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna devredebilir. Bu bağlamda Başkanlıkta sözleşmeli uzman ya da genel idari hizmetler sınıfında uzman olarak görev yapanların önce Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına atanması, atandıktan sonra tez ve yeterlik sınavında başarılı olma şartı getiren kuralda Anayasa'ya aykırı bir husus bulunmamaktadır. Bu şekilde atanmanın kamu yararını gerçekleştirip gerçekleştirilmeyeceği ise subjektif bir husus olup anayasallık denetiminin kapsamı dışında kalmaktadır.

273. Kamu görevlilerinin kazanılmış hakları, istihdam türüne bağlı olarak tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haklardır. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük, beklenen haklar ise bu nitelikte değildir. Diğer bir ifadeyle, bir kamu görevlisinin daha önce görev yaptığı unvana bağlı olarak elde ettiği mali haklar, ileriye dönük kazanılmış hak şeklinde değerlendirilemez. Bu nedenle, uzman kadrosuna atandıktan sonra tez ve yeterlik sınavında başarılı olamayan ve YDS'den asgari (B) düzeyinde puan aldığı belgelendiremeyenlerin uzman unvanını kaybetmeleri nedeniyle uğradıkları kayıpların kazanılmış hak olarak değerlendirilmesine imkân bulunmamaktadır.

274. Kaldı ki kuralla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Uzmanlığına atanma konusunda şartları taşıyanlara seçimlik bir hak tanınmıştır. Kurala göre uzman kadrosunda fiilen en az 5 yıl çalışmış olanlar 30 gün içinde başvuruları hâlinde doğrudan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığı kadrosuna atanacaktır. Dolayısıyla başvuruda bulunmayanlar yönünden atama yapılması söz konusu değildir.

275. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 128. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

4. (ç) Bendiyle 5978 Sayılı Kanun'un 1 ila 26. Maddelerinin, 28. Maddesinin (1) ila (4) Numaralı Fıkraları ile (6) ve (7) Numaralı Fıkralarının, 29. Maddesinin, Geçici 1. ve Geçici 2. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gereçesi

276. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

277. 5978 Sayılı Kanun'da Başkanlığın kuruluşu, teşkilat yapısı, yöneticilerinin yetki ve sorumlulukları, hizmet birimleri, personel rejimi, gelirleri gibi hususları düzenlenmekte iken Kanun'un 1. ila 26. maddeleri, 28. maddesinin (1) ila (4) numaralı fıkraları ile (6) ve (7) numaralı fıkraları, 29., geçici 1. ve geçici 2. maddeleri dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

278. Anılan Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 21. maddesinde Başkanlıkta; Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzman ve Uzman Yardımcılarının kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabileceği bu

suretle çalıştırılacak personele atandığı kadronun unvan ve derecesine göre ekli (1) Sayılı Cetvel’de yer alan taban ve tavan ücretleri arasında kalmak üzere Başbakan onayıyla belirlenecek tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödeneceği belirtilmiştir.

279. Başkanlıkta sözleşmeli olarak görev yapacak personelin mali haklarına yönelik düzenleme Anayasa’nın İkinci Kısmı’nın İkinci Bölümü’nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

280. Bu itibarla kural, Anayasa’nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

281. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa’nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

P. KHK’nın 105. Maddesiyle 1738 Sayılı Kanun’un Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

282. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa’nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa’ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Anayasa’nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

283. 30/5/1973 tarihli ve 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanunu’nda Deniz Kuvvetleri Komutanlığına bağlı Seyir ve Hidrografi Daire Başkanlığının görevleri ile seyir ve hidrografi hizmetlerinin yönetilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Anılan Kanun dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

284. Kuralın 7142 sayılı Kanun’un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan “*Uygulama imkânı kalmayan kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin yürürlükten kaldırılması*” kapsamında olduğu anlaşılmaktadır

285. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Seyir ve Hidrografi Daire Başkanlığının görevleri CBK ile de düzenlenebileceğinden anılan Kanun’un yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu Kanun’u yürürlükten kaldıran kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı taşımadığı söylenemez.

286. Bu itibarla kural, Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa’da KHK ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

287. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa’nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

288. 6216 sayılı Kanun’un 43. maddesi uyarınca kural ilgisi nedeniyle Anayasa’nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

289. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

290. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

R. KHK'nın 106. Maddesiyle 77 Sayılı KHK'nın Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

291. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

292. 16/8/1983 tarihli ve 77 sayılı Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin KHK'da Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun kuruluşu, çalışma usulü ve görevleri düzenlenmekte iken anılan KHK dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

293. Anılan KHK'nın dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 3. maddesinde Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun, Başbakan'ın başkanlığında, ilgili Devlet Bakanı, Millî Savunma Bakanı, Maliye ve Gümrük Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı, Sanayi ve Ticaret Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, YÖK Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı, TÜBİTAK Başkanı ile bir yardımcısı, TAEK Başkanı, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanı, TRT Genel Müdürü, TOBB Başkanı ve YÖK'ün belirleyeceği konu ile ilgili gelişmiş bir üniversitenin seçeceği bir üyeden oluşacağı belirtilmiştir.

294. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

295. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin de yer aldığı 77 sayılı KHK'nın yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

296. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

S. KHK'nın 107. Maddesiyle 5632 Sayılı Kanun'un Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

297. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

298. Millî Kütüphanenin kuruluşu, görevleri ve personeline ilişkin hususları düzenleyen 23/3/1950 tarihli ve 5632 sayılı Millî Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanun dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

299. Kuralın 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan “*Uygulama imkânı kalmayan kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin yürürlükten kaldırılması*” kapsamında olduğu anlaşılmaktadır

300. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Millî Kütüphaneye ilişkin hususlar CBK ile de düzenlenebileceğinden kuralla anılan Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu Kanun'u yürürlükten kaldıran kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla ihdas edildiği sonucuna varılmıştır.

301. Bu itibarla kural, Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa'da KHK ile öngörülmesi yasaklanan alanlara ilişkin herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

302. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

303. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

304. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

305. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Ş. KHK'nın 117. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'un Değiştirilen Adının İncelenmesi

306. 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Kanun'un adı “*Ulusal Bor Araştırma Merkezi Kurulması Hakkında Kanun*” iken dava konusu kuralla “*Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun*” şeklinde değiştirilmiştir.

307. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

308. Açıklanan nedenlerle 4865 sayılı Kanun'un adının “*Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun*” şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

2. (b) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'un 15. Maddesinin Değiştirilen Başlığının İncelenmesi

309. 4865 sayılı Kanun'un 15. maddesinin başlığı “*Gelirler ve Bütçe*” iken dava konusu kuralla “*Ar-ge projeleri*” şeklinde değiştirilmiştir.

310. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

311. Açıklanan nedenlerle Kanun'un 15. maddesinin başlığının "Ar-ge projeleri" şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

3. (c) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'un Başlığıyla Birlikte Değiştirilen 18. Maddesinin İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

312. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

313. Kanun'un dava konusu kuralla değişik 18. maddesinde Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü'ne (BOREN) tanınan muafiyetler düzenlenmiştir.

314. Maddenin birinci fıkrasında BOREN'in faaliyetlerinden elde ettiği gelirler dolayısıyla kurumlar vergisi açısından iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağı, Enstitüye makbuz karşılığında yapılan nakdî bağış ve yardımların 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebileceği belirtilmiştir.

315. Maddenin ikinci fıkrasında Enstitünün, faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 492 sayılı Kanun ile 2464 sayılı Kanun gereğince alınan vergi ve harçlardan ve katılma payından, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlarla ilgili olarak damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden muaf olduğu, Enstitü tarafından açılan dava ve icra takiplerinde teminat aranmayacağı düzenlenmiştir.

316. Maddenin üçüncü fıkrasında Enstitünün görevlerinin ifasına ilişkin olarak; binek araçları hariç ithal edilen her türlü makine-teçhizat, kimyasallar, ürün ve bunların yedek parçaları ile yayının yurda girişi ve her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretleri katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç gümrük vergisinden, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden ve ücretten istisna tutulduğu, bunlar için ithalat sınırlaması uygulanmayacağı kural altına alınmıştır.

317. Maddenin dördüncü fıkrasında Enstitünün ihtiyaç duyduğu hizmetleri hizmet satın alma sözleşmeleri ile yaptırabileceği yapacağı araştırma ve incelemeler için hiçbir ilmühaber, ruhsatname veya imtiyaz almak zorunda olmadığı belirtilmiştir.

318. Maddenin beşinci fıkrasında ise Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün BOREN'e yaptıracağı Ar-Ge projeleri kapsamında alınan patentlerin kullanımının Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait olduğu ve bunlardan ücret alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

319. Bu arada 27/3/2020 tarihli ve (57) numaralı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 14. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 690. maddesi başlığıyla birlikte değiştirilerek Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kapatılmış, mevzuatta Enstitüye yapılan atıfların Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu'na (TENMAK) yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

320. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

321. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kuralın, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

322. Bu itibarla BOREN'e birtakım muafiyetler öngören kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

323. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

4. (ç) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'un 20. Maddesinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen Ek 1. Maddesinin İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

324. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

325. 4865 sayılı Kanun'a dava konusu kurallarla eklenen ek 1. maddede Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsüne (NATEN) tanınan vergi, ithalat muafiyet ve indirimler, açılan dava ve icra takiplerinde teminat aranmaması, NATEN'in gelirleri, öğrencilere burs verilmesi, projelerin desteklenmesi gibi hususlar düzenlenmiştir.

326. Maddenin birinci fıkrasında, NATEN'in yaptığı faaliyetlerden elde ettiği gelirler dolayısıyla kurumlar vergisi açısından iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağı, Enstitüye makbuz karşılığında yapılan nakdî bağış ve yardımların 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebileceği belirtilmiştir.

327. Maddenin ikinci fıkrasında Enstitünün faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 492 sayılı Kanun ile 2464 sayılı Kanun gereğince alınan vergi ve harçlardan ve katılma payından bu kapsamda düzenlenen kağıtlarla ilgili olarak damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden muaf olduğu, Enstitü tarafından açılan dava ve icra takiplerinde teminat aranmayacağı ifade edilmiştir.

328. Maddenin üçüncü fıkrasında, Enstitünün görevlerinin ifasına ilişkin olarak binek araçları hariç ithal edilen her türlü makine-teçhizat, kimyasallar, ürün ve bunların yedek parçaları ile yayının yurda girişi ve her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretlerinin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, gümrük vergisinden, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden ve ücretten istisna olduğu, bunlar için ithalat sınırlaması uygulanmayacağı öngörülmüş, dördüncü

fıkrasında Enstitünün ihtiyaç duyduğu hizmetleri hizmet satın alma sözleşmeleri ile yaptırabileceği, Enstitünün yapacağı araştırma ve incelemeler için hiçbir il mühaber, ruhsatname veya imtiyaz almak zorunda olmadığı belirtilmiştir.

329. Maddenin beşinci fıkrasında, Enstitünün görevleri kapsamında desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin tutarların Enstitü bütçesine gider kaydedilmek suretiyle Ar-Ge projelerinin yürütüldüğü idarelere aktarılabilmesi, bu şekilde aktarılan tutarların, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izleneceği, bu kapsamda yapılan harcamaların 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre denetleneceği, Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan kamu görevlilerine aylık (20.000) gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara kadar ücret ödenebileceği, Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılara diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın burs verilebileceği ifade edilmiş, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enstitü tarafından belirleneceği, bu kapsamda Enstitü personeline ödeme yapılamayacağı ifade edilmiştir.

330. Maddenin altıncı fıkrasında Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri için Enstitü dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alınabileceği, bu kapsamda Enstitüye aktarılan tutarların Enstitü bütçesine gelir kaydedilmeksizin ilgili Ar-Ge projesi adına açılacak özel hesaplarda izlenebileceği belirtilmiş, yedinci fıkrasında da Enstitünün mal ve varlıklarının devlet malı sayılarak haczedilemeyeceği ve rehin edilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

331. Bu arada (57) numaralı CBK'nın 14. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 690. maddesi başlığıyla birlikte değiştirilerek Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsüne başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kapatılmış, mevzuatta Enstitüye yapılan atıfların TENMAK'a yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

332. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

333. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kuralın, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

334. Bu itibarla NATEN'e birtakım vergi, ithalat muafiyet ve indirimler tanıyan kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

335. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

5. (d) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'a Eklenen Geçici 2. Maddenin İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

336. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

337. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın mülga 163. maddesi yönünden incelenmiştir.

338. 4865 sayılı Kanun'un dava konusu geçici 2. maddesinde NATEN'in 2018 yılı harcamalarının 2018 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'na istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılmaya kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

339. Anayasa'nın 161. maddesinin birinci fıkrasında kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamalarının yıllık bütçelerle yapılacağı belirtilmiştir. Anayasa'nın (mülga) 163. maddesinde ise Bakanlar Kuruluna KHK ile bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemeyeceği belirtilmiştir. Buna göre, bütçede değişiklik sonucunu doğuran düzenlemelerin KHK ile yapılması mümkün değildir.

340. Kural kapsamında NATEN'in 2018 yılı harcamalarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanması, bütçe kanununda değişiklik yapılması sonucunu doğurmaktadır. Bu itibarla kural KHK ile bütçede değişiklik yapma yetkisi verilemeyeceğine yönelik anayasal ilkeyle bağdaşmamaktadır.

341. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 163. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın mülga 163. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ayrıca incelenmemiştir.

6. (e) Bendiyle 4865 Sayılı Kanun'un 1 ila 14. Maddelerinin, 15. Maddesinin Birinci, İkinci ve Üçüncü Fıkralarının, 17., 19., 20. ve Geçici 1. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

342. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, Anayasa'nın 123. maddesi gereğince idarenin kanunla düzenlenmesi gerekirken bu hususun CBK'lar aracılığıyla Cumhurbaşkanı'na bırakılmasının yasama yetkisinin devri anlamına geldiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 7., mülga 91. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

343. 4865 sayılı Kanun'un BOREN'in kuruluşu, görevleri, organları, teşkilat yapısı, personel rejimi, denetimi, bütçesi ve gelirleri gibi hususları düzenleyen 1 ila 14. maddeleri, 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları, 17., 19., 20. ve geçici 1. maddeleri dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

344. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde, BOREN Yönetim Kurulu üyelerinin; hukuk, siyasal bilgiler, idarî bilimler ve mühendislik dallarında eğitim veren en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ve/veya

özel sektörde toplam en az on yıl deneyim sahibi ve Enstitünün amacına uygun birikimi olan ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından Başbakan tarafından atanacağı belirtilmiştir.

345. KHK'nın 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

346. BOREN Yönetim Kurulu üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

347. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

348. Kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

T. KHK'nın 119. Maddesinin (a), (b), (c) ve (ç) Bentleriyle 2690 Sayılı Kanun'da Yapılan Değişikliklerin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

349. Dava dilekçesinde özetle; kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, Anayasa'nın 123. maddesi gereğince idarenin kanunla düzenlenmesi gerekirken bu hususun Cumhurbaşkanı'na bırakılmasının yasama yetkisinin devri anlamına geldiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 7., mülga 91. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. (a) Bendiyle 2690 Sayılı Kanun'un Adının Değiştirilmesi

350. 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Kanun'un adı "*Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu*" iken dava konusu kuralla "*Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri Ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmiştir.

351. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının değiştirilmesine yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

352. Açıklanan nedenlerle 2690 sayılı Kanun'un adının "*Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri Ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine yönelik iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

b. (b) Bendiyle 2690 Sayılı Kanun'un Başlığıyla Birlikte Değiştirilen 15. Maddesi

353. 2960 sayılı Kanun'un dava konusu kuralla değişik 15. maddesinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna (TAEK) tanınan muafiyetler düzenlenmiştir.

354. Maddeye göre TAEK;

- Münhasıran yolcu taşımak amacıyla kullanılan araçlar ve binek araçları hariç her türlü aracın Türkiye'ye sokulmasında her çeşit ithalat sınırlamalarından, gümrük vergisi ile özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, harç, fon ve zamlardan, her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretlerinden ve ithal esnasında alınan diğer bütün vergi, harç ve ücretlerden,

Esas Sayısı : 2021/125
Karar Sayısı : 2023/213

- Her türlü tesislerinin yapımı ve işletilmesinden dolayı belediyeye ödenmesi gereken her türlü vergi, harç, harcamalara katılma paylarından ve benzeri yükümlülüklerden,

- Taraf olduğu dava, icra ve benzeri takiplerde 492 sayılı Kanun'da sayılan yargı harçlarından,

- İhaleleri, ilanları, mukaveleleri ve başka evrak ve belgeleri devlete ve belediyelere ait her türlü harçlardan,

- Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayınlar ile bağış yoluyla yurt dışından gelen aynı cins malzemeler gümrük vergisi ile buna bağlı vergi, resim, fon, pay ve harçlar dâhil olmak üzere her türlü vergi ve harçtan,

- Kurumun her türlü tesis, bina ve arazisi, bina ve arazi vergilerinden,

- Kuruma yapılacak her türlü bağışlar, yardımlar ve vasiyetler vergi, resim, pay ve harçlardan,

muaf tutulmuştur.

355. Maddenin son fıkrasında da araştırma, geliştirme, teknoloji ve yenilik projeleri için gerekli olan ve yurt dışından temini zorunlu bulunan malların temini ile ilgili olarak, Bakan onayı alınarak teminat alınmaksızın yüklenme tutarına kadar bütçe dışı ön ödeme yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

356. Bu arada (57) numaralı CBK'nın 14. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 690. maddesi başlığıyla birlikte değiştirilerek Türkiye Atom Enerjisi Kurumu başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kapatılmış, mevzuatta Enstitüye yapılan atıfların TENMAK'a yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

357. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

358. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kuralın, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

359. Bu itibarla TAEK'e birtakım vergi, ithalat muafiyet ve indirimler tanıyan kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

360. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

c. (c) Bendiyle 2690 Sayılı Kanun'a Eklenen;

i. Ek 2. Madde

361. Kanun'a dava konusu kuralla eklenen ek 2. maddede TAEK tarafından yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, endüstriyel tasarım, faydalı model ve teknik bilgi gibi her türlü fikrî ürün üzerindeki hakların Kuruma ait olduğu, Kurumun taraf olduğu sözleşmelere dayanarak yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkması muhtemel fikrî ürünler üzerindeki hakların sözleşmeyle düzenleneceği, Kurumun, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabileceği, Kuruma ait fikrî hakların ekonomik olarak değerlendirilmesi sonucunda elde edilecek gelirin en fazla yüzde ellisinin yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fikrî ürün sahibine verileceği hüküm altına alınmıştır.

362. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında güvenceye bağlanan mülkiyet hakkının ekonomik değer ifade eden fikrî ürünlere bağlı mali hakları da kapsamına aldığı hususunda tereddüt bulunmamaktadır (AYM, E.2014/177, K.2015/49, 14/5/2015).

363. Buna göre TAEK tarafından yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, endüstriyel tasarım, faydalı model ve teknik bilgi gibi her türlü fikrî üründen elde edilecek gelirin en fazla yüzde ellisinin yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fikrî ürün sahibine verilmesini öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

364. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

ii. Ek 3. Madde

365. Kuralda TAEK'in mal ve varlıklarının devlet malı sayılarak hacze ve rehine konu edilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

366. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

367. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'nda belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kuralın, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

368. Bu itibarla kural, 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ila (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

369. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

iii. Ek 4. Madde

370. Kanun'un dava konusu ek 4. maddesinin birinci fıkrasında TAEK'de geçici olarak görevlendirilen mesleğe özel yarışma sınavıyla alınanlar ile teknik hizmetler sınıfına dâhil personele ve 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 38. maddesinin dördüncü fıkrasındaki sınırlamalara tabi olmaksızın öğretim üyelerine, Cumhurbaşkanınca asgari ücretin üç katını aşmamak üzere ilave ücret ödenebileceği belirtilmiş ikinci fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen personelden Kurumun asli görevlerine ilişkin uzmanlığına ihtiyaç duyulan öğretim üyelerinin mesleğe özel yarışma sınavıyla alınanlar ile teknik hizmetler sınıfına dâhil personelden TAEK Başkanı tarafından Kurumda görevlendirilenlere ödenecek ilave ücretlerden damga vergisi hariç hiçbir kesinti yapılmayacağı düzenlenmiştir.

371. Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurum tarafından desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan proje yürütücüsü, araştırmacı ve diğer personele asgari ücretin net tutarının dört katına kadar yılda en fazla üç kere Cumhurbaşkanınca proje teşvik ikramiyesi ödenebileceği, teşvik ikramiyesi ödemelerinden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmayacağı, Kurum tarafından desteklenen projeler ile Kurum tarafından yürütülen dış destekli proje harcamaları için Kurumun uygun bulması durumunda ön ödeme yapılabileceği, desteklenen proje ve faaliyetler için öngörülen yılları bütçe ödeneklerinin ilgili tertiplerinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımların ertesi yıl bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydedileceği, Kurumda görevlendirilecek hakem, kurul ve komite üyeleri ile benzeri kişilere yapılacak net ödeme tutarının ise asgari ücretin net tutarının üç katını geçmemek üzere diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanınca belirleneceği ve doğrudan ilgililerine ödeneceği belirtilmiştir. Fıkraya göre Kurumun önerisi ile Bakan bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye, ücretin bir kısmını performansla bağlamaya yetkilidir. Bu maddeye göre aktarılabilecek tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve bu madde kapsamında yapılacak ön ödemelere ilişkin usul ve esaslar ile Kurumun bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile desteklenecek projelerin ilanına, değerlendirilmesine, seçimine ve teşvik ödemesine esas olacak performans ölçütü, ödeme miktarı ile diğer hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle belirlenecektir.

372. Kurumda görevlendirilecek personele ilave ücret ödenmesi ile Kurum tarafından desteklenen projelere katılan görevlilere teşvik ikramiyesi ödenmesini öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

373. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

iv. Ek 5. ve Ek. 6. Maddeler

374. Kanun'un dava konusu ek 5. maddesinde TAEK'te istihdam edilmek üzere 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede yüksek lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenlerin Atom Enerjisi Uzman Yardımcısı kadrolarına; doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenlerin ise Atom Enerjisi Uzmanı kadrolarına atanacağı belirtilmiştir.

375. Dava konusu ek 6. maddede ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında istihdam edilmek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ve hesabına 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede yüksek lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcısı kadrolarına; doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenlerin ise, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı kadrolarına atanacağı düzenlenmiştir.

376. Atom enerjisi uzmanı ve uzman yardımcılığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı ve uzman yardımcılığına atanma şartlarını düzenleyen kurallar Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

377. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

Kurallar Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

v. Ek 7. Madde

378. Kanun'a dava konusu kuralla eklenen ek 7. maddede nükleer sektörün ihtiyaç duyacağı insan kaynağının geliştirilmesine yönelik eğitim ve öğretim programlarının açılmasında ve içeriğinin belirlenmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından görüş alması öngörülmüştür.

379. Kuralın, 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca "*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*" kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kuralın 6771 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişiklikleriyle ilgisi kurulamamıştır. Dolayısıyla kural 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacı taşımadığından Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca verilen KHK çıkarma yetkisinin amaç ve kapsamı içinde değerlendirilmemektedir.

380. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

vi. Ek 8. Madde

381. Kuralda TAEK Yürütme Kurulu başkanı ve üyelerine kamu iktisadi teşebbüslerindeki yönetim kurulu başkan ve üyeleri için belirlenen ücret tutarında yürütme kurulu ücreti ödenmesi öngörülmüştür.

382. TAEK Yürütme Kurulu başkanı ve üyelerinin parasal haklarını düzenleyen kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

383. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

ç. (ç) Bendiyle 2690 Sayılı Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 19., Ek 1. ve Geçici 1 ila 4. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması

384. 2960 sayılı Kanun'un TAEK'in kuruluşu, görev, yetki ve sorumlulukları, teşkilatı, personel rejimi, gelirleri, denetimi, bütçesi, nükleer tesislerin korunması gibi hususları düzenleyen hükümleri dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

385. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 5. maddesinde, TAEK Başkanının konusunda bilgi ve ihtisas sahibi kişiler arasından Başbakan tarafından seçileceği ve müşterek kararname ile atanacağı belirtilmiştir.

386. TAEK Başkanlığına atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

387. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

U. KHK'nın 121. Maddesinin;

-(d) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'un 14. Maddesine Eklenen Fıkraların,

-(e) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'un; 2 ila 8. Maddelerinin, 10. Maddesinin Birinci Fıkrasının, 18. ve Geçici 1 ila Geçici 9. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının,

-(f) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'a Eklenen Geçici 10. Maddenin,

İncelenmesi

1. İptal Taleplerinin Gerekçesi

388. Dava dilekçesinde özetle; kuralların Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği, Anayasa'nın 123. maddesi gereğince idarenin kanunla düzenlenmesi gerekirken bu hususun Cumhurbaşkanı'na bırakılmasının yasama yetkisinin devri anlamına geldiği belirtilerek kuralların Anayasa'nın 7., mülga 91. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. (d) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'un 14. Maddesine Eklenen;

i. (3) ve (4) Numaralı Fıkralar

389. Kanun'un 14. maddesine dava konusu kuralla eklenen (3) numaralı fıkrada 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun'da Millî Savunma Bakanına verilmiş olan yetkilerin Savunma Sanayii Başkanlığı (Başkanlık) tarafından yürütülen projelerdeki iş ve işlemler için Savunma Sanayii Başkanına (Başkan) ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

390. Kanun'un 14. maddesine dava konusu kuralla eklenen (4) numaralı fıkrada Başkanlıkta görev yapan personel için 29/6/2004 tarihli ve 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu uyarınca düzenlenen Kişi Güvenlik Belgesinin aranmayacağı belirtilmiştir.

391. Kuralların 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin "*kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,*" ve (d) bendinin "*Kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının ... personeli[ne] ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması ...*" hükmü kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kuralların 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişikliklerle ilgisi kurulamamıştır. Dolayısıyla kurallar 7142 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacı taşımadığından Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca verilen KHK çıkarma yetkisinin amaç ve kapsamı içinde değerlendirilmemektedir.

392. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptalleri gerekir.

Muammer TOPAL, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Muhterem İNCE bu görüşe katılmamışlardır.

Kurallar Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

ii. (5) Numaralı Fıkra

393. Kanun'un 14. maddesine dava konusu kuralla eklenen (5) numaralı fıkrada Başkanlığın iş ve işlemlerinde Savunma Sanayii Müsteşarlığının Millî Savunma Bakanlığına bağlı olduğu dönemde haiz olduğu muafiyet ve istisna hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hüküm altına alınmıştır.

394. KHK'nın 51. maddesinin (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. maddeye yönelik gerekçeler dava konusu kural bakımından da geçerlidir.

395. Kuralla, 7142 sayılı Kanun'da belirtildiği şekilde bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, teşkilat, görev ve yetkileri ile personeline ilişkin usul ve esasların ya da Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin hususların düzenlenmesine veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin değiştirilmesine, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülmemektedir. Kuralın, kanunlar ve KHK'larda yer alan ve yeni sistemle uyumlu olmayan tüzük, Bakanlar Kurulu, başbakan gibi bazı ibarelerin değiştirilmesi, yürürlükten kaldırılması veya bu çerçevede kanunlar ve KHK'larda yer alan ilgili hükümlerin yeniden düzenlenmesine yönelik olduğu da söylenemez.

396. Bu itibarla Başkanlığa birtakım muafiyetler öngören kural, 7142 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ile (d) bentlerinde belirtilen konulara yönelik bir düzenleme içermediğinden Yetki Kanunu kapsamında değildir.

397. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

b. (e) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'un 2 ila 8. Maddelerinin, 10. Maddesinin Birinci Fıkrasının, 18. ve Geçici 1 ila Geçici 9. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması

398. Kanun'un Savunma Sanayii Yüksek Koordinasyon Kurulu, İcra Komitesi ve Savunma Sanayii Müsteşarlığının görevleri, personel rejimi gibi hususları düzenleyen 2 ila 8. maddeleri, 10. maddesinin birinci fıkrası, 18. ve geçici 1 ila geçici 9. maddeleri dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

399. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 2. maddesinde Savunma Sanayii Müsteşarlığında 657 sayılı Kanun ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümlerine bağlı kalınmaksızın özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda sözleşmeli personel çalıştırılabileceği, bu fıkra hükmüne göre çalıştırılacak olanlar sosyal güvenlik açısından T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirileceği belirtilmiş, üçüncü fıkraya göre çalıştırılacakların adedi, ücretlerinin taban ve tavanı ile diğer mali hakların Bakanlar Kurulu'nca çıkarılacak hizmet sözleşmesi esaslarına göre tespit edileceği düzenlenmiştir.

400. Savunma Sanayii Müsteşarlığında istihdam edilecek sözleşmeli personelin parasal haklarına yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

401. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 7. ve 123. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

c. (f) Bendiyle 3238 Sayılı Kanun'a Eklenen Geçici 10. Maddenin;

i. Birinci ve Üçüncü Fıkraları

(1) Kuralların Anayasa'nın Mülga 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

402. Kanun'a dava konusu kuralla eklenen geçici 10. maddenin birinci fıkrasında, maddenin yayımlandığı tarihte Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcılarının kadro unvanının Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısı şeklinde değiştirildiği, hâlen anılan kadrolarda bulunanların başka bir işleme gerek kalmaksızın Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısı kadrolarına atanmış sayılacağı belirtilmiş, üçüncü fıkrasında da diğer mevzuatta Savunma Sanayii Müsteşarına ve Müsteşar Yardımcılarına yapılan atıfların Savunma Sanayii Başkanına ve Başkan Yardımcılarına yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

403. Kuralların 7142 sayılı Kanun'un (1) numaralı fıkrasının (d) bendinin "*Kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının ... personeli[ne] ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin sağlanması ...*" hükmü kapsamında olduğu anlaşılmaktadır. Müsteşarlığın yeni hükümet sisteminde yeniden yapılandırılması çerçevesinde geçiş sürecini düzenleyen kuralların Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacı taşımadığı söylenemez.

404. Bu itibarla kurallar Yetki Kanunu kapsamında olup Anayasa'da KHK ile düzenlenmesi yasaklanan alanlarla herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

405. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

(2) Kuralların İçerik Yönünden İncelenmesi

406. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kurallar ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

407. KHK'nın 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına yönelik gerekçeler dava konusu kurallar bakımından da geçerlidir. Dolayısıyla Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla ihdas edildiği anlaşılan kuralların kamu yararı dışında bir amaç gözettiği söylenemez. Bu nedenle kuralların hukuk devleti ilkesine aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

408. Öte yandan Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarında da belirtildiği üzere Anayasa'nın herhangi bir maddesindeki kanunla düzenlenme şartı kural olarak o konuda KHK çıkarılmasına engel teşkil etmemektedir. Başka bir ifadeyle, KHK'larla düzenlenemeyeceği açıkça belirtilen yasak alanlar dışında kalmak kaydıyla kanunla düzenleneceği belirtilen konularda KHK çıkarılmasına engel bir durum bulunmamaktadır (AYM, E.1989/4, K.1989/23, 16/5/1989; E.2011/60, K.2011/147, 27/10/2011).

409. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın 2., 7. ve 123. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. İkinci Fıkrası

410. Kuralda Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısına, sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısı için ilgili mevzuat hükümlerinde kadrosuna bağlı olarak öngörülmuş mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamındaki ödemelerin aynı usul ve esaslar çerçevesinde yapılacağı, bu ödemelerden vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanların bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmayacağı, bunların emeklilik hakları bakımından da sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısına denk kabul edileceği hüküm altına alınmıştır.

411. Savunma Sanayii Başkan ve Başkan Yardımcısının mali haklarına yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısımının İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla da mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

412. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Ü. KHK'nın 125. Maddesiyle 7163 Sayılı Kanun'un Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

413. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

414. 25/6/1958 tarihli ve 7163 sayılı Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu'nda Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün (TODAİE) kuruluş ve görevlerini düzenlenmekte iken anılan Kanun dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

415. Kanun'un yürürlükten kaldırılan 17. maddesinde Enstitünün; 2. maddede yazılı görevlerini başarabilmek için; umumi, mülhak ve hususi bütçe ile idare olunan daire ve

müesseselerde çalışanlar arasından tecrübe ve eserleriyle amme idaresi alanında tanınmış olup İdare Heyetince seçilecek olan kimseleri çalıştıkları daire ve müesseselerin muvafakatlarını almak şartıyla Enstitü öğretim, araştırma veya sair faaliyetlerinde en çok 3 yıl müddetle görevlendirebileceği, bu suretle görevlendirilmiş olanların çalıştıkları daire ve müesseselerdeki kadro, unvan ve her türlü haklarını muhafaza edeceği ve Enstitüdeki çalıştıkları müddetin terfi ve kıdemlerine sayılacağı belirtilmiş, Enstitüce bu suretle görevlendirilmiş olanlara muhafaza ettikleri kadrolarından almaya devam edecekleri ve bu Kanun ile saklı tutulan her türlü maaş ve sair malî haklardan başka ayda 250-300 TL tazminat ödeneceği düzenlenmiştir.

416. Enstitüde görevlendirme suretiyle istihdam edilecek personelin mali haklarına yönelik düzenleme Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkı kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu düzenlemenin de yer aldığı 7163 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasını öngören kuralla mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğu açıktır.

417. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

V. KHK'nın 206. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 5977 Sayılı Kanun'un 8. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendi ile 9. ve 10. Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

418. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

419. 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nda biyogüvenlik sisteminin kurulması ve uygulanması, bu faaliyetlerin denetlenmesi, düzenlenmesi ve izlenmesi ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmekte iken Kanun'un 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 9. ve 10. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

420. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 9. maddesinin (5) numaralı fıkrasında Biyogüvenlik Kurulu üyesi olabilmek için en az lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak ve 657 sayılı Kanun'un 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımak ve Kurul üyelerinin bu Kanun kapsamına giren konularda en az beş yıllık tecrübeye sahip olması şartı aranacağı belirtilmiştir.

421. Biyogüvenlik Kurulu üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

422. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

2. (b) Bendiyle 5977 Sayılı Kanun'un 16. Maddesinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen Ek 1. Maddesinin İncelenmesi

423. 5977 sayılı Kanun'un 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 9. ve 10. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 1. maddenin de uygulanma imkânı kalmamıştır.

424. Bu nedenle söz konusu madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kural yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

Y. KHK'nın 207. Maddesinin;

1. (a) Bendiyle 6015 Sayılı Kanun'un 4. Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

425. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

426. 6015 sayılı Kanun'un 4. maddesinde Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kurulunun (DDİDK) kuruluşu, görevleri, harcamaları, üyelerinin nitelikleri, atanması, görev süresi ve mali hakları, Kurulun toplantı karar yetersayısı gibi hususlar düzenlenmekte iken anılan madde dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

427. Kanun'un dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan 4. maddesinin (3) numaralı fıkrasında Kurul üyeliğine atanacak adayların yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık eğitim veren bölümlerinden mezun olmaları, en az beş yılı bu Kanun kapsamındaki konularda olmak üzere asgari on yıl kamu hizmeti yapmış bulunmaları gerektiği düzenlenmiştir.

428. DDİDK üyeliğine atanma şartlarına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

429. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

2. (c) Bendiyle 6015 Sayılı Kanun'un Ek 1. Maddesinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen Ek 2. Maddesinin İncelenmesi

430. 6015 sayılı Kanun'un 4. maddesinin yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 2. maddenin de uygulanma imkânı kalmamıştır.

431. Bu nedenle söz konusu madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kural yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

Z. KHK'nın 210. Maddesinin;

1. (b) Bendiyle 6331 Sayılı Kanun'un 21. Maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) Numaralı Fıkralarının Yürürlükten Kaldırılmasının İncelenmesi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

432. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

433. 6331 sayılı Kanun'da işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışanların görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Kanun'un 21. maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarında Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyinin üyelerinin seçimi, üyelerin görev süresi, toplantı yetersayısı çalışma usul ve esasları gibi hususlar düzenlenmekte iken anılan fıkralar dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılmıştır.

434. Anılan maddenin dava konusu kuralla yürürlükten kaldırılan (2) numaralı fıkrasında Konsey üyelerinin; Bakanlık Müsteşarının başkanlığında Bakanlık İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü, Çalışma Genel Müdürü, İş Teftiş Kurulu Başkanı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından bir genel müdür, Bilim, Sanayi ve Teknoloji, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Kalkınma, Millî Eğitim ile Sağlık Bakanlıklarından ilgili birer genel müdür, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından bir yürütme kurulu üyesi, Devlet Personel Başkanlığından bir başkan yardımcısı, işveren, işçi ve kamu görevlileri sendikaları üst kuruluşlarının en fazla üyeye sahip ilk üçünden, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan, Türk Tabipleri Birliğinden, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden konuyla ilgili veya görevli birer yönetim kurulu üyesi ve ihtiyaç duyulması hâlinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün teklifi ve Konseyin kararı ile belirlenen iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaliyet gösteren kurum veya kuruluşlardan en fazla iki temsilciden oluşması öngörülmüştür.

435. Konsey üyeliğine işveren, işçi ve kamu görevlileri sendikaları üst kuruluşlarının en fazla üyeye sahip ilk üçünden, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan, Türk Tabipleri Birliğinden, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden konuyla ilgili veya görevli birer yönetim kurulu üyesinin de atanmasına yönelik düzenleme kamu hizmetine girme hakkı kapsamında yer almaktadır.

436. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılmasını öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91. maddesi uyarınca KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

437. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

2. (c) Bendiyle 6331 Sayılı Kanun'un 37. Maddesinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen Ek 1. Maddesinin İncelenmesi

438. 6331 sayılı Kanun'un 21. maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 1. maddenin de uygulanma imkânı kalmamıştır.

439. Bu nedenle söz konusu madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kural yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

AA. KHK'nın Geçici 5. Maddesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

440. Dava dilekçesinde, kuralın Anayasa değişikliklerine uyum sağlama amacıyla herhangi bir ilgisi bulunmadığından Yetki Kanunu kapsamına girmediği belirtilerek Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

441. KHK'nın dava konusu geçici 5. maddesinde kapatılan TODAİE'nin YÖK'e devrine ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

442. Maddenin (1) numaralı fıkrasında, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kapatılan TODAİE'nin teşkilatı, ilgili yılı bütçe ödenekleri, bütçedeki ödeneklerin tahakkuka bağlanma yetkisi, her türlü araç ve gereci, her türlü taşınır ve taşınmazlarıyla birlikte mal varlığı, her türlü alacak ve hakları ile borç ve yükümlülüklerinin, belge ve evrakının YÖK'e devredilmiş sayılacağı YÖK'ün bunları belirleyeceği bir yükseköğretim kurumuna üç ay içinde devredeceği belirtilmiştir.

443. (2) numaralı fıkrada YÖK'ün TODAİE personelinden akademik kadroda bulunanlar hakkında durumlarına uygun akademik ünvanlı kadrolara atanmak üzere tespit edeceği yükseköğretim kurumlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde atama teklifi yapacağı ve bu teklifi izleyen bir ay içinde atama işlemlerinin tamamlanacağı, ataması yapılan akademik personelin kadrolarının, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek genel kadro usulü hakkında ilgili CBK'ya ekli cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiş sayılacağı, bunların mali ve sosyal haklarının, atama işlemleri tamamlanıncaya kadar atanmadan önce tabi oldukları hükümlere göre ödeneceği hükme bağlanmıştır.

444. (3) numaralı fıkrada Devlet Personel Başkanlığının, TODAİE personelinden idari kadrolarda bulunanlar hakkında kazanılmış hak aylık ve derecelerine uygun bir kadroya atanmak üzere tespit edeceği kurum ve kuruluşlara bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde atama teklifi yapacağı ve bu teklifi izleyen bir ay içinde atama işlemlerinin tamamlanacağı, idari personelin kadrolarının başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek genel kadro ve usulüne ilişkin CBK'nın eki cetvellerinin ilgili kamu kurum ve kuruluşuna ait bölümüne eklenmiş sayılacağı, bunların mali ve sosyal haklarının atama işlemleri tamamlanıncaya kadar atanmadan önce tabi oldukları hükümlere göre ödeneceği düzenlenmiştir.

445. (4) numaralı fıkrada kapatılan TODAİE'de bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla öğrenim görmekte olan öğrencilerin YÖK tarafından iki ay içinde öğrenim gördükleri alanla ilgili bir yükseköğretim kurumuna yerleştirileceği, bu şekilde yerleştirilen öğrencilerin mezun oluncaya kadar TODAİE'ye ödemeleri gereken ücretleri ilgili üniversiteye ödemeye devam edecekleri belirtilmiştir.

446. (5) numaralı fıkrada ise (1), (2) ve (4) numaralı fıkraların uygulanması ile ilgili olarak usul ve esasları belirlemeye, uygulamayı yönlendirmeye, her türlü tedbiri almaya ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye YÖK'ün görevli ve yetkili olduğu, bu görev ve yetkinin (3) numaralı fıkra bakımından Devlet Personel Başkanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

447. Kapatılan TODAİE personelinin mali haklarına yönelik hükümler öngören kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden KHK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır.

448. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

BB. KHK'nın Geçici 6. Maddesinin İncelenmesi

449. KHK'nın dava konusu geçici 6. maddesinde, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte TÜBİTAK başkan yardımcıları ile Bilim Kurulu üyelerinin görevlerinin sona ereceği hüküm altına alınmıştır.

450. TÜBİTAK'ın kuruluş amacı, organları, Başkanlık teşkilatı ve personel kadroları gibi hususları düzenleyen 278 sayılı Kanun'un 1., 3., 5., 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., ek 1., ek 2., ek. 4., geçici 1., geçici 2., geçici 7., geçici 8., geçici 10., geçici 11., geçici 12. maddeleri ile 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının yürürlükten kaldırılmasının iptal edilmesi nedeniyle KHK'nın dava konusu geçici 6. maddesinin de uygulanma imkânı kalmamıştır.

451. Bu nedenle söz konusu madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kural yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

CC. KHK'nın Geçici 12. Maddesinin İncelenmesi

452. KHK'nın dava konusu geçici 12. maddesinde kapatılan Türkiye Adalet Akademisi'nde görev alan personelin nakli, mal varlığının Adalet Bakanlığına devredilmesi gibi hususlar düzenlenmiştir.

453. Türkiye Adalet Akademisinin kuruluşu, görevleri, organları ve personeline ilişkin hususları düzenleyen 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasını düzenleyen KHK'nın 2. maddesinin iptal edilmesi nedeniyle KHK'nın dava konusu geçici 12. maddesinin de uygulanma imkânı kalmamıştır.

454. Bu nedenle söz konusu madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kural yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

III. İPTALİN DİĞER KURALLARA ETKİSİ

455. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasında kanunun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirli kurallarının iptali, diğer bazı hükümlerinin veya tamamının uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa bunların da Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilebileceği öngörülmektedir.

456. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasının önceki hâlinde KHK'lara da yer verilmiş iken 703 sayılı KHK'nın 209. maddesiyle fıkroda yer alan "...kanun hükmünde kararnamenin..." ibareleri "...Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin..." şeklinde değiştirilmiştir.

457. Anayasa Mahkemesi 19/2/2020 tarihli ve E.2018/122, K.2020/14 sayılı kararında söz konusu ibare değişikliği sebebiyle KHK'lara ilişkin anılan fıkra kapsamındaki görev ve yetkisinde herhangi bir değişiklik olmadığı sonucuna ulaşmıştır (aynı kararda bkz. §§ 46, 47). Buna göre KHK'nın belirli kurallarının iptali, diğer bazı hükümlerinin veya tamamının uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa Anayasa Mahkemesince bunların da iptaline karar verilebilecektir.

458. Bu kapsamda;

- 2863 sayılı Kanun'un 10. maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen birinci cümlesinin iptal edilmesi nedeniyle aynı fıkranın ikinci cümlesinin uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu

nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu cümlenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (4) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin "*Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekansal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme*" bölümünün iptal edilmesi nedeniyle fıkranın kalan kısmının uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu kısmın 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (6) numaralı fıkrasında yer alan "*Tarihi Alanda*" ibaresinin iptal edilmesi nedeniyle fıkranın kalan kısmının uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu kısmın 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 278 sayılı Kanun'un 15. maddesinin "*Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri*" bölümünün iptal edilmesi nedeniyle fıkranın kalan kısmının uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu kısmın 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 278 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*Yönetim Kurulu*" ibaresinin iptal edilmesi nedeniyle cümlede yer alan "*...ve buna ilişkin esas ve usuller... tarafından belirlenir.*" ibaresinin de uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu ibarenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 278 sayılı Kanun'un 17. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümlelerinde yer alan "*Yönetim Kurulu*" ibarelerinin iptal edilmesi nedeniyle anılan cümlelerin kalan kısımlarının uygulanma kabiliyeti kalmamaktadır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu kısımların 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 5977 sayılı Kanun'un 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 9. ve 10. maddeleri yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 1. maddenin de uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 6015 sayılı Kanun'un 4. maddesinin yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 2. maddenin de uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 6331 sayılı Kanun'un 21. maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle anılan Kanun'a eklenen ek 1. maddenin de uygulanma

imkânı kalmamıştır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 278 sayılı Kanun'un 1., 3., 5., 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., ek 1., ek 2., ek 4., geçici 1., geçici 2., geçici 7., geçici 8., geçici 10., geçici 11., geçici 12. maddeleri ile 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle KHK'nın dava konusu geçici 6. maddesinin de uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

- 4954 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasının iptali nedeniyle KHK'nın dava konusu geçici 12. maddesinin de uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle, uygulanma kabiliyeti kalmayan söz konusu maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

IV. İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

459. Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında “*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*” denilmekte, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanarak Mahkemenin gerekli gördüğü hâllerde Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

Bu kapsamda 703 sayılı KHK'nın;

- 49. maddesinin (i) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un geçici 12. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen geçici 13. maddesinin,

- 51. maddesinin (a) ve (c) bentleriyle 2863 sayılı Kanun'un 10. maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen birinci cümlesi ile ikinci cümlesinin ve ek 6. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 7. ve ek 8. maddelerinin,

- 61. maddesinin (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesinin,

- 65. maddesinin (ç) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendine eklenen cümlelerin ve aynı fıkranın değiştirilen (d) bendinin,

- 65. maddesinin (d) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkralarında yer alan “*Bu Kanunda*” ibarelerinden sonra gelmek üzere eklenen “*ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde*” ibarelerinin,

- 65. maddesinin (d) bendiyle ibare değişikliği yapılan (4) ve (6) numaralı fıkralarının,

- 90. maddesinin (a) bendiyle 7258 sayılı Kanun'un 2. maddesinin değiştirilen yedinci fıkrasının,

- 98. maddesinin (b), (c) ve (ç) bentleriyle 278 sayılı Kanun'un değiştirilen 2. ve 4. maddeleri ile ibare değişikliği yapılan 15. maddesinin,

- 98. maddesinin (d) bendiyle 278 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci cümlesinde yer alan “*...ve buna ilişkin esas ve usuller Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.*” ibaresinin,

- 98. maddesinin (d) bendiyle 278 sayılı Kanun'un 17. maddesinin ibare değişikliği yapılan ikinci, üçüncü ve dördüncü cümlelerinin,

- 117. maddesinin (c) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un başlığıyla birlikte değiştirilen 18. maddesinin,

- 119. maddesinin (c) bendiyle 2690 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 2, ek 3., ek 5. ve ek 6. maddelerinin,

- 121. maddesinin (d) bendiyle 3238 sayılı Kanun'un 14. maddesine eklenen (3), (4) ve (5) numaralı fıkraların,

- 121. maddesinin (f) bendiyle 3238 sayılı Kanun'a eklenen geçici 10. maddenin ikinci fıkrasının,

- 206. maddesinin (b) bendiyle 5977 sayılı Kanun'un 16. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 1. maddesinin,

- 207. maddesinin (c) bendiyle 6015 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 2. maddesinin,

- 210. maddesinin (c) bendiyle 6331 sayılı Kanun'un 37. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 1. maddesinin,

- KHK'nın geçici 5. ve geçici 12. maddelerinin,

iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğun doldurulabilmesi amacıyla TBMM tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu maddelere, fıkralara, bende, cümlelere ve ibarelere ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

V. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

460. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu kuralların uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğabileceği belirtilerek yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

A. 1. 2. maddesiyle 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasına,

2. 49. maddesinin;

a. (b) bendiyle 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 4. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına” ibaresinin madde metninden çıkarılmasına ve (7) numaralı fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına,

b. (d) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (ğ) bendinin yürürlükten kaldırılmasına,

c. (e) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 17., 18. ve 19. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına,

ç. (ğ) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 29. maddesinin;

i. (4) numaralı fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına,

ii. (6) numaralı fıkrasının (d) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ve (b) bendinde yer alan "ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter yardımcıları" ibaresinin madde metninden çıkarılmasına,

iii. (7) ve (8) numaralı fıkralarının üçüncü cümleleri ile (9) numaralı fıkrasında yer alan "bildirilmek üzere Başbakanlığa" ibaresinin madde metninden çıkarılmasına,

d. (ı) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 35. ve 36. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına,

3. 61. maddesinin (f) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 1 ila 16. maddelerinin, 18 ila 26. maddelerinin, 36., 37., geçici 1 ila geçici 4. maddelerinin ve geçici 6. ve geçici 7. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

4. 62. maddesinin (c) bendiyle 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 22., 24 ila 26. maddelerinin, ek 1. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarının ve geçici 1 ila geçici 7. maddelerinin ve eki (I) Sayılı Cetvel'in yürürlükten kaldırılmalarına,

5. 63. maddesiyle 24/3/1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kanunu'nun 1 ila 4., 6 ila 8., 11 ila 13., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

6. 64. maddesinin (b) bendiyle 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 1 ila 6. maddelerinin, 7. maddesinin birinci ila altıncı fıkralarının, 8. maddesinin birinci fıkrasının, 9., 20., 21., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

7. 65. maddesinin (e) bendiyle 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun'un 4 ila 6. maddelerinin, 7. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları ile (4) ila (12) numaralı fıkralarının, 9. maddesinin, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile (2) numaralı fıkrasının (a) ila (c) ve (e) ila (ğ) bentlerinin, (3) ila (5) numaralı fıkralarının ve 13. maddesinin yürürlükten kaldırılmalarına,

8. 67. maddesinin (b) bendiyle 8/6/1984 tarihli ve 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne Dair Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 1 ila 15. maddelerinin, 16. maddesinin birinci ila altıncı fıkralarının, sekizinci fıkrasının, 17., 18., geçici 1 ila geçici 5. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

9. 68. maddesinin (ç) bendiyle 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanun'un 1 ila 4., 12., 15., 20 ila 22., 24., ek 7. ve geçici 1 ila geçici 5. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

10. 80. maddesinin (d) bendiyle 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 1 ila 5. maddelerinin, 6. maddesinin (a) ila (ı) bentleri ve (n) ila (p) bentlerinin, 7 ila 24., 26 ila 32. maddelerinin, 34. maddesinin birinci ila üçüncü fıkraları ile beşinci fıkrasının, 35. maddesinin üçüncü ila beşinci fıkralarının, 40. maddesinin birinci ve üçüncü

Esas Sayısı : 2021/125
Karar Sayısı : 2023/213

fıkralarının, 42., 45 ila 47., 49., 54., 55., geçici 1 ila geçici 6. maddeleri ile eki cetvelin yürürlükten kaldırılmalarına,

11. 82. maddesinin (c) bendiyle 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun'un 1 ila 3., 5., 6., 20 ila 22., 24., 26., ek 1., geçici 1 ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

12. 90. maddesinin;

a. (a) bendiyle 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinin ikinci ila altıncı fıkralarının yürürlükten kaldırılmalarına,

b. (b) bendiyle 7258 sayılı Kanun'un 1., 3., 4., ek 2. ve geçici 1 ila geçici 3. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

13. 97. maddesiyle 13/8/1993 tarihli ve 497 sayılı Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlükten kaldırılmasına,

14. 98. maddesinin (f) bendiyle 278 sayılı Kanun'un 1., 3. ve 5. maddelerinin, 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının, 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., ek 1., ek 2., ek 4., geçici 1., geçici 2., geçici 7., geçici 8., geçici 10 ila geçici 12. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

15. 102. maddesinin (d) bendiyle 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 35. maddesinin, 36. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının birinci cümlesinin, 37 ila 42. maddelerinin, 43. maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarının, 44. ve 45. maddelerinin, 46. maddesinin üçüncü fıkrasının, 47 ila 51. maddelerinin, 52. maddesinin (a), (b), (c), (f), (g) ve (h) bentlerinin, 53 ila 71., 73., 74., geçici 1 ila geçici 4. maddeleri ile ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

16. 103. maddesinin (b) bendiyle 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun'un 1 ila 12. maddeleri ve eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

17. 104. maddesinin (ç) bendiyle 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 1 ila 26. maddelerinin, 28. maddesinin (1) ila (4) numaralı fıkraları ile (6) ve (7) numaralı fıkralarının, 29., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

18. 106. maddesiyle 16/8/1983 tarihli ve 77 sayılı Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlükten kaldırılmasına,

19. 117. maddesinin;

a. (ç) bendiyle 4865 sayılı Kanun'a eklenen ek 1. maddeye,

b. (d) bendiyle 4865 sayılı Kanun'a eklenen geçici 2. maddeye,

c. (e) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un 1 ila 14. maddelerinin, 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarının, 17., 19., 20. ve geçici 1. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

20. 119. maddesinin;

a. (b) bendiyle 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun'un başlığıyla birlikte değiştirilen 15. maddesine,

b. (c) bendiyle 2690 sayılı Kanun'a eklenen ek 4., ek 7. ve ek 8. maddelerine,

c. (ç) bendiyle 2690 sayılı Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 19., ek 1. ve geçici 1 ila geçici 4. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

21. 121. maddesinin; (e) bendiyle 3238 sayılı Kanun'un 2 ila 8. maddelerinin, 10. maddesinin birinci fıkrasının, 18. ve geçici 1 ila geçici 9. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

22. 125. maddesiyle 25/6/1958 tarihli ve 7163 sayılı Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasına,

23. 206. maddesinin (a) bendiyle 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 9. ve 10. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarına,

24. 207. maddesinin (a) bendiyle 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun'un 4. maddesinin yürürlükten kaldırılmasına,

25. 210. maddesinin (b) bendiyle 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 21. maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılmalarına,

26. Geçici 6. maddesine,

yönelik yürürlüğün durdurulması taleplerinin, koşulları oluşmadığından bu maddelere, fıkralara, değişikliklere, madde metninden çıkarılmalara ve yürürlükten kaldırılmalara ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

B. 1. 49. maddesinin (i) bendiyle 6253 sayılı Kanun'a eklenen geçici 13. maddeye,

2. 51. maddesinin;

a. (a) bendiyle 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10. maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen birinci cümlesine,

b. (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. ve ek 8. maddelere,

3. 61. maddesinin (d) bendiyle 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un değiştirilen 32. maddesine,

4. 65. maddesinin;

a. (ç) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendine eklenen cümle ve aynı fıkranın değiştirilen (d) bendine,

b. (d) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkralarına eklenen "ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde" ibarelerine, (4) numaralı fıkrasında yer alan "bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ila (f) bentlerinde sayılan" ibaresinin "Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon,

rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekansal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme” şeklinde ve (6) numaralı fıkrasında yer alan “Bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında” ibaresinin “Tarihi Alanda” şeklinde değiştirilmelerine,

5. 90. maddesinin (a) bendiyle 7258 sayılı Kanun’un 2. maddesinin değiştirilen yedinci fıkrasına,

6. 98. maddesinin;

a. (b) bendiyle 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un değiştirilen 2. maddesine,

b. (c) bendiyle 278 sayılı Kanun’un değiştirilen 4. maddesine,

c. (ç) bendiyle 278 sayılı Kanun’un 15. maddesinde yer alan “9 uncu maddenin b, c, d fıkralarındaki Gelirler” ibaresinin “Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri” şeklinde değiştirilmesine,

ç. (d) bendiyle 278 sayılı Kanun’un 16. ve 17. maddelerinde yer alan “Bilim Kurulu” ibarelerinin “Yönetim Kurulu” şeklinde değiştirilmelerine,

7. 117. maddesinin (c) bendiyle 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun’un başlığıyla birlikte değiştirilen 18. maddesine,

8. 119. maddesinin (c) bendiyle 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun’a eklenen ek 2., ek 3., ek 5. ve ek 6. maddelerine,

9. 121. maddesinin;

a. (d) bendiyle 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un 14. maddesine eklenen (3), (4) ve (5) numaralı fıkralara,

b. (f) bendiyle 3238 sayılı Kanun’a eklenen geçici 10. maddenin ikinci fıkrasına,

10. 206. maddesinin (b) bendiyle 5977 sayılı Kanun’a eklenen ek 1. maddeye,

11. 207. maddesinin (c) bendiyle 6015 sayılı Kanun’a eklenen ek 2. maddeye,

12. 210. maddesinin (c) bendiyle 6331 sayılı Kanun’a eklenen ek 1. maddeye,

13. Geçici 5. ve geçici 12. maddelerine,

yönelik iptal hükümlerinin yürürlüğe girmelerinin ertelenmeleri nedeniyle bu maddelere, fıkralara, bende, cümlelere, değişikliklere ve yürürlükten kaldırılmalara ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

C. 1. 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına,

2. 65. maddesinin;

a. (b) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un değiştirilen 1. ve 2. maddelerine,

b. (c) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 3. maddesinde yer alan "*Bu Kanuna göre*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasına,

3. 104. maddesinin;

a. (b) bendiyle 5978 sayılı Kanun'un 27. maddesinde yer alan "*Bu Kanun kapsamında*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasına,

b. (c) bendiyle 5978 sayılı Kanun'a eklenen geçici 3. maddeye,

4. 105. maddesiyle 30/5/1973 tarihli ve 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasına,

5. 107. maddesiyle 23/3/1950 tarihli ve 5632 sayılı Milli Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına,

6. 121. maddesinin (f) bendiyle 3238 sayılı Kanun'a eklenen geçici 10. maddenin birinci ve üçüncü fıkralarına,

yönelik iptal talepleri 7/12/2023 tarihli ve E.2021/125, K.2023/213 sayılı kararla reddedildiğinden bu maddelere, fıkraya, madde metninden çıkarılmaları ve yürürlükten kaldırılmaları ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

Ç. 1. 61. maddesinin (b) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 17. maddesinin başlığının "*Kimsesiz cesetler*" şeklinde değiştirilmesine,

2. 65. maddesinin (a) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un adının "*Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun*" şeklinde değiştirilmesine,

3. 103. maddesinin (a) bendiyle 6093 sayılı Kanun'un adının "*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmesine,

4. 104. maddesinin (a) bendiyle 5978 sayılı Kanun'un adının "*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine,

5. 117. maddesinin;

a. (a) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un adının "*Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmesine,

b. (b) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un 15. maddesinin başlığının "*Ar-Ge projeleri*" şeklinde değiştirilmesine,

6. 119. maddesinin (a) bendiyle 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu'nun adının "*Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine,

yönelik iptal talepleri hakkında 7/12/2023 tarihli ve E.2021/125, K.2023/213 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden bu değişikliklere ilişkin yürürlüğün durdurulması talepleri hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

7/12/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI. HÜKÜM

2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

A. 2. maddesiyle 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

B. 49. maddesinin;

1. (b) bendiyle 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 4. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "*ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının ve (7) numaralı fıkrasının yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (d) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (ğ) bendinin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (e) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 17., 18. ve 19. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (ğ) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 29. maddesinin;

a. (4) numaralı fıkrasının yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. (6) numaralı fıkrasının (d) bendinin yürürlükten kaldırılmasının ve (b) bendinde yer alan "*ve Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter yardımcıları*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

c. (7) ve (8) numaralı fıkralarının üçüncü cümleleri ile (9) numaralı fıkrasında yer alan "*bildirilmek üzere Başbakanlığa*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

5. (ı) bendiyle 6253 sayılı Kanun'un 35. ve 36. maddelerinin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

6. (i) bendiyle 6253 sayılı Kanun'a eklenen geçici 13. maddenin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN

RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

C. 51. maddesinin;

1. (a) bendiyle 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10. maddesinin ikinci fıkrasının;

a. Değiştirilen birinci cümlesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

b. İkinci cümlesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (c) bendiyle 2863 sayılı Kanun'a eklenen ek 7. ve ek 8. maddelerin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ç. 61. maddesinin;

1. (b) bendiyle 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 17. maddesinin;

a. Başlığının "Kimsesiz cesetler" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIGINA OYBİRLİĞİYLE,

b. Birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (d) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un değiştirilen 32. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (f) bendiyle 2659 sayılı Kanun'un 1 ila 16. maddelerinin, 18 ila 26. maddelerinin, 36., 37., geçici 1 ila geçici 4. maddelerinin ve geçici 6. ve geçici 7. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

D. 62. maddesinin (c) bendiyle 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 22., 24 ila 26. maddelerinin, ek 1. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarının ve geçici 1 ila geçici 7. maddelerinin ve eki (I) Sayılı Cetvel'in yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

E. 63. maddesiyle 24/3/1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kanunu'nun 1 ila 4., 6 ila 8., 11 ila 13., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

F. 64. maddesinin (b) bendiyle 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 1 ila 6. maddelerinin, 7. maddesinin birinci ila altıncı fıkralarının, 8. maddesinin birinci fıkrasının, 9., 20., 21., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

G. 65. maddesinin;

1. (a) bendiyle 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun'un adının "*Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun*" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un değiştirilen 1. ve 2. maddelerinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve iptal taleplerinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (c) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 3. maddesinde yer alan "*Bu Kanuna göre*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (ç) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendine eklenen cümlelerin ve aynı fıkranın değiştirilen (d) bendinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

5. (d) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 11. maddesinin;

a. (1) ve (3) numaralı fıkralarına eklenen "*ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde*" ibarelerinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. i. (4) numaralı fıkrasında yer alan "*bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ila (f) bentlerinde sayılan*" ibaresinin "*Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekansal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme*" şeklinde değiştirilmesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

ii. (4) numaralı fıkrasının kalan kısmının 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

c. i. (6) numaralı fıkrasında yer alan “*Bu Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendi kapsamında*” ibaresinin “*Tarihi Alanda*” şeklinde değiştirilmesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

ii. (6) numaralı fıkrasının kalan kısmının 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

6. (e) bendiyle 6546 sayılı Kanun'un 4 ile 6. maddelerinin, 7. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları ile (4) ile (12) numaralı fıkralarının, 9. maddesinin, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile (2) numaralı fıkrasının (a) ile (c) ve (e) ile (ğ) bentlerinin, (3) ile (5) numaralı fıkralarının ve 13. maddesinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ğ. 67. maddesinin (b) bendiyle 8/6/1984 tarihli ve 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne Dair Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 1 ile 15. maddelerinin, 16. maddesinin birinci ile altıncı fıkralarının, sekizinci fıkrasının, 17., 18., geçici 1 ile geçici 5. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

H. 68. maddesinin (ç) bendiyle 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanun'un 1 ile 4., 12., 15., 20 ile 22., 24., ek 7. ve geçici 1 ile geçici 5. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

I. 80. maddesinin (d) bendiyle 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 1 ile 5. maddelerinin, 6. maddesinin (a) ile (ı) bentleri ve (n) ile (p) bentlerinin, 7 ile 24., 26 ile 32. maddelerinin, 34. maddesinin birinci ile üçüncü fıkraları ile beşinci fıkrasının, 35. maddesinin üçüncü ile beşinci fıkralarının, 40. maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarının, 42., 45 ile 47., 49., 54., 55., geçici 1 ile geçici 6. maddeleri ile eki cetvelin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

İ. 82. maddesinin (c) bendiyle 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun'un 1 ile 3., 5., 6., 20 ile 22., 24., 26., ek 1., geçici 1 ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

J. 90. maddesinin;

Esas Sayısı : 2021/125

Karar Sayısı : 2023/213

1. (a) bendiyle 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinin;

a. İkinci ila altıncı fıkralarının yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. Değiştirilen yedinci fıkrasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 7258 sayılı Kanun'un 1., 3., 4., ek 2. ve geçici 1 ila geçici 3. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

K. 97. maddesiyle 13/8/1993 tarihli ve 497 sayılı Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

L. 98. maddesinin;

1. (b) bendiyle 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un değiştirilen 2. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (c) bendiyle 278 sayılı Kanun'un değiştirilen 4. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. a. (ç) bendiyle 278 sayılı Kanun'un 15. maddesinde yer alan “9 uncu maddenin b, c, d fıkralarındaki Gelirler” ibaresinin “Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri” şeklinde değiştirilmesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

b. Maddenin kalan kısmının 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (d) bendiyle 278 sayılı Kanun'un 16. maddesinin;

a. İkinci cümlesinde yer alan “*Bilim Kurulu*” ibaresinin “*Yönetim Kurulu*” şeklinde değiştirilmesinin Anayasa’nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

b. İkinci cümlede yer alan “...ve buna ilişkin esas ve usuller... tarafından belirlenir.” ibaresinin 6216 sayılı Kanun’un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE’DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

5. (d) bendiyle 278 sayılı Kanun’un 17. maddesinin;

a. İkinci, üçüncü ve dördüncü cümlelerinde yer alan “*Bilim Kurulu*” ibarelerinin “*Yönetim Kurulu*” şeklinde değiştirilmelerinin Anayasa’nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE,

b. İkinci, üçüncü ve dördüncü cümlesinin kalan kısımlarının 6216 sayılı Kanun’un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALLERİNE,

iptal hükümlerinin Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE’DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

6. (f) bendiyle 278 sayılı Kanun’un 1., 3. ve 5. maddelerinin, 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının, 8 ila 10., 18., 19., 21., 22., ek 1., ek 2., ek 4., geçici 1., geçici 2., geçici 7., geçici 8., geçici 10 ila geçici 12. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa’nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

M. 102. maddesinin (d) bendiyle 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu’nun 35. maddesinin, 36. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının birinci cümlesinin, 37 ila 42. maddelerinin, 43. maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarının, 44. ve 45. maddelerinin, 46. maddesinin üçüncü fıkrasının, 47 ila 51. maddelerinin, 52. maddesinin (a), (b), (c), (f), (g) ve (h) bentlerinin, 53 ila 71., 73., 74., geçici 1 ila geçici 4. maddeleri ile ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa’nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

N. 103. maddesinin;

1. (a) bendiyle 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un adının “*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun*” şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 6093 sayılı Kanun’un 1 ila 12. maddeleri ve eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa’nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

O. 104. maddesinin;

1. (a) bendiyle 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un adının "*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 5978 sayılı Kanun'un 27. maddesinde yer alan "*Bu Kanun kapsamında*" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (c) bendiyle 5978 sayılı Kanun'a eklenen geçici 3. maddenin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (ç) bendiyle 5978 sayılı Kanun'un 1 ila 26. maddelerinin, 28. maddesinin (1) ila (4) numaralı fıkraları ile (6) ve (7) numaralı fıkralarının, 29., geçici 1. ve geçici 2. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ö. 105. maddesiyle 30/5/1973 tarihli ve 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

P. 106. maddesiyle 16/8/1983 tarihli ve 77 sayılı Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

R. 107. maddesiyle 23/3/1950 tarihli ve 5632 sayılı Milli Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

S. 117. maddesinin;

1. (a) bendiyle 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun'un adının "*Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Hakkında Mali Hükümler ve Muafiyetlere İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un 15. maddesinin başlığının "*Ar-Ge projeleri*" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

3. (c) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un başlığıyla birlikte değiştirilen 18. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (ç) bendiyle 4865 sayılı Kanun'a eklenen ek 1. maddenin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

5. (d) bendiyle 4865 sayılı Kanun'a eklenen geçici 2. maddenin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

6. (e) bendiyle 4865 sayılı Kanun'un 1 ila 14. maddelerinin, 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarının, 17., 19., 20. ve geçici 1. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ş. 119. maddesinin;

1. (a) bendiyle 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu'nun adının "*Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun*" şeklinde değiştirilmesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 2690 sayılı Kanun'un başlığıyla birlikte değiştirilen 15. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (c) bendiyle 2690 sayılı Kanun'a eklenen;

a. Ek 2. ve ek 3. maddelerinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. Ek 4. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

c. Ek 5. ve ek 6. maddelerinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

ç. Ek 7. ve ek 8. maddelerinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

4. (ç) bendiyle 2690 sayılı Kanun'un 1 ila 14., 16 ila 19., ek 1. ve geçici 1 ila geçici 4. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

T. 121. maddesinin;

1. (d) bendiyle 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 14. maddesine eklenen;

a. (3) ve (4) numaralı fıkraların Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, Muammer TOPAL, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ile Muhterem İNCE'nin karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, iptal hükümlerinin Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. (5) numaralı fıkranın Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (e) bendiyle 3238 sayılı Kanun'un 2 ila 8. maddelerinin, 10. maddesinin birinci fıkrasının, 18. ve geçici 1 ila geçici 9. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. (f) bendiyle 3238 sayılı Kanun'a eklenen geçici 10. maddenin;

a. Birinci ve üçüncü fıkralarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. İkinci fıkrasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

U. 125. maddesiyle 25/6/1958 tarihli ve 7163 sayılı Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ü. 206. maddesinin;

1. (a) bendiyle 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 9. ve 10. maddelerinin yürürlükten kaldırılmalarının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (b) bendiyle 5977 sayılı Kanun'a eklenen ek 1. maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

V. 207. maddesinin;

1. (a) bendiyle 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun'un 4. maddesinin yürürlükten kaldırılmasının Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (c) bendiyle 6015 sayılı Kanun'a eklenen ek 2. maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

Y. 210. maddesinin;

1. (b) bendiyle 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 21. maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılmalarının

Esas Sayısı : 2021/125
Karar Sayısı : 2023/213

Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (c) bendiyle 6331 sayılı Kanun'a eklenen ek 1. maddenin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

Z. Geçici 5. maddesinin Anayasa'nın mülga 91. maddesi yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

AA. Geçici 6. maddesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

AB. Geçici 12. maddesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ONİKİ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

7/12/2023 tarihinde karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Karşı Oy

1. 2018/117 esas sayılı norm denetimi dosyasının “A” bölümde dile getirilen gerekçeler çerçevesinde yetki kanunlarının bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Kanunun “İlkeler” başlığı altında dile getirilen kurallarda somut düzenleme yetkisi vermektedir.

2. Bu bağlamda; 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 119. maddesinin birinci maddesinin “c” bendiyle 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 14. maddesine eklenen 3. fıkrasında; 3212 sayılı Kanunda Milli Savunma Bakanına verilen bir takım yetkilerin Başkana verilmesine, 4. fıkrasında ise Başkanlık personeli için kişi güvenliği belgesinin aranmayacağına dair kurallar ihdas edilmiş olup, her iki düzenlemede 7142 sayılı Yetki Kanununun “İlkeler” başlığını taşıyan 2. maddesinde dile getirilen “...*kamu hizmetlerinin verimli, süratli ve etkin bir şekilde yürütülmesi ile hizmetin özelliği ve gereklerine uygun düzenlemeler yapılması...*” kapsamında kalmakta olup Anayasaya aykırı bir yönü bulunmadığından çoğunluğun aksi yöndeki görüşüne iştirak edilmemiştir.

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Muhterem İNCE